

2024

VÝROČNÁ SPRÁVA / ANNUAL REPORT

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries

Vydal/Published by:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries
Tomášikova 28C, Bratislava, 2025

Editoval/Edited by: Radoslav Igaz, Monika Póbišová

Preklad/Translation: Viliam Behran

2024

VÝROČNÁ SPRÁVA / ANNUAL REPORT

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries

Zoznam najpoužívanějších skratiek

ACER	Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulátorov v oblasti energetiky (Agency for the Cooperation of Energy Regulators)
PXE	energetická burza špecializujúca sa na energetické trhy strednej a juhovýchodnej Európy (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE)
CEER	Rada európskych energetických regulátorov (Council of European Energy Regulators)
Core región	región CORE (zložený z hraníc ponukových oblastí 13 členských štátov EÚ), v ktorom sa uskutočňuje simultánny výpočet cien elektriny a cezhraničných tokov
CZT	centrálne zásobovanie teplom
ČR	Česká republika
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPI	inštitút dodávky elektriny alebo dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EK	Európska komisia
EMO	Elektráreň Mochovce
ERRA	Regionálne združenie energetických regulátorov (Energy Regulators Regional Association)
EÚ	Európska únia
FVE	fotovoltická elektráreň
HHI	Herfindahl-Hirschmanov Index
KVET	kombinovaná výroba elektriny a tepla
LNG	skvapalnený zemný plyn
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
NTC	čistá prenosová kapacita (net transmission capacity)
OKTE, a.s.	organizátor krátkodobého trhu s elektrinou
OZE	obnoviteľné zdroje energie

PZ	primeraný zisk
REMIT	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou
repowering	predĺženie doby podpory so zníženou cenou elektriny
SEPS, a.s.	Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
SR	Slovenská republika
TPS	tarifa za prevádzkovanie systému
TSS	tarifa za systémové služby
úrad	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
VÚKVET	vysokoúčinná kombinovaná výroba elektriny a tepla
zákon č. 250/2012 Z. z.	zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
zákon č. 251/2012 Z. z.	zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon č. 309/2009 Z. z.	zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon č. 211/2000 Z. z.	zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
zákon č. 657/2004 Z. z.	zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov
zákon č. 391/2015 Z. z.	zákon č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
4MMC	projekt prepojenia denných trhov s elektrinou (market coupling) štyroch krajín (ČR, SR, Maďarsko, Rumunsko)

Obsah

Zoznam najpoužívanějších skratiek . . . 4

Príhovor predsedu úradu 8

Vedenie úradu 9

Regulačná rada 9

Členovia Regulačnej rady. 9

Kompetencie Regulačnej rady 9

Ľudské zdroje 10

Stav implementácie legislatívy EÚ . . . 12

V priebehu roka 2024 sa prijímali

ďalšie legislatívne akty, usmernenia či

odporúčania EÚ s dopadom na národnú činnosť: . 12

Novinky v legislatíve 12

Cenové vyhlášky: 13

Pravidlá trhu: 14

Ostatné vyhlášky: 14

Vydanými vyhláškami sa zároveň zrušili

tieto vyhlášky: 14

Vývoj cien - stručná charakteristika 15

Ochrana spotrebiteľa 16

Alternatívne riešenie sporov 16

Elektroenergetika 18

Účastníci trhu s elektrinou 18

Prehľad rozhodnutí v oblasti vecnej

regulácie v elektroenergetike 19

Elektroenergetická infraštruktúra 20

Sieťové tarify. 21

Prenos elektriny 22

Distribučná sústava 22

Tarifa za prevádzkovanie systému 23

Prepojenie trhov s elektrinou 24

Projekty spoločného záujmu 24

Prepojenie jednotného denného trhu

s elektrinou SDAC (z angl. Single Day-

Ahead Coupling) 25

Prepojenie jednotného vnútrodeného

trhu s elektrinou SIDC (z angl. Single

Intraday Coupling) 25

Implementácia nových metodík na

výpočet a prideľovanie kapacity. 25

Platformy na zdieľanie regulačnej elektriny. . . . 26

Veľkoobchodný trh 27

Maloobchodný trh. 27

Dodávka elektriny pre domácnosti 28

Dodávka elektriny pre odberateľov

elektriny mimo domácnosti s celkovým

ročným odberom elektriny za

predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh 28

Zmena dodávateľa elektriny 29

Dodávka poslednej inštancie. 29

Výroba elektriny z OZE a KVET 30

Cenové rozhodnutia a potvrdenia

o pôvode elektriny 30

Zúčtovateľ a výkupca elektriny

vyrobenej z OZE a KVET 30

Plynárenstvo 31

Účastníci trhu s plynom. 31

Prehľad rozhodnutí v oblasti vecnej

regulácie v plynárenstve 35

Rozhodnutia podľa nariadení EK. 35

Implementácia Nariadenia Európskeho

parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 35

Plynárenská infraštruktúra 36

Prepravná sieť 36

Technická funkčnosť prepravnej siete 37

Desaťročný plán rozvoja prepravnej

siete a cezhraničná spolupráca 39

Významné projekty z desaťročného

plánu rozvoja prepravnej siete

prevádzkovateľa prepravnej siete na

obdobie rokov 2024 - 2033 40

Prepojenia prepravnej siete

s distribučnými sieťami a so zásobníkmi 40

Distribučná sieť 40

Plán rozvoja distribučnej siete 40

Vyvažovanie distribučnej siete. 40

Prevádzkovatelia LDS. 41

Prevádzkovatelia podzemných zásobníkov plynu . 41

Veľkoobchodný trh s plynom. 42

Maloobchodný trh s plynom 44

Dodávka plynu zraniteľným odberateľom. 44

Trhové podiely dodávateľov plynu

v rôznych segmentoch trhu s plynom v SR. . . . 45

Dodávka poslednej inštancie. 47

Herfindahl – Hirschman Index (HHI). 47

Zmena dodávateľa plynu 48

Teplárenstvo 50

Popis trhu s teplom 50

Štruktúra sústav tepelných zariadení 51

Dodávka tepla 51

Dodávka tepla z OZE a KVET 53

Ceny palív a emisných povoleniek. 54

Rozsah a spôsob regulácie	56	Monitorovanie regulovaných činností	82
Základné princípy cenovej regulácie:	56	Pravidlá pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov.	82
Monitorovanie cien tepla	56	Monitoring ekonomických ukazovateľov	82
Ceny tepla zo sústav tepelných zariadení pre koncových odberateľov domácností	59	Štandardy kvality	83
Náklady domácností na teplo	60	Obstarávanie tovarov a služieb a uzatváranie zmlúv.	84
Vodné hospodárstvo	62	Obchodné a finančné dohody	84
Popis regulácie trhu vo vodnom hospodárstve.	62	Zabezpečené množstvo elektriny a/alebo plynu.	84
Spôsob cenovej regulácie pitnej a odpadovej vody	62	Medzinárodná spolupráca	85
Monitorovanie a vývoj cien pitnej a odpadovej vody	63	REMIT	86
Vývoj dodávky pitnej vody a odvádzania odpadovej vody	66	Hlavné udalosti a zmeny v roku 2024: Novelizácia REMIT (REMIT II)	86
Investície	66	Twinningové projekty	86
Odber povrchovej a energetickej vody a využitie HEP	68	Hospodárenie	87
Povolenia, potvrdenia, osvedčenia, oznámenia	70	Plnenie príjmov	87
Povolenia.	70	Plnenie výdavkov	87
Povolenia na podnikanie v energetike – zákon č. 251/2012 Z. z.:	70		
Povolenia na podnikanie v tepelnej energetike:	71		
Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa zákona č. 251/2012 Z. z..	72		
Prehľad vydaných potvrdení podľa § 6 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z..	73		
Potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji podľa zákona č. 309/2009 Z. z..	74		
Osvedčenia	74		
Oznámenia	74		
Oznámenia v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z..	74		
Oznámenia v zmysle zákona č. 657/2004 Z. z.	75		
Žiadosti o sprístupnenie informácií	75		
Výkon kontroly	77		
Prehľad kontrolných zistení.	77		
Zistené porušenia	78		
Opatrenia na odstránenie nedostatkov	80		
Pokuty za porušenie zákona uložené na 1. stupni správneho konania.	80		

Príhovor predsedu úradu

Vážené dámy, vážení páni, drahí kolegovia energetici,

hovorí sa, že ako predseda regulačného úradu viete, že robíte dobrú reguláciu, keď vás všetci účastníci trhu nemajú rovnako radi. Rok 2024 bol pre mňa už trinástym rokom vo funkcii predsedu úradu a myslím si, že dnes už dokážem posúdiť, že táto odľahčená poznámka na úvod v sebe nesie ozaj kus pravdy - a to vo veľmi pozitívnom zmysle.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2024 sme dostali na úrade príležitosť uskutočniť významné legislatívne zmeny. Pripravili sme nové vyhlášky úradu, ktoré zásadne zmenili regulačný rámec na Slovensku. Podarilo sa nám udržať spravodlivé ceny elektriny pre domácnosti, pričom nemožno opomenúť ani úspešné cenové konania ex offio v teplárenstve. Výzvou bolo aj vysporiadanie sa s politikou odpájania sa od zemného plynu z Ruskej federácie a následného vplyvu na trh a ceny. Úrad si celkovo v roku 2024 plnil svoje poslanie tak ako má. Veď možno už poznáte to moje heslo, ktoré neustále opakujem - takzvaná zázračná ruka trhu bez rozumnej regulácie nič nevyrieši!

Ja osobne som sa však na úrade v roku 2024 zameľoval najmä na zlepšenie komunikácie. Som presvedčený, že práve komunikácia je mostom medzi reguláciou a energetickými potrebami verejnosti a my musíme občanom Slovenska dôsledne vysvetľovať, čo pre nich na úrade robíme. Aj preto naše komunikačné aktivity v roku 2024 dosiahli úroveň ako nikdy predtým. Množstvo našich mediálnych výstupov v televíziách, na odborných konferenciách alebo pri stretnutiach s občanmi rámcovali verejnú diskusiu na Slovensku nielen v oblasti cenotvorby a regulácie. V duchu hesla - komunikácia je kľúčom k dôvere občanov - sme akcentovali vo verejnom priestore aj také témy ako zničujúci dopad zastavenia toku ruského plynu cez Ukrajinu na slovenskú a európsku ekonomiku alebo následky chaotickej energetickej politiky Bruselu. Jasne sme dali najavo náš postoj, že nie je správne iba bezduché transponovanie smerníc EÚ. Naopak, treba si vyberať to, čo je pre SR prospešné. Zároveň sme presadzovali, aby sa vyvíjal neustály tlak na EÚ v oblasti prehodnotenia politiky Green Dealu, elektromobility, či uhlíkovej neutrality tak, aby boli doteraz prijaté zámery znova zrealizované v prospech ľudí.

Za dôležitú súčasť komunikácie považujem tiež konzultácie. Tie na úrade pravidelne prebiehali s účastníkmi trhu a ich výsledok sa prejavil v našich rozhodovacích procesoch a legislatíve. Som presvedčený, že základom

správneho vnímania regulácie sú jasne stanovené pravidlá, ich dodržiavanie a zrozumiteľnosť. Rozhodovacie procesy majú byť krátke, účinné a výsledky nespochybniteľné. A ako som povedal na úvod - aj jasne odkomunikované verejnosti. Spravodlivé pravidlá pre všetkých považujem za základ úspešného trhu.

Som rád, že úrad si aj v roku 2024 upevnil svoje postavenie na medzinárodnej scéne. Slovenská regulácia je rešpektovaná doma aj vo svete. Spolupracovali sme s našimi partnermi v rámci V4, ale aj s Agentúrou pre spoluprácu regulačných orgánov, podieľali sme sa na twinningových projektoch v Palestíne a Malawi. Je toho skutočne dosť. Odbornosť našich pracovníkov bola aj v zahraničí opakovane ocenená a som na to hrdý. Už teraz môžem prezradiť, že sa nám podarilo nadviazať ďalšie cenné partnerstvá pre prípravu odborných projektov pod patronátom úradu v zahraničí aj do budúcnosti.

Na záver sa chcem poďakovať za aktívnu spoluprácu aj orgánom verejnej moci, či už vláde SR, Ministerstvu hospodárstva SR a Ministerstvu životného prostredia SR. Regulácia energetiky nie je len o technických parametroch - je najmä o zabezpečení spravodlivosti pre všetkých. Ako predseda regulačného úradu budem aj naďalej trvať na tom, že spotrebitelia musia mať zaručené dostupné ceny energií, pričom výrobcovia a distribútori zasa potrebujú stabilné podmienky na investície. Len takýto vyvážený prístup nám zabezpečí dlhodobú udržateľnosť trhu, konkurencieschopnosť a prosperitu Slovenska v rámci EÚ.

Nech sa nám na tejto ceste spoločne darí!

Vedenie úradu

Jozef Holjenčík

predseda úradu

Szabolcs Hodosy

podpredseda úradu (do 23.10.2024)

Martin Horváth

podpredseda úradu

Regulačná rada

Regulačná rada je orgánom úradu, ktorý zabezpečuje strategické riadenie a koncepciu regulácie v sieťových odvetviach. Zákon č. 250/2012 Z. z. ukladá, že Regulačnú radu tvorí šesť členov. Regulačná rada má aktuálne štyroch členov, do plného počtu jej tak chýbajú dvaja členovia. Členov Regulačnej rady vymenúva a odvoláva prezident SR a to tak, aby traja členovia Regulačnej rady boli vymenovaní na návrh Národnej rady SR a traja členovia na návrh vlády SR. Prezident SR, na návrh Regulačnej rady, vymenúva a odvoláva predsedu Regulačnej rady.

Členovia Regulačnej rady

Ján Ďuriš

predseda Regulačnej rady (do 14.06.2024)

Juraj Doležal

podpredseda Regulačnej rady
(od 03.12.2024 predseda Regulačnej rady)

Sylvia Beňová

člen Regulačnej rady

Miroslav Dudlák

člen Regulačnej rady
(od 03.12.2024 podpredseda Regulačnej rady)

Andrej Ochotnický

člen Regulačnej rady

Kompetencie Regulačnej rady

- prijímanie regulačnej politiky, vrátane jej zmeny alebo doplnenia,
- voľba kandidáta na vymenovanie za predsedu Regulačnej rady zo svojich členov,
- podanie návrhu kandidáta na vymenovanie za predsedu Regulačnej rady a návrhu na odvolanie predsedu Regulačnej rady prezidentovi SR,
- voľba podpredsedu Regulačnej rady zo svojich členov,
- vyjadrovanie sa k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov vydávaných úradom,
- preskúvanie námietok voči potvrdeniu o výške čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme alebo preskúvanie námietok voči potvrdeniu o predpokladanej výške čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme podľa zákona č. 251/2012 Z. z.,
- schvaľovanie:
 1. návrhov dohôd o vzájomnej spolupráci s regulačnými orgánmi členských štátov EÚ,
 2. rokovacieho poriadku Regulačnej rady,
 3. správy o činnosti úradu,
 4. zriadenia pracovísk úradu mimo jeho sídla,
 5. ročnej účtovnej závierky úradu.

Do kompetencie Regulačnej rady patrí aj rozhodovanie v odvolacom konaní o odvolaniach voči prvostupňovým rozhodnutiam, okrem rozhodnutí o uložení pokuty. Účastníci konania majú možnosť podať odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu vydanému v konaní o cenovej regulácii, v konaní o vecnej regulácii alebo v konaní o mimoriadnej regulácii. Regulačná rada preskúmava postup prvostupňového orgánu, zaoberá sa námietkami účastníkov konania a v prípade potreby doplní dokazovanie. Regulačná rada môže rozhodnutie prvostupňového orgánu zmeniť, zrušiť bez náhrady, potvrdiť a odvolanie zamietnuť, zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému orgánu na nové prerokovanie a rozhodnutie alebo konanie zastaviť. Rozhodnutia Regulačnej rady nadobúdajú právoplatnosť ich dorúčením účastníkom konania. Do kompetencie Regulačnej rady patrí aj rozhodovanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému prvostupňovým orgánom v sporovom konaní.

Ľudské zdroje

Úrad zamestnával k 31.12.2024 celkom 112 zamestnancov (85,5 % z plánovaného počtu 131 zamestnancov), z toho 17 vedúcich zamestnancov. V štátnozamestnaneckom pomere pracovalo 95 zamestnancov a pri výkone práce vo verejnom záujme 17 zamestnancov. Na oblastných pracoviskách (Košice, Martin, Prešov, Trenčín) bolo zamestnaných 23 zamestnancov.

Vekové zloženie zamestnancov

VEK	POČET
1. Vek zamestnanca od 18 – 30 rokov	7
2. Vek zamestnanca od 31 – 50 rokov	55
3. Vek zamestnanca nad 50 rokov	50
SPOLU	112

Kvalifikácia zamestnancov

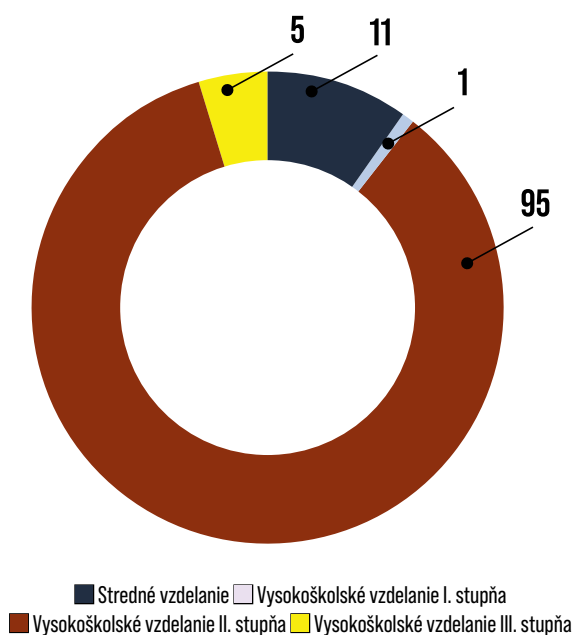
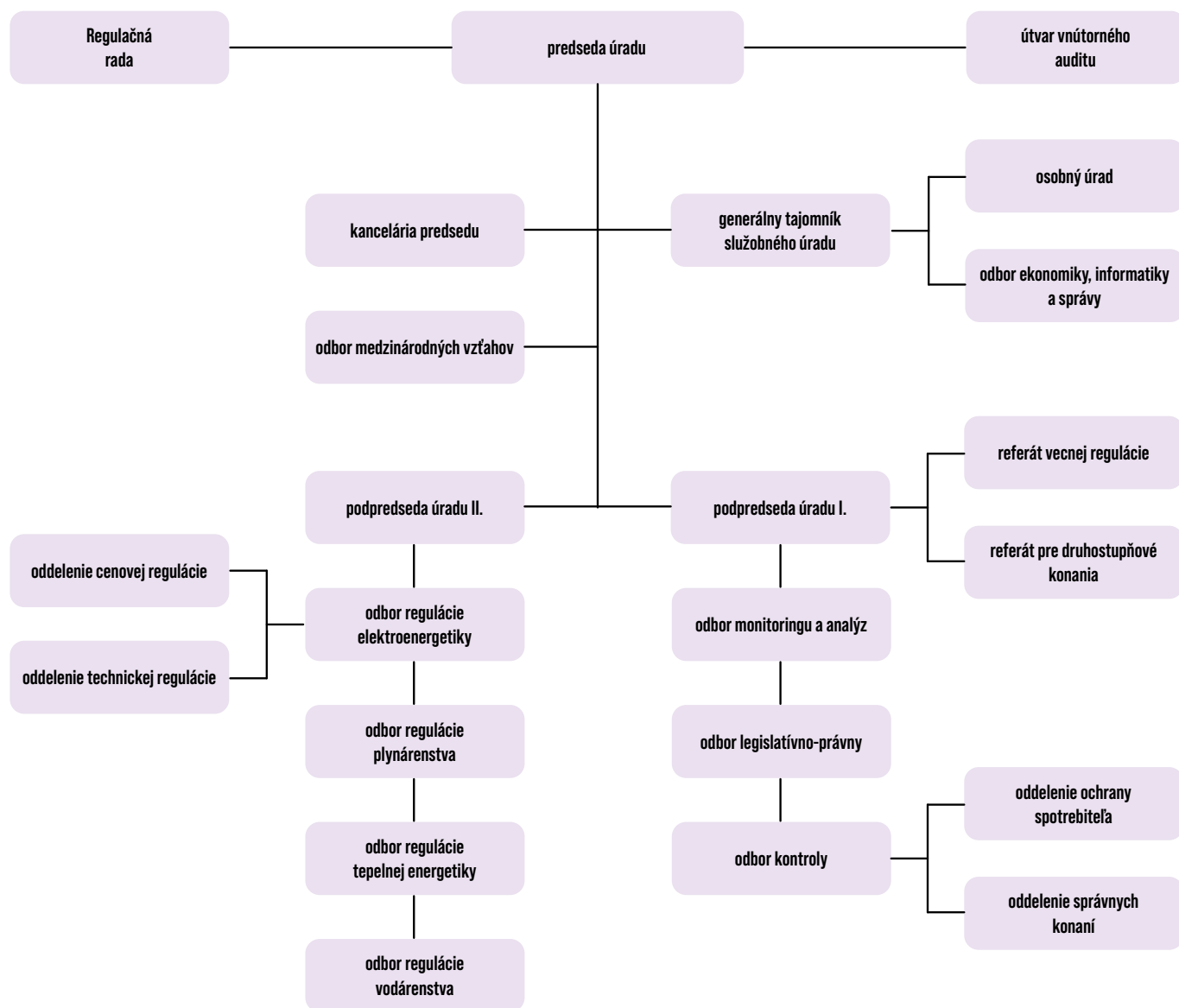

Schéma organizačného členenia úradu k 31.12.2024

Stav implementácie legislatívy EÚ

V priebehu roka 2024 sa prijímali ďalšie legislatívne akty, usmernenia či odporúčenia EÚ s dopadom na národnú činnosť:

- DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1366, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 stanovením sieťového predpisu pre odvetvové pravidlá týkajúce sa aspektov kybernetickej bezpečnosti cezhraničných tokov elektriny;
- prebiehajúce rokovania o sieťovom predpise Riadenie odberu (DR NC) - schválenie sa očakáva začiatkom roka 2025;
- Nariadenie (EÚ) 2024/1747, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii;
- Smernica (EÚ) 2024/1711, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii;
- Nariadenie (EÚ) 2024/1787 o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky;
- Smernica (EÚ) 2024/1788 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom;
- Nariadenie (EÚ) 2024/1789 - o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom.

Novinky v legislatíve

Úrad v roku 2024 pripravil nové vyhlášky, ktoré zásadne zmenili regulačný rámec v SR. V sledovanom roku bola tiež prijatá prelomová právna úprava, ktorá ustanovila úrad za ústredný orgán štátnej správy pre oblasť regulácie sieťových odvetví.

Úrad v roku 2024 aktívne spolupracoval s vládou SR a MH SR pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorými sa, okrem iného, upravili pôsobnosť a kompetencie úradu, ochrana spotrebiteľa, vecná aj cenová regulácia sieťových odvetví.

Jedna z najdôležitejších úprav primárnej legislatívy spočívala v rozšírení právomocí a kontrolných kompetencií úradu v oblasti výkonu štátneho dozoru. Zabezpečil sa prechod štátneho dozoru nad dodržiavaním povinností

ustanovených vo vybraných právnych predpisoch zo Slovenskej obchodnej inšpekcie na úrad.

Zmenami a doplneniami právnej úpravy sa tiež rozšírili kompetencie úradu v oblasti vecnej a cenovej regulácie, upravila sa oblasť cenovej regulácie a procesné pravidlá konaní o cenovej regulácii. Spresnili sa ustanovenia pri vydávaní potvrdenia o registrácii pre vlastníka verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, prijali sa ustanovenia na zefektívnenie výkonu kontroly a pre zabránenie obštrukčného správania sa kontrolovaného subjektu. Upravili sa povinnosti regulovaných subjektov a doručovanie za účelom minimalizácie prieťahov v konaniach pred úradom. Posilnili sa práva a ochrana spotrebiteľov v energetike. Došlo zároveň ku komplexnej úprave zmluvných vzťahov pri združenej dodávke elektriny a plynu za cenu regulovanú úradom, k úprave procesu zmeny dodávateľa, k sprehľadneniu vyúčtovacej faktúry za dodávku elektriny a plynu a k posilneniu informovanosti odberateľov elektriny a plynu. Taktiež sa doplnili ustanovenia týkajúce sa ukladania povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme a splnomocnenia úradu ustanoviť podrobnosti pri vykonávaní regulácie.

Novou právnou úpravou v oblasti ochrany spotrebiteľa sa zároveň podarilo spojiť viaceré predpisy do jedného právneho predpisu, pričom sa precizovala pôsobnosť úradu v oblasti dohľadu nad dodržiavaním právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

V rámci vlastnej legislatívnej činnosti sa úrad zaoberal najmä vydávaním cenových vyhlášok. Ďalej, s ohľadom na situáciu na trhu s elektrinou a trhu s plynom, vydal vyhlášky, ktorými sa novelizovali pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom, ako aj vyhlášky, ktorými sa novelizovali vyhlášky upravujúce štandard kvality.

V rámci vydaných cenových vyhlášok došlo k úprave rozsahu, štruktúry a výšky ekonomicky oprávnených a neoprávnených nákladov, parametrov vstupujúcich do cenovej regulácie v sieťových odvetviach, spôsobu určenia výšky primeraného zisku, postupu a podmienok uplatňovania cien a taríf vrátane individuálnej sadzby tarify za prevádzkovanie systému. Okrem iného tiež úrad ustanovil výpočet čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme, výpočet prekročenia rezervovanej kapacity a maximálnej rezervovanej kapacity a cenovú reguláciu dodávky jalovej elektriny a dodávky elektriny pre ostrovné zariadenia. Upravila sa technická doba životnosti majetku z dôvodu zosúladenia vykazovania od-

pisov majetku v rámci sieťových odvetví, došlo aj k úprave prekročenia prepravnej kapacity v rámci cenovej regulácie prístupu do prepravnej siete a prepravy plynu.

Zmenil sa výpočet niektorých fixných nákladov a primeraného zisku v špecifických prípadoch, s cieľom optimalizácie ceny tepla pre koncových odberateľov tepla. Upravil sa spôsob výpočtu tarify pre jednotlivé zariadenia využívajúce hydroenergetický potenciál vodných tokov. Dôležitá legislatívna udalosť roku 2024 je dvojzložková cena vo vodnom hospodárstve. Pozostáva z fixnej zložky ceny a variabilnej zložky ceny a to v záujme adresného nastavenia úhrady za vodohospodárske služby a na základe skutočných ekonomicky oprávnených nákladov za využitie vodohospodárskych služieb.

Vyhlášky, ktorými sa novelizovali štandardy kvality, zohľadnili zmeny na vnútornom trhu s elektrinou a plynom - upravili napríklad proces zmeny dodávateľa elektriny a plynu, proces zmeny bilančnej skupiny, fakturačné podmienky a obsahové náležitosti vyúčtovacej faktúry za dodávku elektriny a plynu a spôsob zistenia stavu určeného meradla. Úrad upravil procesy súvisiace s cezhraničnou výmenou regulačnej elektriny, cezhraničným obstarávaním a poskytovaním podporných služieb pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy a iné s tým spojené oblasti, podmienky pripojenia elektroenergetických a odberných elektrických zariadení, formu a obsah údajov, ktoré sú uchovávané o obchodoch, postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávania údajov, spôsob, rozsah a štruktúru poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny a plynu.

Vyhlášky, ktorými sa novelizovali štandardy kvality s cieľom zvýšenia ochrany odberateľov a zvýšenia kvality poskytovaných služieb, sprísnil doterajšie štandardy kvality a požadované úrovne ich dodržiavania. Upravil sa zároveň spôsob výpočtu a výšky kompenzačných platieb, ako aj spôsoby a podmienky ich vyplatenia. V sledovanom roku tiež úrad upravil sledovanie, evidovanie, vyhodnocovanie štandardov kvality, evidenciu kompenzačných platieb a zverejňovanie vyhodnotenia štandardov kvality a kompenzačných platieb.

Celkovo úrad, na základe splnomocňovacích ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 309/2009 Z. z., v roku 2024 vypracoval, predložil do legislatívneho procesu a následne na publikovanie v Zbierke zákonov Slovenskej republiky tieto vyhlášky:

Cenové vyhlášky:

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 141/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 312/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 146/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 147/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia regulovaných činností v plynárenstve a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v plynárenstve,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 154/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 390/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 147/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia regulovaných činností v plynárenstve a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v plynárenstve,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 393/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 312/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike v znení vyhlášky č. 141/2024 Z. z.,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 394/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 323/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností vo vodnom hospodárstve v znení vyhlášky č. 498/2023 Z. z.,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 402/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 154/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike,

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 403/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 445/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia odberu povrchovej vody a energetickej vody z vodných tokov a využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov.

Pravidlá trhu:

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 132/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 208/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete a prevádzkovateľa zásobníka a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete v znení vyhlášky č. 491/2023 Z. z.
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 133/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 207/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy v znení vyhlášky č. 492/2023 Z. z.
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 351/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 207/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 352/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 208/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete a prevádzkovateľa zásobníka a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku

prevádzkovateľa siete v znení neskorších predpisov

Ostatné vyhlášky:

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 315/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 277/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky tepla v znení vyhlášky č. 234/2016 Z. z.
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 316/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 276/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania odpadovej vody verejnou kanalizáciou v znení vyhlášky č. 235/2016 Z. z.
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 317/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 236/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 318/2024 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 278/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a dodávky plynu v znení vyhlášky č. 233/2016 Z. z.

Vydanými vyhláškami sa zároveň zrušili tieto vyhlášky:

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 283/2010 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 450/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia dodávky plynu,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 451/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia vybraných regulovaných činností v plynárenstve a niektoré podmienky vykonávania vybraných regulovaných činností v plynárenstve,

- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 107/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia dodávky elektriny,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 246/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia vybraných regulovaných činností v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania vybraných regulovaných činností v elektroenergetike,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 370/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v oblasti podpory výroby elektriny a niektoré súvisiace podmienky vykonávania regulovaných činností,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 2/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávaní údajov, forma a obsah uchovávaných údajov,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 3/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny a ich uchovávanie,
- Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 4/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa plynu a ich uchovávanie.

| Vývoj cien - stručná charakteristika

Trhové ceny elektriny v roku 2024, ktoré majú hlavný podiel na výške regulovaných cien elektriny pre zraniteľných odberateľov, naďalej najvýraznejšie ovplyvňovala cena za emisné povolenky. Tá sa v sledovanom roku stabilizovala na hodnote šesťkrát vyššej oproti predkrízovému obdobiu. Spolu s nárastom cien zemného plynu, ktorý je možné sledovať od jesene roku 2021, tak emisné povolenky spôsobili nárast koncovej ceny elektriny vyrábanej v elektrárnach využívajúcich fosílnu palivá. Tieto sa tak stali najdrahším zdrojom na trhu. V roku 2024 sa ešte významnejším faktorom, ktorý ovplyvňoval cenu elektriny, stala agenda Green Dealu, vďaka ktorej dosiahlo zastúpenie zdrojov s nepredikovateľnou výrobou v energetickom mixe členských štátov úroveň, ktorá spôsobila výrazný nárast počtu hodín so zápornými cenami elektriny na dennom trhu oproti predchádzajúcemu roku. S pravdepodobnosťou blízkou k istote tento trend bude pokračovať.

Tlak na zvyšovanie podielu zdrojov s nepredikovateľnou výrobou na energetickom mixe a súčasne na odstavovanie stabilných regulovateľných zdrojov môže prehĺbiť krízu v oblasti regulácie prepojených sústav. Aj preto sa

v roku 2024 začali čoraz dôraznejšie ozývať hlasy, vyzývajúce na prehodnotenie cieľov tzv. zelenej politiky EÚ a ich zrealizovanie s využiteľným potenciálom jednotlivých členských krajín EÚ. Z pohľadu energetiky nekoncepcným zásahom EK do spoločného trhu s elektrinou je aj povoľovanie individuálnych výnimiek z dodržiavania európskej legislatívy. Pri prepojených trhoch aj v roku 2024 dochádzalo k jednostrannému zvýhodňovaniu vybraných štátov a narušeniu trhových princípov.

V prípade plynu, trhové ceny v roku 2024, ktoré primárne ovplyvňujú výšku regulovaných cien za dodávku plynu pre zraniteľných odberateľov plynu klesli oproti roku 2023. Pri dodávke plynu sa menili cenové rozhodnutia na základe zmeny maximálnej ceny za dodávku plynu, ktorá vstupovala do výpočtu maximálnych sadzieb za odobratý plyn na rok 2023 a pri cenách za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu sa menili cenové rozhodnutia na základe zmeny ekonomických parametrov týkajúcich sa ceny plynu na krytie strát a vlastnej spotreby v distribučnej sieti a zmien v množstvách distribuovaného plynu. Napriek tomu, že trhové ceny plynu v roku 2024 klesli o 27 % oproti roku 2023, ich úroveň bola o viac ako 200 % vyššia ako úroveň trhových cien plynu pred energetickou krízou v roku 2022.

Aj ceny tepla v roku 2024 v porovnaní s cenami tepla v roku 2023 v priemere klesli. Dôvodom bol pokles cien energií potrebných na výrobu tepla, najmä zemného plynu na svetových burzách v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022, t. j. v čase uzatvárania majoritnej časti obchodných kontraktov na palivá na rok 2024. Náklady na palivá na výrobu tepla tvoria dominantnú časť z celkových nákladov na výrobu tepelnej energie. Výraznejšie zníženie cien neumožnila inflácia, ktorej dvojciferná hodnota v referenčnom období zvýšila veľkú väčšinu fixných položiek. Ceny tepla pre vybrané skupiny odberateľov tepla, ktoré presahovali maximálne hodnoty stanovené nariadením vlády č. 475/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje maximálna cena za regulovanú dodávku tepla pre vybraných koncových odberateľov tepla a podmienky jej uplatnenia boli aj v roku 2024 dotované štátom.

Úrad vykonával spravodlivú a udržateľnú cenovú reguláciu v sledovanom roku aj vo vodnom hospodárstve a to v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ako aj v oblasti služieb súvisiacich s užívaním povrchových vôd. Výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody a odvádzanie a čistenie odpadovej vody v SR zabezpečovalo 14 veľkých vodárenských spoločností s monopolným postavením na území svojej pôsobnosti a menší prevádzkovatelia verejných vodovodov a verejných kanalizácií pôsobiaci na menších územných celkoch, ako napr. obec alebo len časť obce.

Ochrana spotrebiteľa

Zameranie sa aj na riešenie praktických problémov spotrebiteľa je pre úrad jednou z kľúčových úloh.

Zmenou legislatívy došlo od 01.08.2024 k významnému rozšíreniu kompetencií úradu v oblasti výkonu dozoru a štátneho dozoru. V tejto súvislosti pri preberaní predmetnej agendy bolo úradu presunutých zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie množstvo nevyriešených podaní a ďalších 165 podaní bolo úradu doručených zo strany spotrebiteľov a zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie v období od 01.08.2024 do 31.12.2024, ktoré vo väčšine prípadov súviseli s aplikáciou vyhlášky č. 503/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla.

Úrad pri riešení tejto prebranej agendy mal a stále má problém s personálnymi kapacitami, nakoľko nebol spolu s presunutou agendou zo Slovenskej obchodnej inšpekcie presunutý aj dostatočný počet pracovníkov.

Okrem toho, sa v roku 2024 podnety, ktoré úradu vo veľkej väčšine poslali priamo zraniteľní odberatelia, týkali najmä fakturácie a merania spotreby elektriny a plynu. Odberateľom často nebolo zrejmé, akým spôsobom sa vypočítavala spotreba nameraná odhadom, resp. s takýmito výpočtami nesúhlasili. Ďalej sa odberatelia často nestotožňovali s fakturovanou spotrebou. Okrem tejto problematiky sa úrad v priebehu roka 2024 vo zvýšenom počte podnetov zaoberal aj problematikou zmeny dodávateľa, nakoľko v tomto procese došlo k legislatívnym úpravám, s ktorými sa museli vysporiadať všetci účastníci trhu, teda odberatelia, ako aj dodávatelia, resp. distribučné spoločnosti. Vzástol aj počet podnetov týkajúcich sa tzv. virtuálnych batérií, kedy bolo potrebné odberateľom vysvetliť systém ukladania vyrobenej elektriny a následnej fakturácie spotrebovanej elektriny. Vzhľadom na spomínanú zmenu legislatívy v lete roku 2024 sa rozšíril počet podnetov vybavovaných úradom aj o podnety týkajúce sa najmä rozpočítavania nákladov za bývanie jednotlivými správcami domov a bytov.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom klesol počet podaných podnetov vybavovaných odborom ochrany spotrebiteľa (od 01.02.2024 z dôvodu organizačnej zmeny úradu oddelením ochrany spotrebiteľa odboru kontroly) celkovo na 294 podnetov, teda o 278 podnetov menej,

ako za predchádzajúci rok, v ktorom ich bolo 572, čo je menej o 48,60 %. Rovnako v sledovanom roku boli úradu doručené niektoré podania (54), ktoré nepatrili do kompetencie úradu a ktoré úrad následne postúpil orgánom príslušným na ich vybavenie.

Počet podnetov vybavovaných odborom ochrany spotrebiteľa (oddelením ochrany spotrebiteľa odboru kontroly)

	2020	2021	2022	2023	2024
Počet doručených podnetov	353	538	683	572	294
z toho počet odstúpených podnetov mimo úradu	50	48	27	52	54
z toho počet podnetov ukončených odpoveďou/ stanoviskom	222	388	530	477	176
z toho počet podnetov ukončených inak*	81	102	126	43	64

* podnety ukončené úradným záznamom, a to v prípadoch, ak odberateľ po výzve úradu svoj podnet nedoplnil a z tohto dôvodu úrad ďalej nebol schopný vybaviť podnet, prípadne odberateľ uviedol, že si neželá ďalej pokračovať vo vybavovaní podnetu úradom

Okrem oddelenia ochrany spotrebiteľa bolo odboru kontroly doručených ďalších 55 podnetov fyzických a právnických osôb, pričom 20 z nich zaradil do plánu kontrol, šesť podaní bolo postúpených na vybavenie na iný orgán štátnej správy a jedno podanie bolo použité ako podklad pre správne konanie. V II. polroku 2024, v súvislosti so zmenou legislatívy v oblasti dozoru a štátneho dozoru, bolo odboru kontroly doručených ďalších 165 podaní, pričom značná časť bola zaradená do plánu kontrol.

Odbor kontroly v centrálnej evidencii úradu doručených sťažností a petícií zaevidoval tri sťažnosti, pričom šetrením zistil, že sťažnosti sú neopodstatnené.

Alternatívne riešenie sporov

Úrad je podľa zákona č. 391/2015 Z. z. orgánom alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov a zároveň vykonáva alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov aj v súlade so zákonom č. 250/2012 Z. z.

V roku 2024 vybavoval úrad celkovo štyri návrhy na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov, pričom jeden z týchto návrhov bol prenesený z roku 2023. Tri návrhy boli podané v súlade s § 37 zákona č. 250/2012 Z. z., kde stranou v spore bola právnická osoba - koncový odberateľ

a jeden návrh bol podaný na základe zákona č. 391/2015 Z. z., kde stranou v spore bola fyzická osoba – spotrebiteľ.

Vo všetkých štyroch prípadoch alternatívneho riešenia sporov došlo k ukončeniu konania do 31.12.2024.

Štatistika alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov za roky 2020 - 2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Prijaté a prenesené návrhy z predchádzajúceho roka	9	4	13	5	4
z toho					
- odmietnuté *	5	1	2	1	1
- dohoda v prospech spotrebiteľa *	0	1	1	0	0
- odložené, resp. márne uplynutie lehoty *	0	2	10	3	3
- odôvodnené stanovisko *	4	0	0	0	0
- nevybavený návrh na alternatívne riešenie sporu do 31.12. príslušného roka	0	0	0	1	0

* zákonné dôvody ukončenia alternatívneho riešenia sporu v zmysle § 17 až § 20 zákona č. 391/2015 Z. z. a § 37 zákona č. 250/2012 Z. z.

Všetky štyri návrhy na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov sa v roku 2024 týkali fakturácie za dodávku a spotrebu elektrickej energie. Za okolnosti spôsobujúce väčšinu spotrebiteľských sporov riešených alternatívne možno označiť veľké rozdiely medzi regulovanými a neregulovanými cenami, nedostatočnú komunikáciu zo strany regulovaného subjektu, resp. medzi spotrebiteľom a regulovaným subjektom a taktiež nedostatočnú vedomosť a informovanosť spotrebiteľa o jeho právach, ale aj povinnostiach.

01.

ELEKTROENERGETIKA

Spomedzi sieťových odvetví sa elektroenergetika jednoznačne radí k najdynamickejšiemu a zároveň regulačne najzložitejšiemu sieťovému odvetviu. Úrad v oblasti elektroenergetiky vykonáva cenovú, vecnú a mimoriadnu reguláciu a reguláciu kvality, ktorých rozsah a špecifikáciu určujú § 11, § 13, § 16 a § 22 zákona č. 250/2012 Z. z.

Po novelizácii zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 250/2012 Z. z. úrad pristúpil k vydaniu vyhlášky č. 154/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike, ktorá nadobudla účinnosť dňa 01.07.2024 a podľa ktorej úrad prvýkrát postupoval pri vykonávaní cenovej regulácie na rok 2025. Vydaním spomínanej vyhlášky bola zrušená vyhláška č. 107/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia dodávky elektriny, vyhláška č. 246/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia vybraných regulovaných činností v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania vybraných regulovaných činností v elektroenergetike a vyhláška č. 370/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v oblasti podpory výroby elektriny a niektoré súvisiace podmienky vykonávania regulovaných činností.

V roku 2024 sa naplno prejavili dôsledky masívneho pripájania obnoviteľných zdrojov elektriny v Európe a ukončenie prevádzky jadrových elektrární v Nemecku. Aj vďaka tomu sa rok 2024 s 288 hodinami so zápornou cenou na dennom trhu stal rekordným. Oproti roku 2023 (90 hodín) došlo k nárastu o 320 % a riešenie problematiky záporných cien sa tak stáva veľkou výzvou do budúcnosti.

Úrad vo vyhláške č. 154/2024 Z. z. stanovil maximálnu cenu elektriny pre zraniteľných odberateľov na hodnotu 61 eur za MWh v celkovom objeme 6 TWh, ktorá sa naplno prejavila v koncových cenách pre zraniteľných odberateľov a to najmä pre domácnosti.

Účastníci trhu s elektrinou

Rozhodujúcimi účastníkmi na trhu s elektrinou v Slovenskej republike v roku 2024 boli:

1. Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej len „SE, a.s.“) - najvýznamnejší (dominantný) výrobca elektriny, ktorý v roku 2024 zabezpečoval výrobou elektriny z vlastných zdrojov 67,90 % z výroby elektriny v rámci SR. Výroba elektriny v objeme 20 611 GWh zabezpečovala 75,41 % spotreby elektriny v rámci SR. Inštalovaný výkon vlastných zariadení SE, a.s., na výrobu elektriny bol 4 129 MW,
2. výrobcovia elektriny z OZE a VÚKVET. V roku 2024 bolo podporených 1 457 výrobcov s celkovým počtom 1 780 výrobných zariadení, pričom predpokladané množstvo elektriny na doplatok vyrobenej z OZE a VÚKVET bolo v roku 2024 v objeme 578 739 MWh,
3. SEPS, a.s., ako výhradný držiteľ povolenia na prenos elektriny, prevádzkovateľ národnej prenosovej sústavy (ďalej len „PS“), plniaci aj úlohy energetického dispečingu (zabezpečoval vyrovnanú bilanciu na vymedzenom území SR),
4. OKTE, a.s., organizátor krátkodobého trhu s elektrinou ako inštitúcia na vyhodnocovanie a organizovanie

krátkodobého trhu s elektrinou a zabezpečovanie zúčtovania, vyhodnotenia a vysporiadania odchýlok na území SR,

5. Západoslovenská distribučná, a.s., Stredoslovenská distribučná, a.s., a Východoslovenská distribučná, a.s., ako prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav (ďalej len „RDS“) na príslušných častiach vymedzeného územia, do ktorých bolo pripojených viac ako 100 000 odberných miest,
6. okrem uvedených troch spoločností pôsobilo na trhu s elektrinou aj 139 držiteľov povolení na distribúciu elektriny. Išlo o prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav (ďalej len „MDS“) v areáloch výrobných, ale aj nevýrobných spoločností, do ktorých bolo pripojených menej ako 100 000 odberných miest,
7. ostatné subjekty s povolením podnikáť v elektroenergetike, ktorých bolo spolu 374.

Prehľad rozhodnutí v oblasti vecnej regulácie v elektroenergetike

V oblasti vecnej regulácie treba spomenúť schvaľovanie prevádzkových poriadkov a technických podmienok jednotlivých prevádzkovateľov sústav, podmienok prepravy elektriny distribučnou sústavou v režime prepravy elektriny, podmienok alebo metodiky pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy v zmysle legislatívy EÚ, a taktiež prípravu a aktualizáciu vzorového prevádzkového poriadku pre prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav, ktorí preberajú vzorový prevádzkový poriadok.

Prehľad počtu vydaných rozhodnutí v oblasti vecnej regulácie v elektroenergetike

Druh rozhodnutia	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Prevádzkové poriadky	15	15	124	85	15	20
Technické podmienky	-	-	-	-	15	12
Podmienky prepravy	4	2	1	2	0	1
Rozhodnutia v zmysle legislatívy EÚ	27	5	7	7	6	8

Prevádzkovatelia sústav musia v súlade s novelou zákona č. 251/2012 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť od 01.10.2022, predkladať úradu na schválenie návrh technických podmienok prevádzkovateľa sústavy v časti, ktorá upravuje podmienky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny a zariadení na uskladňovanie elektriny do sústavy. Zároveň majú prevádzkovatelia miestnych distribučných sústav tou istou novelou zákona č. 251/2012 Z. z. možnosť prevziať vzorový prevádzkový poriadok formou oznámenia.

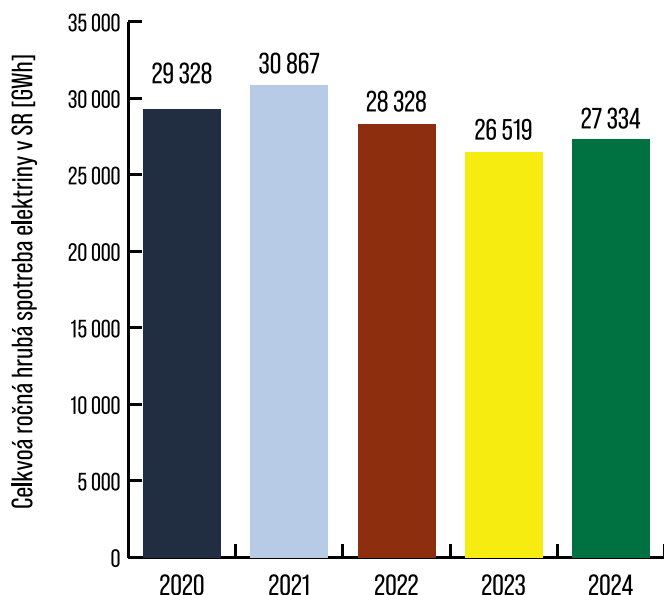
Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je podľa § 28 ods. 3 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. povinný raz za dva roky vypracovať plán rozvoja prenosovej sústavy vrátane plánu rozvoja spojovacích vedení na obdobie nasledujúcich desiatich rokov. Úrad podľa zákona č. 251/2012 Z. z. konzultuje desaťročný plán rozvoja sústavy nediskriminačným a transparentným spôsobom s existujúcimi a potenciálnymi užívateľmi sústavy a umožní im k nemu uplatniť v primeranej lehote odôvodnené pripomienky a preskúma súlad desaťročného plánu rozvoja sústavy s požiadavkami na realizáciu investícií do prenosovej sústavy s plánom rozvoja sústavy pre celú EÚ. Úrad po jeho preskúmaní dňa 12.02.2024 oznámil prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, že začína konanie o vecnej regulácii z vlastného podnetu podľa § 15 ods. 2 zákona č. 250/2012 Z. z. vo veci vydania rozhodnutia o uložení povinnosti vykonať zmenu Desať-

Prehľad rozhodnutí v oblasti cenovej regulácie v elektroenergetike (bez OZE a KVET)

Druh rozhodnutia	2019	2020		2021		2022		2023	2024
		vydané na rok 2020	vydané na rok 2021	vydané na rok 2021	vydané na rok 2022	vydané na rok 2022	vydané na rok 2023		
Rozhodnutie o cene	301	49	112	213	104	229		414	222
Prerušené konanie	20	20	-	13	-	167	-	115	40
Zastavené konanie	7	2	-	8	-	3	-	44	26
Predbežné opatrenie	-	-	-	-	-	-	8	190	0

ročného plánu rozvoja sústavy podľa § 13 ods. 1 písm. k) zákona č. 250/2012 Z. z. v spojení s § 29 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z. z. Nakoľko prevádzkovateľ prenosovej sústavy doplnil desaťročný plán v zmysle pripomienky úradu, úrad rozhodnutím č. 0008/2024/E-ZK konanie zastavil.

Vývoj celkovej hrubej spotreby elektriny v SR

V sledovanom roku dosiahla celková hrubá spotreba elektriny v SR hodnotu 27 334 GWh, čo v porovnaní s rokom 2023 (26 519 GWh) predstavuje nárast o 3 % spôsobený miernym oživením ekonomiky. Ide o mierne zvýšenie, ktoré dokazuje zmenu trendu, nakoľko spotreba v rokoch 2022 a 2023 kontinuálne výrazne klesala. Tento nárast bol spôsobený primárne miernym oživením výroby v energeticky náročných podnikoch a v úzkom okruhu priemyslu na Slovensku.

Elektroenergetická infraštruktúra

Prenosová sústava

Podporné a systémové služby

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nakupuje podporné služby na trhu s podpornými službami od poskytovateľov podporných služieb za účelom poskytovania systémových služieb užívateľom sústavy na dodržanie kvality dodávky elektriny a na zaistenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy SR.

Úrad na základe požadovaných objemov disponibility jednotlivých druhov podporných služieb určil prevádzko-

vateľovi prenosovej sústavy SR na rok 2024 celkové náklady a maximálne ceny za jednotlivé druhy podporných služieb.

1. Celkové plánované náklady na nákup disponibility všetkých druhov podporných služieb sa rozhodnutím úradu č. 0117/2024/E zo dňa 29.12.2023 v porovnaní s rokom 2023 znižovali o 20 % z dôvodu predpokladaných úspor z ceny pri obstarávaní disponibility podporných služieb, za účelom zabezpečenia dostatočných objemov disponibility jednotlivých druhov podporných služieb, a tým zaistenia bezpečnosti prevádzky sústavy a kvality dodávky elektriny. Predpoklad o úspore z cien obstaranej disponibility podporných služieb vychádzal z poklesu cien na trhu s elektrinou a tým aj obstaraním disponibility podporných služieb za nižšie ako maximálne ceny, hlavne pri obstarávaní formou viacdenných výberových konaní, pre ktoré úrad rozhodnutím č. 0006/2022/E-EU zo dňa 14.09.2022 udelil výnimku v súlade s čl. 6 ods. 9 a 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou.
2. Maximálne ceny na obstaranie disponibility primárnej, sekundárnej a terciárnej regulácie činného výkonu a frekvencie sa rozhodnutím úradu č. 0089/2023/E zo dňa 18.09.2023 určili pre rok 2024 na úrovni cien platných v roku 2023 pre obdobie od 18.09.2023 do 31.12.2023. Rozhodnutím č. 0118/2023/E zo dňa 15.12.2023 úrad ešte následne upravil maximálnu cenu za kladnú 3 minútovú terciárnu reguláciu činného výkonu a frekvencie, keď ju zvýšil o 16,73 %.
3. Maximálne povolené ročné náklady na obstaranie nefrekvenčných podporných služieb sekundárna regulácia napätia a štart z tmy sa rozhodnutím úradu č. 0089/2023/E zo dňa 18.09.2023 nemenili. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy bol schopný zabezpečiť dostatočný objem kompenzačného výkonu na zariadeniach na výrobu elektriny pripojených do prenosovej sústavy a zaistiť bezpečnú prevádzku prenosovej sústavy aj z pohľadu napätia a obnovy sústavy.
4. Maximálna cena ponúkanej kladnej regulačnej elektriny a minimálna cena ponúkanej zápornej regulačnej elektriny pri aktivácii predmetného druhu podpornej služby rozhodnutím úradu č. 0001/2023/E zo dňa 11.10.2022 zostali v rovnakej výške ako pre rok 2022 a rok 2023, pretože maximálne ceny kladnej regulačnej elektriny a minimálne ceny ponúkanej zápornej regulačnej elektriny sú určené tak, že korešpondujú s cenami elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti. V priebehu roka 2024 úrad nemenil maximálne a minimálne ceny regulačnej elektriny. Maximálne

ponukové ceny pre regulačnú elektrinu aktivovanú z podporných služieb aFRR+, aFRR-, mFRR+ a mFRR- boli platné do pripojenia sa PPS SR do spoločných platforiem na výmenu regulačnej elektriny, ktoré sa v prípade aFRR+, resp. aFRR- uskutočnilo 05.11.2024 a pre mFRR+, resp. mFRR- dňa 3.12.2024. Po týchto termínoch už maximálne ponukové ceny týchto regulačných elektrín nepodliehajú regulácii zo stranu úradu.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj počtu poskytovateľov podporných služieb v jednotlivých rokoch, ktorý poukazuje na rastúci trh s podpornými službami na vymedzenom území. Počet certifikovaných poskytovateľov podporných služieb ako aj počet uzatvorených rámcových zmlúv o poskytovaní podporných služieb a zmlúv o poskytovaní podporných služieb vzrástol, čo je z pohľadu stability a likvidity trhu s podpornými službami, ako aj zaistenia bezpečnosti sústavy dobré znamenie.

Vývoj v oblasti poskytovania PpS

Ukazovateľ/rok	2020	2021	2022	2023	2024
Počet certifikovaných poskytovateľov PpS	24	24	22	27	31
Počet uzavretých rámcových zmlúv o poskytovaní PpS a zmlúv o poskytovaní PpS	30	30	30	39	40

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené objemy aktivovaných jednotlivých druhov podporných služieb, resp. regulačnej elektriny, z ktorých je možné identifikovať mierne zníženie objemov aktivovaných podporných služieb, resp. regulačnej elektriny v kladnom smere a výrazné zvýšenie objemov regulačnej elektriny v zápornom smere, čo je možné pripísať väčšej volatilitě na trhoch s elektrinou spôsobenej pripájaním nových obnoviteľných zdrojov elektriny, čo kladie vyššie nároky na reguláciu sústavy a zaistenie bezpečnosti a spoľahlivosti jej prevádzky.

Porovnanie dodávok regulačnej elektriny

Druh aktivovanej PpS, resp. regulačnej elektriny	2023 [MWh]	2024 [MWh]	zmena 2024/2023 [%]
Primárna regulácia činného výkonu + (FCR+)	6 393	10 252	60,36 %
Primárna regulácia činného výkonu - (FCR-)	-6 336	-10 233	61,51 %
Sekundárna regulácia činného výkonu + (aFRR+)	51 728	45 029	-12,95 %
Sekundárna regulácia činného výkonu - (aFRR-)	-58 921	-93 686	59,00 %
Terciálna regulácia činného výkonu 12,5 min. + (mFRR+)	459	2 431	429,63 %
Terciálna regulácia činného výkonu 12,5 min. - (mFRR-)	-1 954	-3 307	69,24 %
Terciálna regulácia činného výkonu 3 min. + (TRV3MIN+)	1 669	6 327	279,09 %
Terciálna regulácia činného výkonu 3 min. - (TRV3MIN-)	-1 131	-1 983	75,33 %
Kladná havarijná výpomoc (import)	0	0	-
Záporná havarijná výpomoc (export)	-600	-96 398	-16166,33 %
IGCC+ (IGCC import)	105 306	90 635	-13,93 %
IGCC- (IGCC export)	-77 778	-85 519	9,95 %

Poznámka: výrazný rozdiel v zápornej havarijnej výpomoci predstavovala pomoc Ukrajine.

Priemerná cena za havarijnú výpomoc (export) v roku 2024 bola na úrovni 153,33 eur/MWh.

Sieťové tarify

Pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy stanovil úrad aj v roku 2024 sieťové tarify, ktoré si prevádzkovateľ prenosovej sústavy uplatňuje voči:

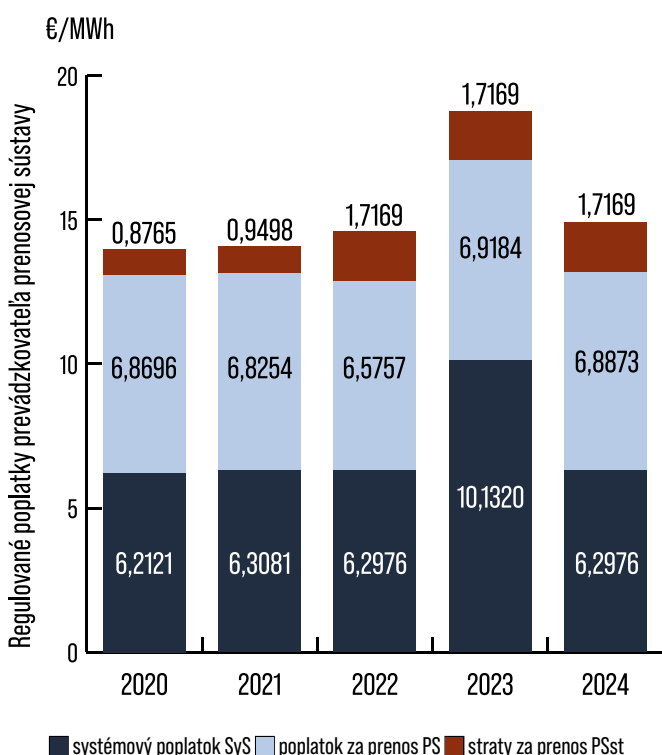
- užívateľom pripojeným do prenosovej sústavy v rozsahu:
 - tarifa za rezervovanú kapacitu (€/MW/rok),
 - tarifa za prenesenú elektrinu (€/MWh),
 - tarifa za straty pri prenose elektriny prenosovou sústavou (€/MWh),
- všetkým koncovým odberateľom elektriny v SR:
 - tarifa za systémové služby (€/MWh).

Na nasledujúcom obrázku je zobrazený vývoj jednotlivých regulovaných poplatkov prevádzkovateľa prenosovej sústavy. V sledovanom roku v porovnaní s rokom 2023 poklesla TSS o približne 37,8 %, z dôvodu poklesu nákladov na podporné služby vyplývajúceho z vývoja cien silovej elektriny v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023, tarifa za rezervovanú kapacitu poklesla približne o 10,6 % a tarifa za prenos elektriny ako aj tarifa za straty pri prenose elektriny zostali v rovnakej výške ako v roku 2023.

Úrad rozhodnutím č. 0111/2024/E zo dňa 28.12.2023 schválil ceny za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny a podmienky ich uplatnenia, vrátane tarify za straty pri prenose elektriny pre rok 2024.

Úrad rozhodnutím č. 0118/2024/E zo dňa 29.12.2023 určil TSS pre rok 2024.

Vývoj a štruktúra regulovaných poplatkov SEPS, a.s.

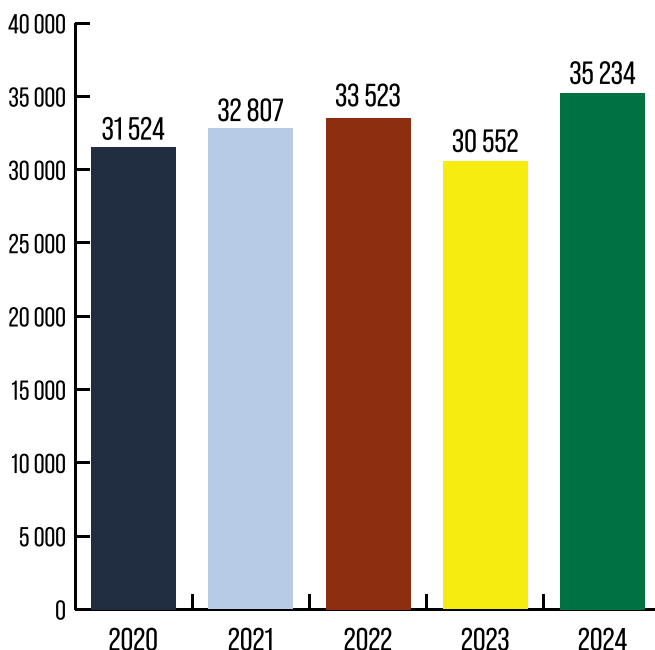

Prenos elektriny

Na nasledujúcom obrázku je uvedený vývoj prenesenej elektriny, pričom v roku 2024 dosiahla celková prenesená elektrina hodnotu 35 234 GWh. V porovnaní s rokom 2023 (30 552 GWh) to predstavuje nárast o 15 %, čo bolo spôsobené nárastom celkovej hrubej spotreby elektriny v SR v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 o približne 3 %, poklesom importovanej elektriny do prenosovej sú-

stavy o približne 37 % z dôvodu pripojenia 3. bloku jadrovej elektrárne Mochovce do sústavy a zvýšením tranzitu elektriny zo severu Európy na Balkán.

Objem prenesenej elektriny 2020 - 2024 (GWh)

Distribučná sústava

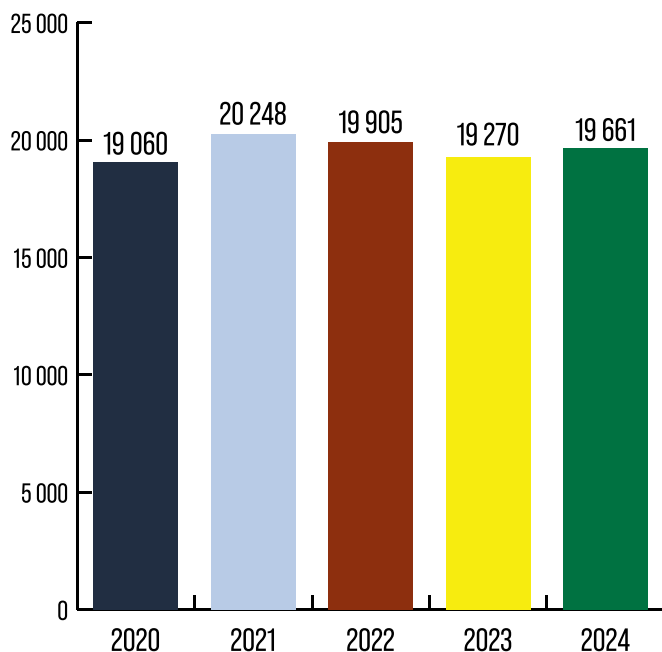
Pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav stanovil úrad v roku 2024 sieťové tarify, ktoré si prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy uplatňuje voči užívateľom pripojeným do distribučnej sústavy, a to v nasledujúcej štruktúre:

- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za rezervovanú kapacitu (€/MW/mesiac),
- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za distribuovanú elektrinu (€/MWh),
- tarifa za straty pri distribúcii elektriny distribučnou sústavou (€/MWh).

Cenová regulácia sa vzťahovala aj na prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav a vykonávala sa určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny pri dodávke elektriny a tarify za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

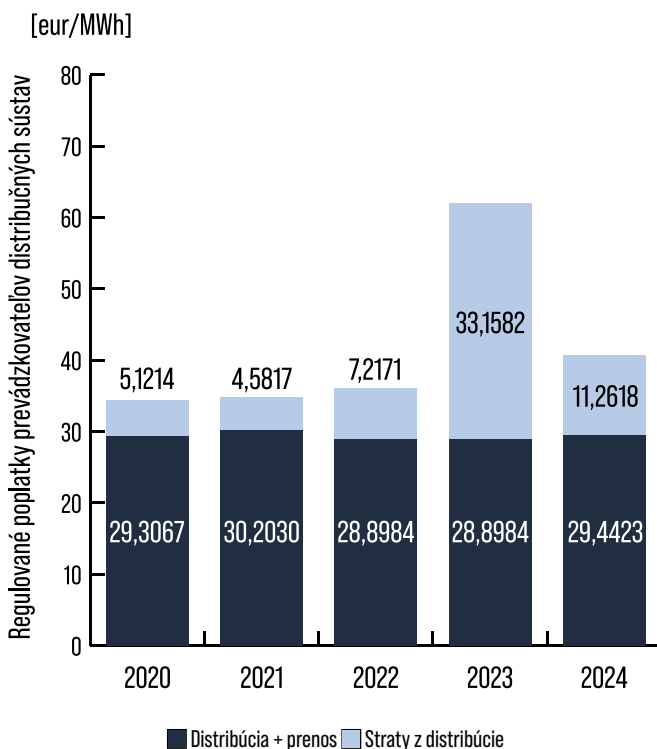
V sledovanom roku 2024 dosiahla celková distribuovaná elektrina na vymedzenom území hodnotu 19 661 GWh, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2023 (19 270 GWh) nárast o približne 2 %, spôsobený zvyšovaním spotreby na strane odberateľov elektriny.

Objem distribuovanej elektriny (GWh)

Na nasledujúcom obrázku je zobrazený vývoj vybraných regulovaných poplatkov prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. V sledovanom roku, v porovnaní s rokom 2023, tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny vzrástli o 1,9 %. Hodnota tarify za straty pri distribúcii elektriny v roku 2024 poklesla, v porovnaní s rokom 2023, o 66 %, čo bolo spôsobené poklesom indexu denných cien produktu F PXE SK BL Cal-t z oficiálneho kurzového lístka zverejneného burzou PXE (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE), na základe ktorého sa stanovuje cena na nákup elektriny na straty pri distribúcii elektriny.

Vývoj a štruktúra regulovaných poplatkov

Tarifa za prevádzkovanie systému

Tarifou za prevádzkovanie systému je pevná cena v eurách na jednotku množstva elektriny viažuca sa na technickú jednotku, ktorá zohľadňuje pomernú časť nákladov na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, na výrobu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou a na činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou vrátane korekcie. TPS tvorí jednu zo zložiek koncovkej ceny elektriny a vzťahuje sa na každého koncového odberateľa elektriny. V roku 2024 bola TPS aplikovaná pre tri pásma TPS (TPS1, TPS2 a TPS3), kde TPS 3 zahŕňala aj odberné miesta odberateľov elektriny, ktorým bola pre rok 2024 určená individuálna sadzba. Zaradenie do jednotlivých pásiem sa uskutočňuje podľa očakávanej koncovkej spotreby elektriny v danom odbernom mieste za rok t-1.

- 1. pásmo (TPS1) - koncová spotreba odberného miesta do 1 GWh vrátane,
- 2. pásmo (TPS2) - koncová spotreba odberného miesta od 1 GWh do 100 GWh vrátane,
- 3. pásmo (TPS3) - koncová spotreba odberného miesta väčšia ako 100 GWh.

V roku 2024 sa jednotlivé tarify za prevádzkovanie systému v porovnaní s rokom 2023 znížili v priemere o 38,90 %.

V nasledujúcom obrázku sú porovnané hodnoty jednotlivých zložiek TPS za posledných päť rokov, pričom TPS je od roku 2022 rozdelená podľa horeuvedených pásiem na tri hodnoty.

Vývoj jednotlivých zložiek TPS

	2020	2021	2022			2023			2024		
			TPS1	TPS2	TPS3	TPS1	TPS2	TPS3	TPS1	TPS2	TPS3
Jednotlivé zložky tarify za prevádzkovanie systému (TPS)	2020	2021	TPS1 2022	TPS2 2022	TPS3 2022	TPS1 2023	TPS2 2023	TPS3 2023	TPS1 2024	TPS2 2024	TPS3 2024
	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh
OZE	14,6090	10,1220	4,3283	3,2394	0,3231	6,0953	4,5619	0,4524	5,7454	4,3000	0,4289
KVET	3,5581	8,0241	1,5525	1,1619	0,1159	2,1862	1,6362	0,1622	6,9826	5,2259	0,5213
ENO (výroba elektriny z domáceho uhlia)	5,1200	5,3073	8,1783	6,1209	0,6105	9,0679	6,7867	0,6730			
Ostatné**	0,3339	0,2871	1,8409	1,3778	0,1374	8,1312	6,0856	0,6034	3,1721	2,3741	0,2368
Celkom TPS	23,6210	23,7405	15,9000	11,9000	1,1870	25,4807	19,0705	1,8910	15,9000	11,9000	1,1870

Poznámka:
Ostatné** - zahŕňa položky nákladov na činnosť OKTE,a.s., výkupu elektriny SPP,a.s., korekciu ENO, náklady na umorenie historických dlhov a iné

Prepojenie trhov s elektrinou

Pre účely dosahovania cieľov Stratégie energetickej únie vydanej EK, medzi ktoré patrí najmä bezpečnosť dodávok elektriny, flexibilita prepojenej sústavy, ako aj dobre fungujúci a transparentný veľkoobchodný trh, sú investície do vnútorných a cezhraničných prepojení sústav nevyhnutným predpokladom.

Jedným z nástrojov, ktorý je možné použiť na horeuvedené ciele, je použitie príjmov z preťaženia vyplývajúceho z pridelovania medzioblastnej kapacity (ďalej len „príjmy z preťaženia“), pričom v článku 19 bode 2 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou sú zadefinované prioritné ciele, na ktoré majú byť tieto prostriedky využité, medzi ktoré patrí predovšetkým budovanie projektov s cezhraničným významom na udržiavanie a zvyšovanie cezhraničných kapacít.

Celkové čisté príjmy z preťaženia prevádzkovateľa prenosovej sústavy, spoločnosti SEPS, a.s. (ďalej len „PPS“), dosiahli v roku 2024 výšku 84,375 mil. eur. V roku 2024 bola časť príjmu z preťaženia vo výške 2,599 mil. eur využitá na investičné projekty s cezhraničným významom, predovšetkým na výstavbu transformačnej stanice

400/100 kV Vajnory a inováciu vedenia a preizoláciu 400 kV vedenia V404.

Na podporu koncových spotrebiteľov pri výpočte sieťových taríf bolo z príjmov z preťaženia z pridelovania prepojovacích prenosových kapacít použitých 44,372 mil. eur.

Projekty spoločného záujmu

Ďalšou možnosťou ako podporiť výstavbu projektov s významným vplyvom na cezhraničnú kapacitu je proces výberu tzv. projektov spoločného záujmu (ďalej len „PCI“ - z anglického Projects of Common Interest), ktoré môžu byť spolufinancované EK.

Na to, aby sa projekty elektroenergetickej infraštruktúry, ako aj projekty zariadení na uskladňovanie elektriny mohli uchádzať o možnosť zahrnutia do zoznamu projektov PCI, musia byť začlenené v Desiatročnom pláne rozvoja sústav (ďalej len „TYNDP“) Združenia európskych prevádzkovateľov prenosových sústav (ďalej len „ENTSO-E“ - z anglického European Network for Transmission System Operators for Electricity).

Delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2024/1041 z 28. novembra 2023, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869, pokiaľ ide o zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme pre Úniu (ďalej len „delegované nariadenie“), bol prijatý zoznam projektov spoločného záujmu (ďalej len „PCI projekty“) a projektov vo vzájomnom záujme pre Úniu.

PCI projekty v SR, prijaté delegovaným nariadením sú:

- Prepojovacie vedenie medzi Otrokovcami (ČR) a Ladcami (SR) - PCI projekt č. 2.7
- Modernizácia uskladňovania elektriny v prečerpávacej vodnej elektrárni Čierny Váh (SK) - PCI projekt č. 2.11
- ACON – Again COConnected Networks (CZ, SK) s cieľom podporiť integráciu českého a slovenského trhu s elektrickou energiou zlepšovaním efektívnosti distribučných sústav - PCI projekt č. 12.1
- Danube InGrid (HU, SK) s cieľom efektívne spojiť správanie a konanie všetkých účastníkov trhu napojených na elektrické siete v Maďarsku a na Slovensku - PCI projekt č. 12.3

Ďalším spôsobom ako naplňať strategické ciele EÚ v oblasti elektroenergetiky je tiež prepájanie trhov s elektrinou, tzv. market coupling.

Prepojenie jednotného denného trhu s elektrinou SDAC (z angl. Single Day-Ahead Coupling)

SDAC v súčasnosti spája denné trhy 26 krajín: Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Írsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Holandsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko. Tieto krajiny v rámci prepojenia jednotného denného trhu s elektrinou, majú možnosť efektívnejšie využívanie zdrojov a znížovanie nákladov na elektrinu pre spotrebiteľov. Celkovo SDAC pokrýva viac ako 98 % európskej spotreby elektrickej energie, v denných zobchodovaných v objeme 200 miliónov denne a algoritmus počíta objemy presahujúce 1 500 TWh/rok.

Prepojenie jednotného vnútrodeného trhu s elektrinou SIDC (z angl. Single Intraday Coupling)

SIDC v súčasnosti spája vnútrodené trhy 25 krajín: Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, ČR, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Nórsko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, SR, Slovinsko, Španielsko a Švédsko.

Vďaka prepojeniu trhov s elektrinou došlo k zvýšeniu likvidity obchodovania v SR. Centrálnе riešenie umožňuje párovať objednávky zadané účastníkmi trhu v jednej krajine s objednávkami zadanými účastníkmi trhu v ktorejkoľvek inej prepojenej krajine, ak existuje dostupná cezhraničná kapacita pre prenos elektriny medzi dotknutými ponukovými oblasťami. V rámci SIDC sa obchoduje v 15-minútových intervaloch (15 min. produkty).

Implementácia nových metodík na výpočet a pridelovanie kapacity

Ďalším spôsobom ako naplňať v úvode uvedené ciele EÚ je aj implementácia nových metodík na výpočet a pridelovanie kapacity.

Jednou z takýchto metodík je metodika výpočtu kapacity na základe toku (angl. flow-based), ktorá berie do úvahy fyzikálne obmedzenia v prevádzke elektrizačných sústav na základe dostupných rezerv na kritických sieťových prvkoch sústavy (hlavne na vedeniach) a koeficientoch PTDF (angl. Power Transfer Distribution Factors). Tie sú definované pre každé kritické vedenie sústavy a každú ponukovú oblasť v regióne výpočtu kapacít Core, pričom výpočet kapacity je v celom regióne koordinovaný, výsledkom čoho je zlepšenie pridelovania kapacity v regióne z pohľadu reflektovania skutočných obmedzení v sústave z pohľadu jej bezpečnosti prevádzky, umožnenie cezhraničného prenosu väčšiemu množstvu elektriny a v neposlednom rade zníženie celkových nákladov.

Po úspešnom prepojení denných trhov prostredníctvom metodiky výpočtu kapacity na základe toku (angl. flow-based) v roku 2022 došlo 13.06.2024 k úspešnému prepojeniu aj vnútrodených trhov prostredníctvom metodiky výpočtu kapacity na základe toku.

Platformy na zdieľanie regulačnej elektriny

Podľa nariadenia EK č. 2195/2017 z 23.11.2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (ďalej len „nariadenie č. 2017/2195“) majú fungovať európske platformy na:

- výmenu regulačnej energie z nahrádzajúcich rezerv TERRE (z angl. Trans European Replacement Reserves Exchange) v súlade s čl. 19 uvedeného nariadenia, ktorá bola spustená do prevádzky 06.01.2020. Postupné pripájanie členov Portugalska, Španielska, Francúzska, Švajčiarska a Česka prebiehalo do januára 2021 a v roku 2024 sa k platforme pripojilo Poľsko. V tejto platforme prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR neparticipuje,
 - výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou (z angl. Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation) tzv. platforma PICASSO v súlade s čl. 21 uvedeného nariadenia, ktorá bola spustená do prevádzky pripojením prvých PPS 01.06.2022. Dňa 05.11.2024 došlo k úspešnému pripojeniu PPS Slovenska, ktorý sa pridala PPS Česka, Rakúska, Nemecka, Talianska, Holandska a Dánska, ktorí už boli pripojení k platforme PICASSO.
- V novembri 2024 došlo taktiež k pripojeniu Belgicka.
- výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou (angl. Manually Activated Reserves Initiative) tzv. platforma MARI v súlade s čl. 20 uvedeného nariadenia, ktorá bola uvedená do prevádzky 15.09.2022 bez pripojených PPS. Dňa 03.12.2024 došlo k úspešnému pripojeniu PPS Slovenska, ktorý sa pridala k PPS Česka, Nemecka, Rakúska, Estónska, Litvy, Lotyšska, Španielska a Portugalska, ktorí už boli pripojení k platforme MARI. PPS Belgicka a PPS Bulharska sa plánujú pripojiť začiatkom roka 2025. PPS Poľska, Holandska, Slovinska a Rumunska sa plánujú pripojiť k platforme MARI koncom roka 2025 a PPS Maďarska až v roku 2026.
 - výmenu odchýlok v reálnom čase (z angl. Imbalance Netting) v súlade s čl. 22 uvedeného nariadenia, ktorá bola spustená do prevádzky 21.06.2021 a v tom čase boli k nej pripojení všetci PPS kontinentálnej Európy s výnimkou Rumunska (PPS pripojený od decembra 2021) a Bulharska (PPS pripojený v júli 2022).

Vývoj cien elektriny (graf burza PXE Praha)

Veľkoobchodný trh

Po poklese cien v prvých dvoch mesiacoch roku 2024, kedy 23.02.2024 dosiahol produkt F PXE SK BL Cal-25 ročné minimum s hodnotou 74,60 €/MWh, sa ceny elektriny na európskych trhoch s elektrinou stabilizovali okolo hodnoty 95 €/MWh, pričom ku koncu roka začali vykazovať mierny rast až na úroveň 112,72 €/MWh zo dňa 27.12.2024.

Uvedené hodnoty detailnejšie potvrdzuje nasledujúci obrázok, na ktorom sú zobrazené priebehy cien elektriny na burze PXE, produktov F PXE SK BL Cal-25 a Cal-24.

Maloobchodný trh

Cenovej regulácii v oblasti dodávky elektriny v roku 2024 podliehala dodávka elektriny:

- pre domácnosti,
- pre odberateľov elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh,
- pre odberateľov elektriny mimo domácnosti okrem odberateľa elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh, ktorý odoberá elektrinu na prevádzku zariadenia sociálnych služieb zapísaného do registra sociálnych služieb, na prevádzku zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú určené na sociálne bývanie podľa osobitného predpisu, alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania podľa osobitného predpisu,
- pre skupinu koncových odberateľov elektriny, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca elektrinu na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou,
- dodávateľom poslednej inštancie.

Východiskovými parametrami, na základe ktorých sa stanovila maximálna cena za dodávku elektriny zraniteľným odberateľom elektriny okrem odberateľov elektriny

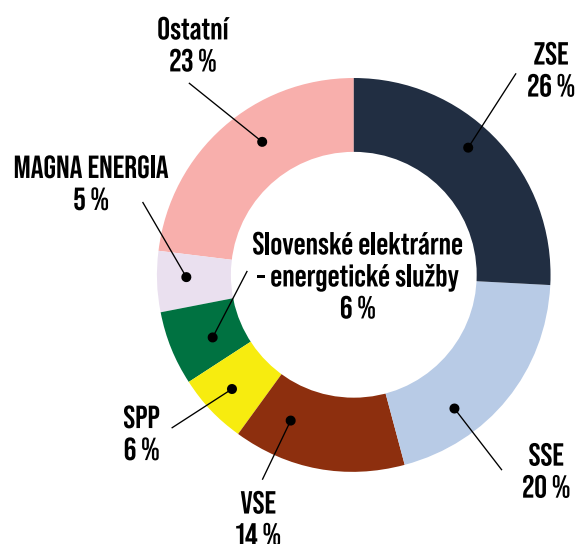
v domácnosti bol pre rok 2024 aritmetický priemer denných cien oficiálneho kurzového lístka zverejneného burzou PXE na jej webovom sídle, v časti EEX – PXE Slovakian Power Futures, produktu Baseload, Year Settlement Price Cal-24 za obdobie od 01.04.2023 do 30.09.2023, ktorý bol na úrovni 146,5091 €/MWh (medziročný pokles o 401,0720 €/MWh, t. j. 73,24 %), ku ktorému sa pripočítal koeficient na pokrytie plánovaného diagramu dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov, náklady na odchýlku súvisiace s dodávkou elektriny pre zraniteľných odberateľov a primeraný zisk.

Maximálne ceny za dodávku elektriny pre domácnosti boli pre rok 2024 určené rozhodnutím MH SR vo všeobecnom hospodárskom záujme. Východiskovými parametrami, na základe ktorých sa stanovila maximálna cena za dodávku elektriny, bola cena komodity na úrovni roku 2022 a 2023, t. j. 61,2077 €/MWh, ku ktorej sa pripočítal koeficient na pokrytie plánovaného diagramu dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov v domácnosti, náklady na odchýlku súvisiacu s dodávkou elektriny pre zraniteľných odberateľov v domácnosti a primeraný zisk.

K jednotlivým sadzbám za dodávku elektriny sa pripočítava cena za distribúciu, vrátane prenosu elektriny a strát elektriny pri prenose a cena za straty elektriny pri distribúcii elektriny, TSS a TPS.

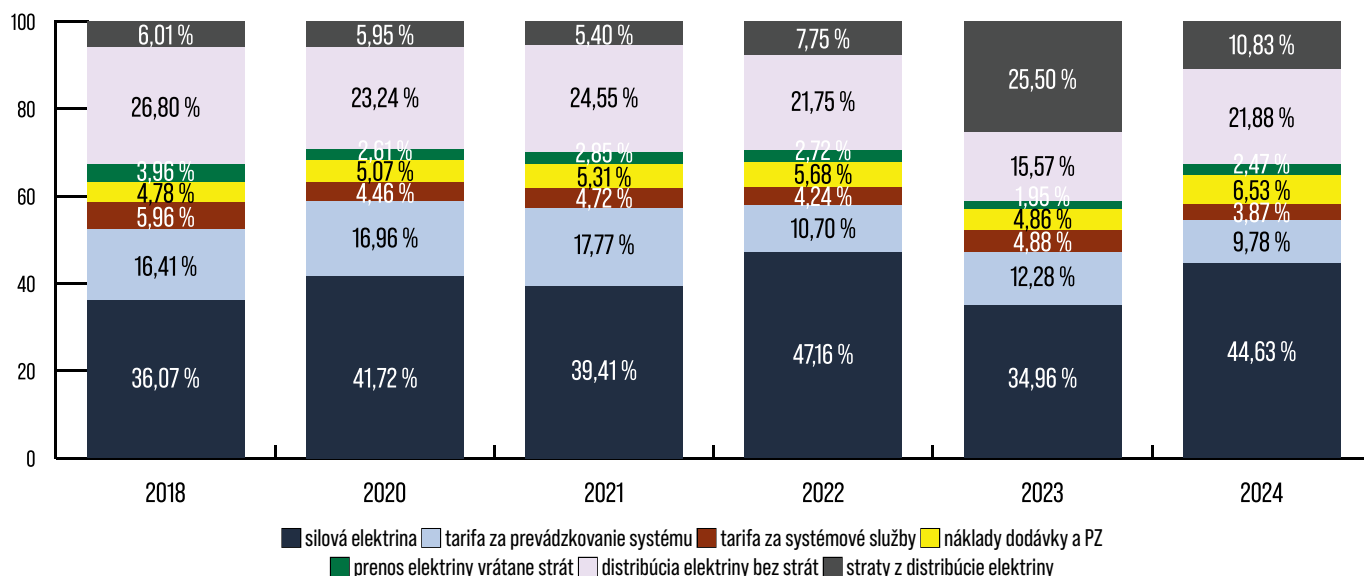
V dodávke elektriny majú stále najväčší podiel traja „tradiční“ dodávateľia, ktorí sú súčasťou vertikálne integrovaných podnikov - ZSE Energia, a.s., Stredoslovenská energetika, a.s., a Východoslovenská energetika, a.s.

Trhové podiely dodávateľov elektriny pri dodávke elektriny pre všetky skupiny odberateľov

Dodávka elektriny pre domácnosti

Porovnanie štruktúry priemernej koncovej ceny elektriny pre domácnosti

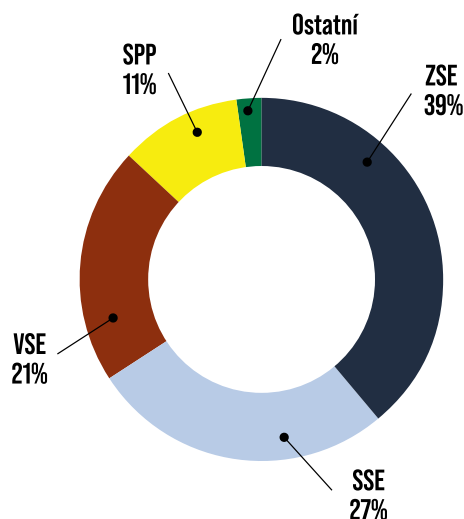

Dodávka elektriny domácnostiam bola rozdelená do ôsmich sadzieb. Domácnostiam dodávalo v roku 2024 elektrinu 14 dodávateľov s celoslovenskou pôsobnosťou. Úrad na svojom webovom sídle ponúka pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti možnosť porovnania cien elektriny prostredníctvom jednoduchšej cenovej kalkulačky. Údaje v cenovej kalkulačke úrad pravidelne aktualizuje podľa vydaných cenových rozhodnutí. Cenová kalkulačka porovnáva výlučne cenu komodity ako rozhodujúcej zložky integrovanej ceny podľa predpokladanej ročnej spotreby elektriny.

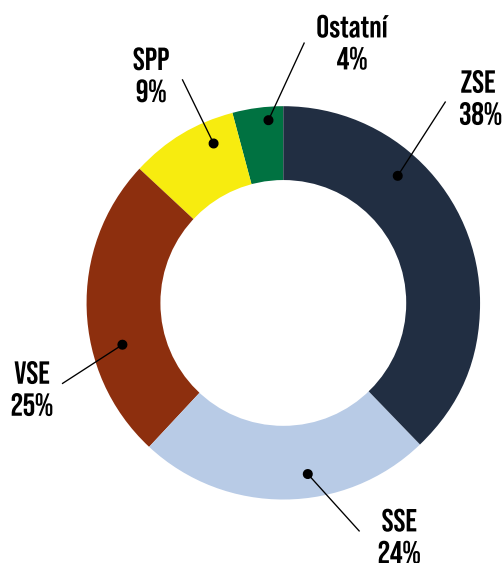
Dodávka elektriny pre odberateľov elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh

Dodávka elektriny pre odberateľov elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh bola rozdelená do 11 sadzieb a dodávalo im elektrinu 14 dodávateľov s celoslovenskou pôsobnosťou.

Podiel dodávateľov na dodávke elektriny v domácnostiach

Podiel dodávateľov na dodávke elektriny pre odberateľov elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh

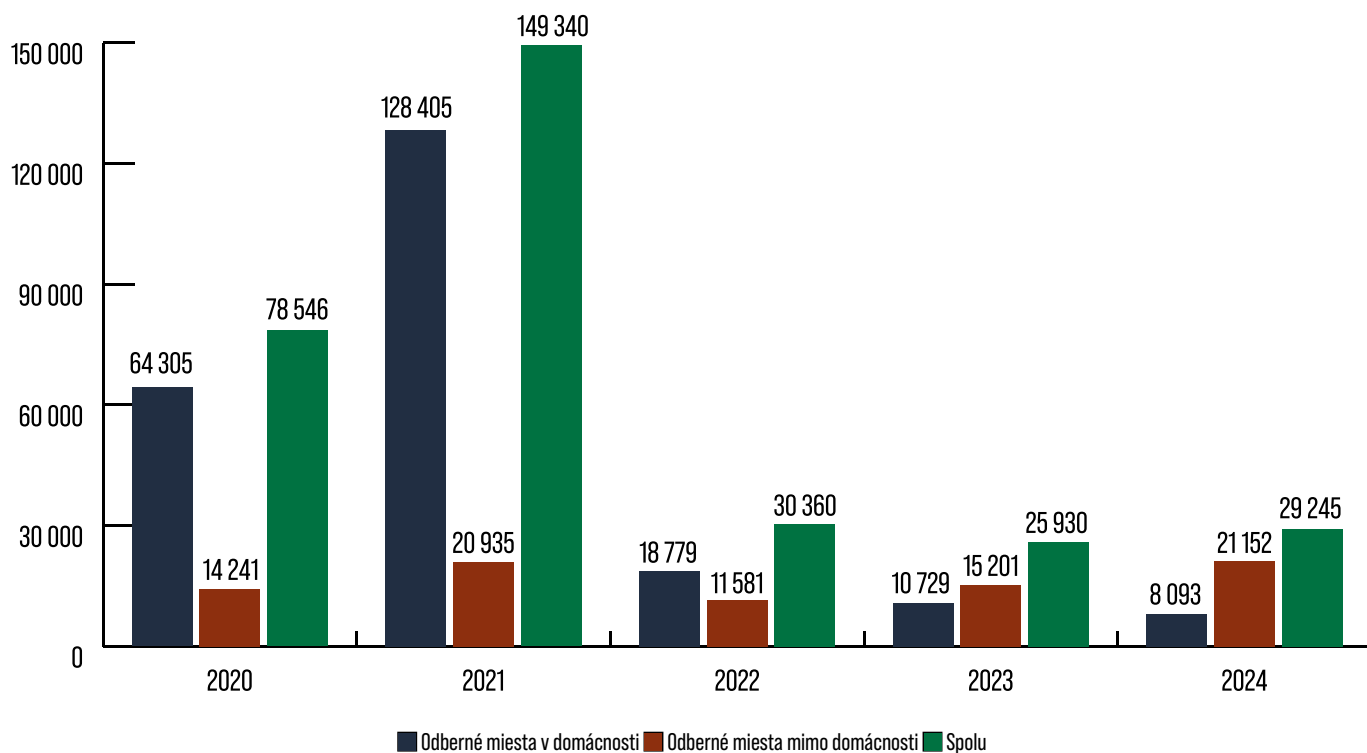
Zmena dodávateľa elektriny

Na posúdenie úrovne liberalizácie trhu s elektrinou sa používa percentuálny koeficient, tzv. switching, ktorý vyjadruje pomer počtu odberných miest so zmenou dodávateľa elektriny k celkovému počtu odberných miest v sledovanom roku.

Dodávka poslednej inštancie

Na základe rozhodnutia úradu sú dodávateľmi poslednej inštancie na území SR spoločnosti ZSE Energia, a.s., Východoslovenská energetika, a.s., a Stredoslovenská energetika, a.s. Úrad v sledovanom roku evidoval 50 odberných miest v režime dodávky poslednej inštancie. V roku 2024 zaznamenal 1 dodávateľa elektriny, ktorý stratil spôsobilosť dodávať elektrinu odberateľom podľa zákona č. 251/2012 Z. z.

Switching

Výroba elektriny z OZE a KVET

Podpora výroby elektriny z OZE a KVET je jedným z najdôležitejších faktorov ako dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov o 20 %. Tento ambiciózny záväzok v oblasti energetiky a klímy bol stanovený ako hlavný a kvantifikovaný cieľ Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom na roky 2021 - 2030, ktorý bol spracovaný podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013.

V podmienkach SR sa podpora výroby elektriny z OZE a VUKVET riadi zákonom č. 309/2009 Z. z.

Cenové rozhodnutia a potvrdenia o pôvode elektriny

Úrad vydal celkovo 288 cenových rozhodnutí najmä z dôvodov:

- zmena korekcie na primárne palivo (Pzn) spaľované v zariadeniach OZE a KVET,
- zmena vlastníckeho vzťahu k zariadeniam OZE a KVET,
- ukončených rekonštrukcií výrobných zariadení KVET.

Zároveň vydal 40 rozhodnutí o zrušení z dôvodu ukončenia činnosti alebo zmeny vlastníckeho vzťahu k zariadeniam OZE a KVET.

Tabuľka prehľadu vydaných cenových rozhodnutí OZE a KVET

Rozhodnutia vydané pre zariadenia OZE	125
Rozhodnutia vydané pre zariadenia KVET	163
Zrušené cenové rozhodnutia	40
Spolu	328

V roku 2024 úrad vydal 259 potvrdení o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov:

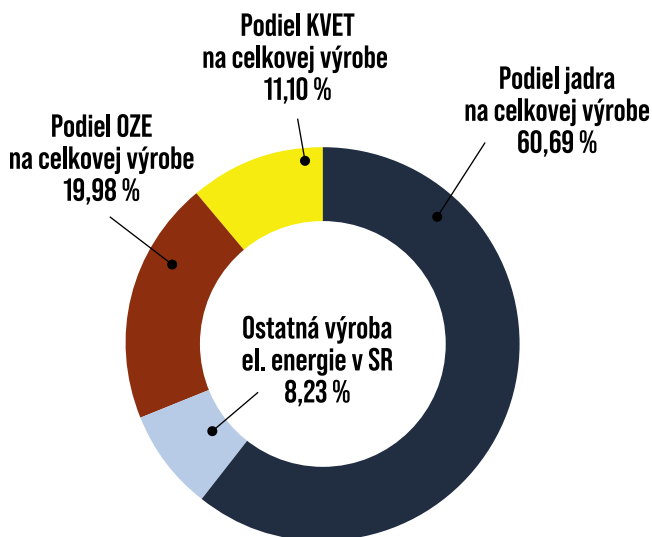
- 118 potvrdení o pôvode elektriny z OZE pre zariadenia, ktoré využívali technológiu výroby elektriny zo spaľovania bioplynu alebo biomasy,
- 111 potvrdení o pôvode elektriny vyrobenej VÚKVET, z ktorých veľká väčšina bola pre zariadenia s technológiou využívajúce ako zdroj palivo zemný plyn,
- 30 potvrdení o pôvode z dôvodu zmeny prevádzkovateľa zariadenia, ukončenia podpory, prípadne potreby obnovy potvrdenia.

Zároveň úrad zrušil 25 potvrdení o pôvode elektriny vyrobenej z OZE.

Zúčtovateľ a výkupca elektriny vyrobenej z OZE a KVET

Spoločnosť OKTE, a.s., na základe zákona č. 309/2009 Z. z. vykonávala aj v roku 2024 činnosť zúčtovateľa podpory elektriny vyrobenej z OZE a KVET. V spolupráci s povinným výkupcom zabezpečili aj v roku 2024 plynulú prevádzku a administráciu podpory doplatkom a príplatkom pre všetkých výrobcov s právom na podporu výkupom a prevzatím zodpovednosti za odchýlku. Činnosť výkupu elektriny z OZE a VUKVET aj v sledovanom roku vykonávala spoločnosť SPP, a.s., ktorá bola formou priameho určenia vybratá Ministerstvom hospodárstva SR č. 42372/2022-4110-100249 zo dňa 03.11.2022 za výkupcu elektriny z OZE a KVET na roky 2023 - 2025.

Podiel vyrobenej elektrickej energie z OZE a KVET na celkovej výrobe elektriny v SR

02

PLYNÁRENSTVO

Rok 2024 bol druhým rokom 6. regulačného obdobia a v oblasti plynárenstva bolo potrebné novelizovať regulačné rámce na nasledujúce obdobie regulačného obdobia, predovšetkým v oblasti cenovej regulácie. Úrad vykonáva cenovú a vecnú reguláciu v plynárenstve pri regulovaných činnostiach v súvislosti s využívaním plynárenskej infraštruktúry pre prevádzkovateľov sietí, ako aj pri dodávke plynu pre zraniteľných odberateľov, ktorí sú špecifikovaní v zákone č. 250/2012 Z. z., ako aj v zákone č. 251/2012 Z. z. Úrad vypracoval vyhlášku úradu č. 147/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia regulovaných činností v plynárenstve a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v plynárenstve (ďalej len „vyhláška č. 147/2024 Z. z.“) a taktiež pripravil novelizáciu tejto vyhlášky s účinnosťou od 01.01.2025. Úprava sa týkala najmä zmeny rozsahu cenovej regulácie v plynárenstve, ktorá vyplynula z novelizácie zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z., a to o určenie spôsobu vykonávania cenovej regulácie prístupu do zásobníka a uskladňovania plynu a podrobnosti k výpočtu ceny za prístup do zásobníka a uskladňovania plynu, predkladania návrhu ceny a podkladov k návrhu ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu. Ďalším cieľom vyhlášky bolo doplniť podrobnosti o určení ceny za služby obchodníka pri dodávke plynu koncovému odberateľovi plynu na výrobu tepla a dodávku tepla. V roku 2024 úrad spracoval aj dve novelizácie vyhlášky č. 208/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete a prevádzkovateľa zásobníka a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete.

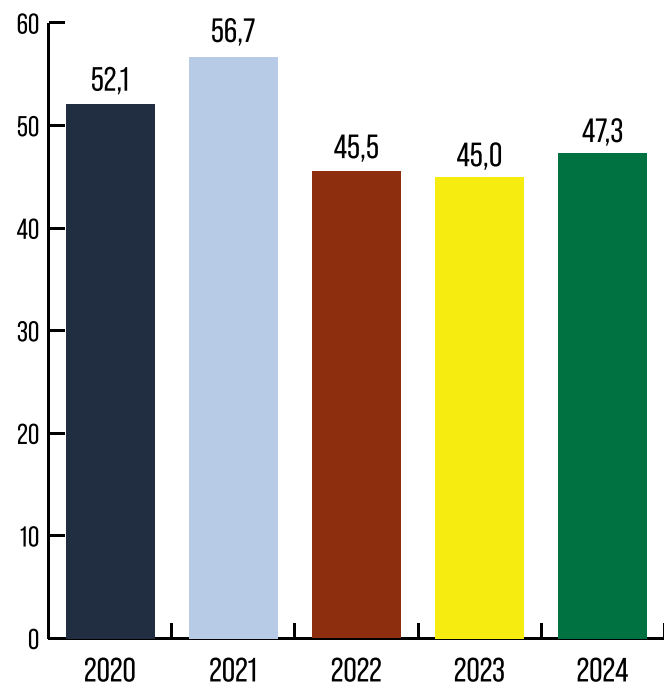
Účastníci trhu s plynom

- prevádzkovateľ prepravnej siete (eustream, a.s.),
- prevádzkovateľ distribučnej siete na vymedzenom území SR (SPP - distribúcia, a.s.),
- 38 prevádzkovateľov distribučných sietí, do ktorých je pripojených menej ako 100 000 koncových odberateľov plynu tzv. lokálnych distribučných sietí alebo LDS,
- prevádzkovatelia zásobníkov (NAFTA a.s., POZAGAZ a.s.),
- 23 aktívnych dodávateľov plynu,
- odberatelia plynu s cenami za dodávku plynu nepodliehajúcimi cenovej regulácii zo strany úradu a zraniteľní odberatelia plynu v rozsahu podľa zákona č. 250/2012 Z. z.

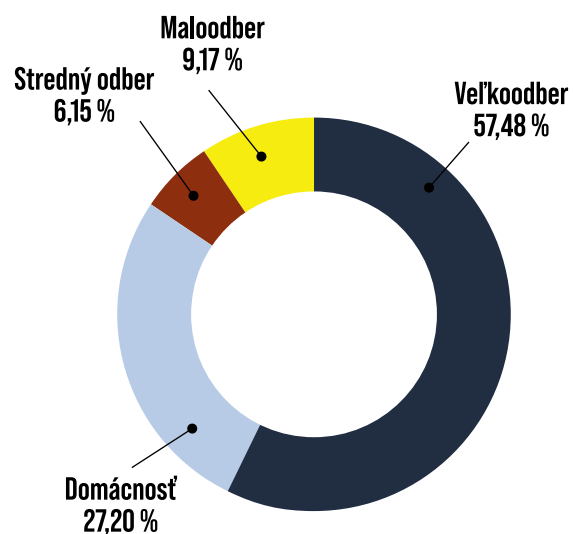
Celková spotreba plynu v SR bola v roku 2024 na úrovni 47,3 TWh, čo je nárast oproti roku 2023. V súvislosti s podielom jednotlivých skupín odberateľov na vyššej spotrebe plynu majú najväčší podiel na medziročnom náraste spotreby veľkoodberatelia plynu so zvýšenou spotrebou plynu o viac ako 10 %, u domácností bol zaznamenaný pokles spotreby plynu o približne 4 %.

Vývoj spotreby plynu v SR

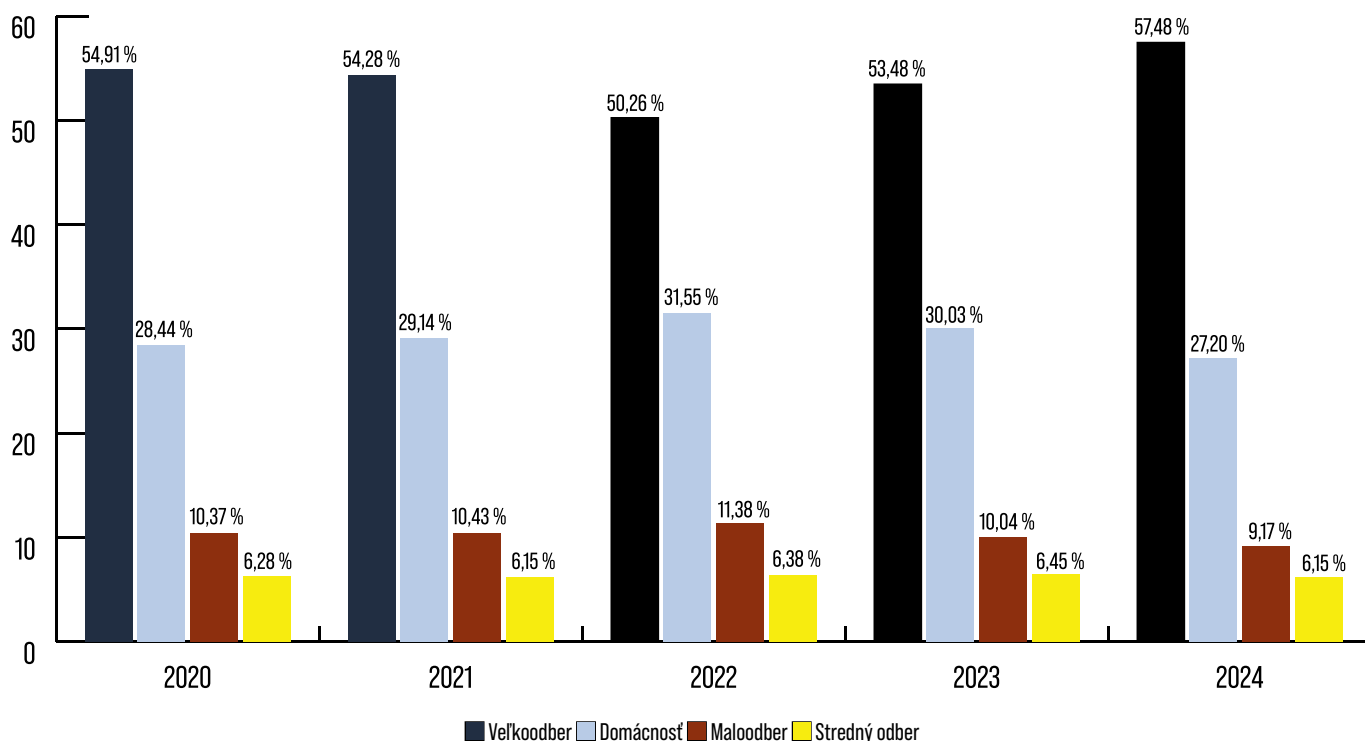
(TWh)

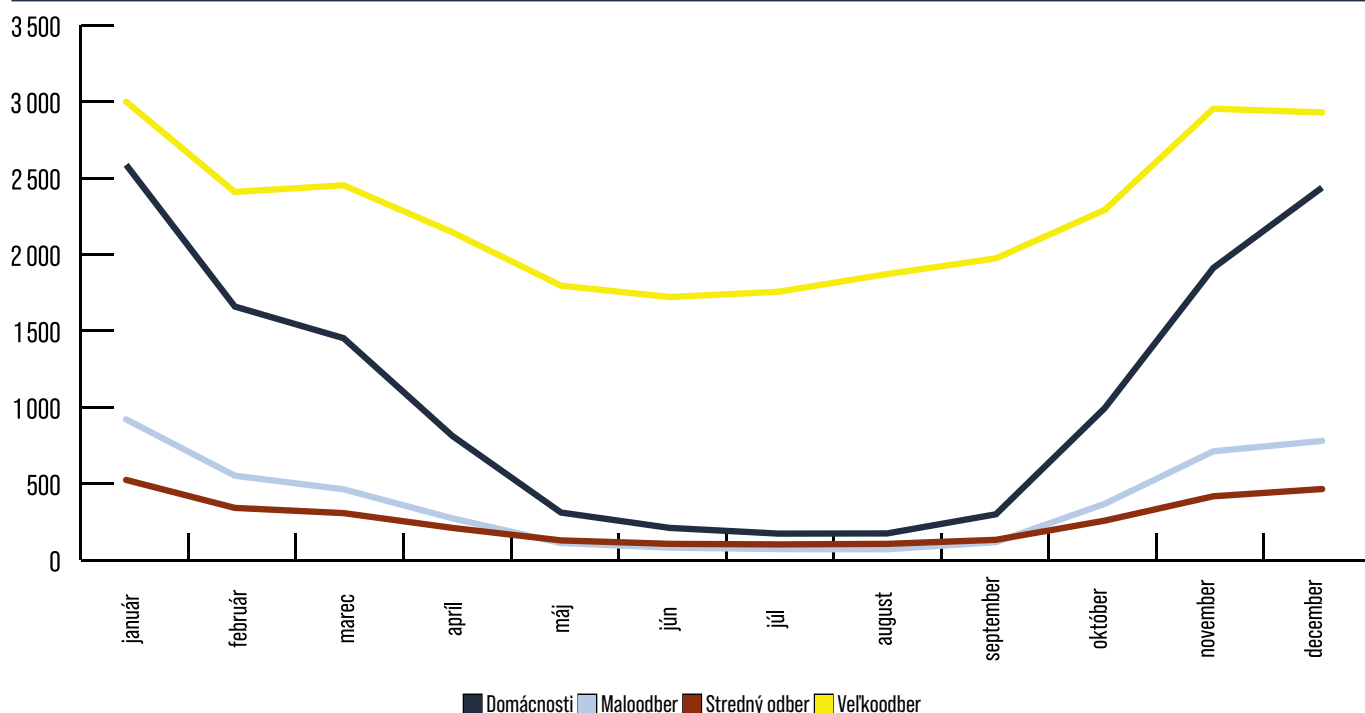
Spotreba plynu podľa odberateľských kategórií

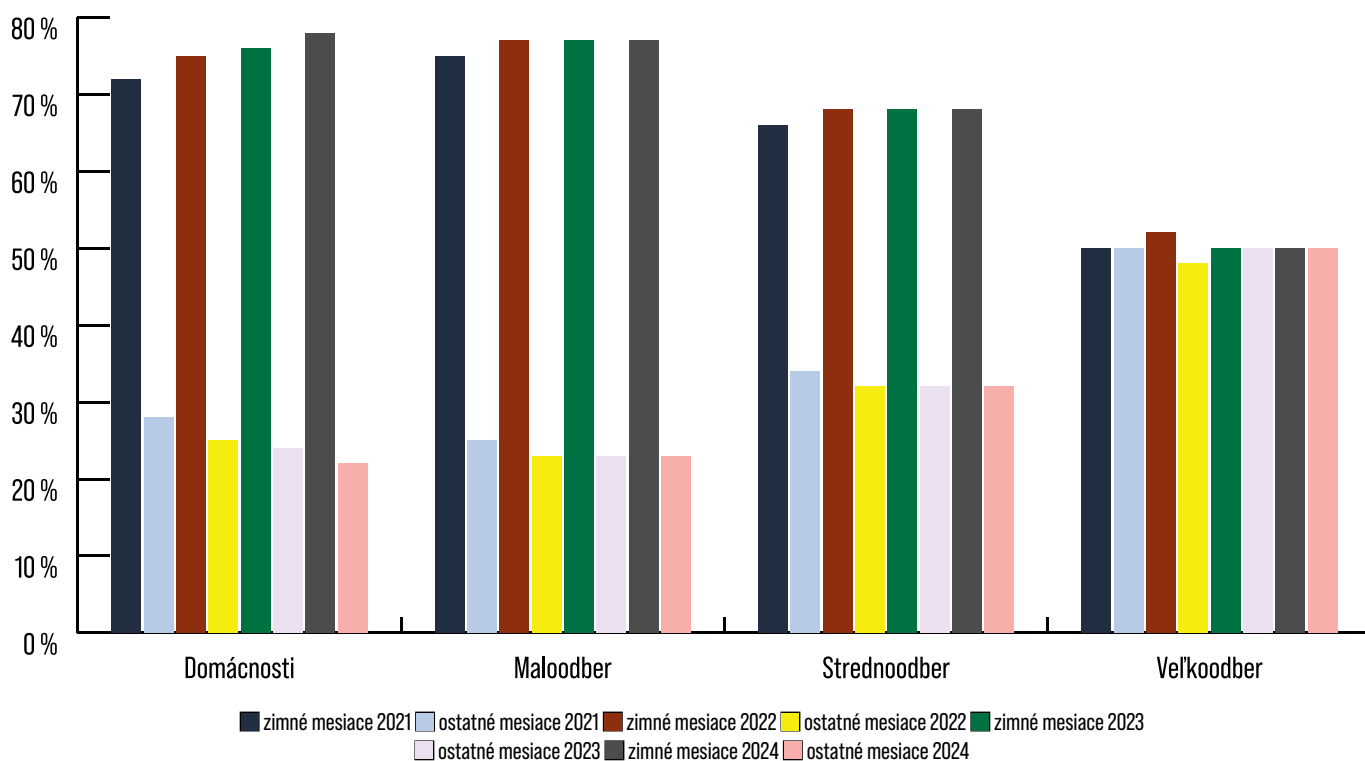
Spotreba plynu podľa odberateľských kategórií

Krivka spotreby plynu v roku 2024 podľa jednotlivých skupín odberateľov (GWh)

Podiel spotrebovaného množstva plynu podľa sezónnosti v členení na jednotlivé kategórie odberu plynu v rokoch 2021 – 2024

Prehľad cenových rozhodnutí za roky 2020 – 2024

Rozhodnutia týkajúce sa cenovej regulácie plynárenstva		2020	2021	2022	2023	Vydané v roku 2024 na rok 2024	Vydané v roku 2024 na rok 2025
z toho	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - dodávateľa s celoslovenskou pôsobnosťou	2	1	12	15		13
	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - dodávateľa s celoslovenskou pôsobnosťou - zmena rozhodnutia	21	16	7		12	
	Dodávka poslednej inštancie			1			
	Dodávka poslednej inštancie - zmena rozhodnutia		1				
	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - LDS			15	18		13
	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - LDS - zmena rozhodnutia	19	16	1		1	
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.6)		4		24	2	
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.6) - zmena rozhodnutia	4	19				1
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.7)				1		
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.7) - zmena rozhodnutia	1	1				
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.8)		1		13		
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.8) - zmena rozhodnutia	9	1	11		12	
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 12 ods.1)	1	1		25		
	Prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 12 ods.1) - zmena rozhodnutia	2	17				1
	Pripojenie do distribučnej siete (LDS)			1	5	1	
	Pripojenie do distribučnej siete (LDS) - zmena rozhodnutia		10				
	Prístup do distribučnej siete a distribúcia plynu (SPP-D)			1			
	Prístup do distribučnej siete a distribúcia plynu - zmena rozhodnutia (SPP-D)	1	1		1		1
	Pripojenie do distribučnej siete (SPP-D)				1		
	Výkup plynárenského zariadenia				1		
	Výkup plynárenského zariadenia - zmena rozhodnutia		1				
	Prístup do prepravnej siete a preprava plynu				1		
	Prístup do prepravnej siete a preprava plynu - zmena rozhodnutia	1	3				2
	Poskytovanie služieb súvisiacich s prevádzkou registra obnoviteľných plynov				1		
Spolu		61	93	49	106	59	
Zastavené cenové konania			3	1	28	3	
Prerušené cenové konania		1	3	93	6		
Zrušenie rozhodnutia		3	2	3	2	4	

Prehľad rozhodnutí v oblasti vecnej regulácie v plynárenstve

Prevádzkové poriadky pre prevádzkovateľa prepravnej siete, distribučnej siete a prevádzkovateľa zásobníka

Úrad v roku 2024 rozhodol o schválení zmeny štyroch prevádzkových poriadkov pre prevádzkovateľov plynárenských sietí, a to:

- pre prevádzkovateľa zásobníka,
- pre prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území a
- dve zmeny pre prevádzkovateľa prepravnej siete.

Prevádzkovatelia plynárenských sietí v rámci procesu schvaľovania prevádzkových poriadkov postupovali v zmysle § 19a zákona č. 251/2012 Z. z., kde mali povinnosť návrh zmien prevádzkového poriadku verejne konzultovať v trvaní aspoň 10 pracovných dní s existujúcimi a potenciálnymi užívateľmi siete resp. účastníkmi trhu (ďalej len „verejná konzultácia“).

Dotknutí účastníci trhu sa tak mohli zúčastniť verejnej konzultácie k navrhovanej zmene prevádzkového poriadku prostredníctvom formulárov zverejnených na webovom sídle prevádzkovateľov plynárenských sietí. K predloženým návrhom prevádzkových poriadkov úrad po verejnej konzultácii zaznamenal v roku 2024 dva podnety od relevantných účastníkov trhu s plynom.

V priebehu roka 2024 úrad zastavil jedno konanie vo veci schválenia zmeny prevádzkového poriadku pre prevádzkovateľa prepravnej siete. Ďalej v roku 2024 prebrali traja prevádzkovatelia LDS v úplnom znení aktualizovaný vzorový prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej siete, ku ktorej je pripojených menej ako 100 000 koncových odberateľov plynu, ktorý úrad vydal resp. opätovne aktualizoval a zverejnil na svojom webovom sídle podľa zákona č. 251/2012 Z. z. Z toho súbežne jeden prevádzkovateľ LDS požiadal úrad aj o zrušenie predmetného rozhodnutia, ktorým bol schválený jeho prevádzkový poriadok a dvaja prevádzkovatelia LDS oznámili úradu, že opätovne preberajú v úplnom znení aktualizovaný vzorový prevádzkový poriadok.

Po zmene primárnej energetickej legislatívy už vecnej regulácii nepodlieha rozhodovanie o schválení obchodných podmienok pre dodávateľov plynu poskytujúcich univerzálnu službu. Úrad má na svojom webovom sídle zverejnené vzorové obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu podľa zákona

č. 251/2012 Z. z. Dodávateľ plynu musí uplatňovať v zmluve o združenej dodávke plynu uzatvorenej s odberateľom plynu v domácnosti obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby, ktoré musia spĺňať požiadavky ustanovení príslušných právnych predpisov a musia byť obsahovo súladné so vzorovými obchodnými podmienkami poskytovania univerzálnej služby vypracovanými úradom. Obchodné podmienky dodávateľ plynu musí zverejniť a na požiadanie úradu ich zmeniť v zákonom stanovenej lehote.

Rozhodnutia podľa nariadení EK

V roku 2024 úrad schválil rozhodnutím č. 0002/2024/P-EU zo dňa 27.03.2024 podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 312/2014 z 26.03.2014 o vytvorení sieťového predpisu na vyvažovanie plynu v prepravných sieťach siedmu Aktualizovanú správu o uplatnení predbežných opatrení pre prevádzkovateľa prepravnej siete eustream, a.s.

Implementácia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 bolo prijaté ako legislatívne opatrenie za účelom zabezpečenia bezpečnosti a kontinuity dodávok plynu do všetkých členských štátov. V nariadení sa stanovuje mechanizmus solidarity medzi členskými štátmi, ktorý sa uplatňuje v prípade ak nastane extrémna plynová kríza. Členské štáty EÚ majú preto zaviesť potrebné dvojstranné technické, právne a finančné dojednania, aby bolo poskytovanie plynu v rámci solidarity možné v praxi, t. j. zaviesť potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa dodávky plynu iným odberateľom ako odberateľom chráneným solidaritou na území poskytujúceho členského štátu znížili alebo aby nepokračovali, a to v takom rozsahu a tak dlho, kým sa nezabezpečia dodávky odberateľom chráneným solidaritou v žiadajúcom členskom štáte. Cieľom solidarity je zabezpečenie kontinuity dodávok plynu vybraným skupinám odberateľov v žiadajúcom členskom štáte prostredníctvom dodávok plynu z poskytujúceho členského štátu, a to aj na úkor dodávok všetkým skupinám odberateľov v poskytujúcom členskom štáte. Žiadajúci členský štát následne zabezpečí, aby sa relevantný objem plynu účinne dodal odberateľom chráneným solidaritou na jeho území. Právne predpisy EÚ bližšie nekonkretizujú mechanizmus, podľa ktorého má byť výška primeranej náhrady určená a kto by mal byť aktívne legimitovaný na získanie primeranej náhrady na vnútroštátnej úrovni a ponecháva sa na členských štátoch, aby upravili

svoje vnútroštátne solidárne opatrenia. Nariadenie bolo implementované aj do národnej energetickej legislatívy. V právnom prostredí SR je na stanovenie výšky primeranej náhrady zákonom splnomocnený úrad a Ministerstvo hospodárstva je splnomocnené vydať všeobecne záväzný právny predpis, ktorým sa ustanovia podrobnosti o postupe účastníkov trhu s plynom pri poskytovaní a akceptovaní solidarity pri dodávkach plynu. Úrad sa aktívne podieľal na príprave sekundárnej legislatívy v tejto problematike ako aj na príprave všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanoví spôsob určenia primeranej náhrady z dôvodu poskytovania solidarity v dodávke plynu alebo opatrení súvisiacich s jej poskytovaním pri nedobrovoľnom uvoľňovaní plynu.

| Plynárenská infraštruktúra

Cenovej regulácii v oblasti využívania plynárenskej infraštruktúry v roku 2024 podliehali ceny za:

- prístup do prepravnej siete a prepravu plynu,
- prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu,
- pripojenie do sietí pre výrobcov plynu alebo pre nových odberateľov plynu.

Vecná regulácia v oblasti využívania sietí je uskutočňovaná predovšetkým v schvaľovaní prevádzkových poriadkov pre prevádzkovateľov sietí vrátane zásobníkov z hľadiska nastavenia pravidiel pre prevádzkovateľov sietí pri prevádzkovaní sietí vo vzťahu k užívateľom sietí.

Úrad v roku 2024 posudzoval aj technické podmienky prevádzkovateľov plynárenských sietí, z toho jeden návrh bol od prevádzkovateľa zásobníka a druhý bol od prevádzkovateľa LDS. Prevádzkovatelia plynárenských sietí a úrad sú povinní realizovať verejné konzultácie k návrhom technických podmienok prevádzkovateľov plynárenských sietí na svojich webových sídlach. K predloženým návrhom technických podmienok prevádzkovateľov plynárenských sietí úrad po verejnej konzultácii nezaznamenal v roku 2024 ani jeden podnet od relevantného účastníka trhu s plynom.

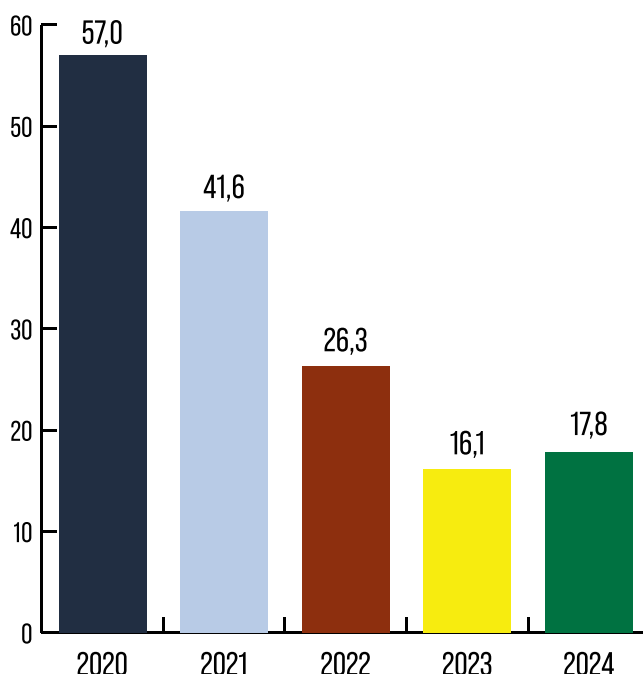
Vyhláška č. 147/2024 Z. z., vypracovaná v súlade s regulačnou politikou na obdobie rokov 2023 - 2027 predstavovala v roku 2024 regulačný rámec pre cenovú reguláciu v rozsahu:

- pripojenie do prepravnej siete,
- pripojenie do distribučnej siete,
- pripojenie nových výrobcov plynu do siete,
- poskytovanie podporných služieb,
- prístup do prepravnej siete a prepravu plynu,
- prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu,
- výkup plynárenského zariadenia.

| Prepravná sieť

Prepravná sieť v SR aj keď patrí medzi hlavné koridory umožňujúce vstup plynu do EÚ je v posledných rokoch nevyužívaná v rozsahu svojej technickej kapacity. Spotreba zemného plynu bola v SR v sledovanom roku na úrovni 25 % z celkového objemu prepraveného plynu v roku 2024. Využitie prepravnej siete z hľadiska prepraveného plynu k ročnej kapacite celého prepravného systému je na úrovni približne 20 %.

Objem prepravy plynu v mld. m³

Ročná maximálna technická kapacita prepravnej siete môže dosahovať až 90 mld. m³ prepraveného zemného plynu. Objem prepraveného plynu v rokoch 2020 a 2023 nepretržite klesal, avšak v roku 2024 bol zaznamenaný mierny nárast, kde prevádzkovateľ prepravnej siete eustream, a.s., prepravil 17,8 mld. m³ plynu, čo predstavuje nárast objemu prepraveného plynu oproti roku 2023, a to o necelých 11,0 %. Zaznamenaný významný pokles prepravy zemného plynu cez SR v rokoch 2020 – 2023 bol spôsobený predovšetkým zmenami prepravných trás pri dodávkach ruského plynu do Európy v dôsledku vojenského konfliktu na Ukrajine. Pokles objemov prepraveného plynu cez SR je tiež dôsledkom rozhodnutí európskych inštitúcií obmedziť dodávky ruského plynu, väčšou orientáciou na LNG, ale tiež všeobecným poklesom spotreby plynu v jednotlivých európskych krajinách.

Prevádzkovateľom a vlastníkom prepravnej siete je eustream, a.s. Prepojenie slovenskej prepravnej siete s prepravnými trasami na Ukrajine (vstupný /výstupný bod Veľké Kapušany a Budince), v Českej republike (vstupný /výstupný bod Lanžhot), Rakúsku (vstupný /výstupný bod Baumgarten), Maďarsku (vstupný /výstupný bod Veľké Zlievce) a Poľsku (vstupný /výstupný bod Výrava) je zabezpečené cez hraničné prepojovacie body, ktoré v súčasnosti už kompletne predstavujú prepojenia v smere sever - juh a východ - západ. Technická kapacita na výstupných bodoch z Ukrajiny a Poľska je takmer 201 miliónov m³ za deň, čo ročne predstavuje približne 73,4 miliárd m³ zemného plynu. Agregovaná denná kapacita všetkých vstupných bodov prepravnej siete je 366 miliónov m³ zemného plynu. Všetky existujúce prepojenia medzi členskými štátmi EÚ umožňujú fyzický tok plynu v oboch smeroch, vrátane vstupno/výstupného bodu Budince. Vstupný/výstupný bod z/do distribučných sietí a zásobníkov na území SR je tzv. „Domáci bod“.

| **Technická funkčnosť prepravnej siete**

Investície do prepravnej siete v roku 2024 boli vo výške 3,10 mil. eur. Prevádzkovateľ prepravnej siete eustream, a.s., na webovom sídle v súlade so sekundárnou legislatívou vypracovanou úradom (vyhláška č. 208/2023 Z. z.) poskytuje informácie o výške technických, voľných a zazmluvnených kapacít na jednotlivých vstupno-výstupných bodoch ale tiež informácie o denných tokoch plynu podľa jednotlivých vstupných a výstupných bodov prepravnej siete.

Prepravná sieť – vývoj počtu žiadostí o prístup do prepravnej siete a uzatvorených zmlúv o preprave plynu

Ukazovateľ/rok	2020	2021	2022	2023	2024
Počet žiadostí o prístup do prepravnej siete	1 294	844	5 001	3 771	3 206
Počet žiadostí o pripojenie do prepravnej siete	0	0	1	0	0
Počet uzatvorených zmlúv o pripojení do prepravnej siete	0	0	0	0	0
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s pevnou prepravnou kapacitou	1 150	842	4 782	3 262	3 144
Z toho: dlhodobá	0	1	0	0	1
ročná	29	9	16	19	26
krátkodobá, z toho:	1 121	832	4 766	3 243	3 117
štvrtročná	28	19	23	37	30
mesačná	98	42	116	162	188
denná	874	507	3 763	2 552	2 364
vnútrodná	121	264	864	492	535
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s prerusiteľnou prepravnou kapacitou	128	2	216	508	61
Z toho: dlhodobá	0				
ročná	0				
krátkodobá, z toho:	128	2	216	508	61
štvrtročná	16				
mesačná	51			5	31
denná	51	2	189	450	27
vnútrodná	10		27	53	3
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s kombinovanou prepravnou kapacitou	16		3	1	1
Z toho: dlhodobá					
ročná	4				
krátkodobá, z toho:	12		3		
štvrtročná	7				
mesačná	3				
denná	2		2	1	1
vnútrodná	0		1		
Počet užívateľov prepravnej siete	31	22	48	50	44

Podiel jednotlivých užívateľov siete z hľadiska krajiny pôvodu na objeme prepraveného plynu

Užívatelia prepravnej siete na domácom trhu (preprava na domáci bod prepravnej siete)	2020 [%]	2021 [%]	2022 [%]	2023 [%]	2024 [%]
Slovensko	8,40	9,10	11,20	22,20	25,70
Tranzitujúci užívatelia prepravnej siete					
Rusko	71,30	86,90	77,40	57,60	53,90
Nemecko	1,70	0,00	0,30	1,00	4,00
Česko	1,80	0,70	1,90	2,10	3,90
Maďarsko	2,40	0,00	1,00	0,00	0,00
Švajčiarsko	5,10	0,60	3,10	10,90	9,30
Veľká Británia	4,50	2,70	2,90	3,10	0,40
Rakúsko	0,40	0,00	0,50	0,70	0,00
Dánsko	0,00	0,00	0,50	0,00	0,20
Francúzsko	0,60	0,00	0,00	0,30	0,00
Luxembursko	1,10	0,00	0,10	0,00	0,00
Ukrajina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poľsko	0,00	0,00	0,10	0,70	0,00
Rumunsko	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Holandsko	2,20	0,00	0,20	1,10	0,00
Chorvátsko	0,00	0,00	0,80	0,00	0,00
Bulharsko	0,00	0,00	0,00	0,30	2,60
Spolu	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Desaťročný plán rozvoja prepravnej siete a cezhraničná spolupráca

Pravidelné predkladanie Desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete patrí k základným povinnostiam prevádzkovateľa prepravnej siete, nakoľko zodpovednosťou prevádzkovateľa prepravnej siete je aj technická funkčnosť a spoľahlivosť prepravnej siete s jej následným rozvojom. Úrad sleduje a vyhodnocuje vykonávanie desaťročného plánu rozvoja siete.

Aj v roku 2024 prevádzkovateľ prepravnej siete predložil úradu na posúdenie návrh Desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete na obdobie rokov 2024 - 2033 v SR spolu so Správou o plnení Desaťročného plánu za obdobie rokov 2023 - 2032 vrátane rozpisu vynaložených a plánovaných investícií na predmetné projekty, ktoré úrad každoročne sleduje.

Desaťročný plán obsahuje opis siete, scenár vývoja spotreby plynu v SR, ako aj opis účinných opatrení na zabezpečenie primeranosti siete a bezpečnosti dodávok plynu. Desaťročný plán uvádza aj hlavné časti prepravnej siete, ktoré je potrebné vybudovať alebo zmodernizovať v nasledujúcich desiatich rokoch, spolu s predpokladanými termínmi ich realizácie. Desaťročný plán je nevyhnutný na identifikáciu potreby nových infraštruktúrnych projektov na zabezpečenie primárnej úrovne bezpečnosti dodávok plynu pre SR a celý európsky región a okrem iného zahŕňa aj rozvoj cezhraničných prepojení. Desaťročný plán prevádzkovateľa prepravnej siete eustream, a.s., musí byť v súlade s Desaťročným plánom rozvoja prepravnej siete pre plyn v EÚ, ktorého súčasťou sú, okrem iného, tzv. projekty spoločného záujmu pre EÚ (PCI). Z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky, vyplýva pre úrad, v spolupráci s agentúrou ACER, povinnosť monitorovať, posudzovať a hodnotiť stav súladu investičných zámerov pre projekty rozvoja cezhraničnej infraštruktúry s plánmi rozvoja siete pre celú EÚ.

Prevádzkovateľ prepravnej siete pred jeho predložením úradu konzultuje Desaťročný plán rozvoja prepravnej siete so všetkými zainteresovanými stranami na svojom webovom sídle. Úrad následne konzultuje Desaťročný plán rozvoja prepravnej siete s existujúcimi a potenciálnymi užívateľmi siete a umožní im k nemu uplatniť v primeranej lehote odôvodnené pripomienky. Úrad uverejnil na svojom webovom sídle informáciu o výsledkoch konzultácií, že v rámci konzultačného procesu neobdržal od zainteresovaných strán žiadne pripomienky k Desaťročnému plánu. Úrad v roku 2024 taktiež zverejnil na svojom webovom sídle vyhodnotenie plnenia Desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete spoločnosti eustream, a.s., za obdobie rokov 2023 - 2032.

Investície do prepravnej siete súvisia s budovaním nových kapacít alebo modernizáciou prepravnej siete, s prihliadnutím na budúci stav ponuky a dopytu po kapacite prepravnej siete, na výsledky prieskumov trhu zrealizovaných za účelom posúdenia trhového dopytu po cezhraničných kapacitách prepravnej siete, ako aj dostupné predpoklady vývoja ťažby, dodávky, skladovania a spotreby zemného plynu v Slovenskej republike.

Prevádzkovateľ prepravnej siete prihliada aj na cezhraničné toky s inými štátmi, plán rozvoja siete pre celú Európsku úniu či regionálne investičné plány a investičné plány pre zásobníky a zariadenia na skvapalňovanie plynu so zreteľom na aktuálnu situáciu na trhu s energiami.

Významné projekty z desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete prevádzkovateľa prepravnej siete na obdobie rokov 2024 - 2033

Rozvojové projekty - Rozvoj kapacít a modernizácia prepravnej siete:

- Navýšenie pevnej prepravnej kapacity na prepojení bode Veľká Zlievce,
- Solidarity Ring,
- Navýšenie reverzného toku zemného plynu v smere na Ukrajinu,
- Plynovod Eastring,
- Inštalácia fotovoltiky na kompresorovej stanici Veľké Kapušany,
- Navýšenie pevnej prepravnej kapacity na prepojení bode Výrava,
- Slovak Hydrogen Backbone.

Prepojenia prepravnej siete s distribučnými sieťami a so zásobníkmi

Okrem medzinárodnej prepravy zemného plynu je dôležitou úlohou prepravnej siete zabezpečiť tiež prepravu zemného plynu do distribučných sietí a do/zo zásobníkov na území Slovenskej republiky. Prepravná sieť a prepojené distribučné siete a zásobníky sú navzájom pripojené cez systém vnútroštátnych prepúšťacích staníc (VPS), ktoré slúžia ako fyzické vstupné a výstupné body do/z prepravnej siete. Distribučné siete a zásobníky sú pripojené na prepravnú sieť prostredníctvom týchto fyzických bodov, a to: VPS Ruská, VPS Rimavská Sobota, VPS Starý Hrádok, VPS Ivanka pri Nitre, VPS Plavecký Peter, VPS Špačince, VPS Mikušovce, VPS Ardovo, VPS Gajary, VPS centrálny areál Nafta VPS Kittsee.

Vo všetkých uvedených bodoch je zabezpečené meranie množstva a stanovenie kvality odovzdávaného, resp. preberaného plynu.

Distribučná sieť

V porovnaní s ostatnými európskymi krajinami je SR druhá najplynifikovanejšia. Zemný plyn ako palivo má nezastupiteľnú úlohu pri vykurovaní domácnosti alebo pre priemyselné odvetvie.

Prevádzkovateľ distribučnej siete SPP - distribúcia, a.s., ktorý pôsobí na vymedzenom území SR zabezpečoval v roku 2024 distribúciu plynu do viac ako 1,5 mil. odber-

ných miest. Štruktúra plynovodov distribučnej siete SPP - distribúcia, a.s., bola k 31.12.2024 v celkovej dĺžke 34 885 km, z toho dĺžka vysokotlakových plynovodov bola 6 291 km a dĺžka strednotlakových a nízkotlakových plynovodov 28 594 km.

Plán rozvoja distribučnej siete

Úrad aj v roku 2024 posudzoval povinnosť prevádzkovateľov distribučných sietí, kde na základe § 64 ods.7 písm. f) zákona č. 251/2012 Z. z. má prevádzkovateľ distribučnej siete povinnosť predložiť plán rozvoja distribučnej siete na obdobie piatich rokov vrátane správy o plnení plánu rozvoja distribučnej siete.

Vývoj investícií do obnovy a rekonštrukcie distribučnej siete SPP - distribúcia, a.s.

	2020	2021	2022	2023	2024
Objem v mil. €	34,87	34,44	34,13	41,37	47,58

Vyvažovanie distribučnej siete

Zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej distribúcie plynu si vyžaduje zo strany prevádzkovateľov distribučných sietí vykonávať fyzické aj obchodné vyvažovanie pri vzniku nedostatku, resp. prebytku plynu v distribučnej sieti.

Prevádzkovateľ distribučnej siete SPP - distribúcia, a.s., ktorý na základe rozhodnutia MH SR plní úlohy plynárenského dispečingu, má na tieto účely plyn uskladnený v podzemnom zásobníku Dolní Bojanovice, ktorý sa nachádza na území ČR.

Vyvažovanie siete (v mil. m³/deň) - ťažba, resp. vtláčanie plynu do podzemného zásobníka

	2020	2021	2022	2023	2024
nedostatok plynu - ťažba	1,6	1,5	1,3	1,6	1,4
prebytok plynu - vtláčanie	1,9	1,2	1,5	1,0	1,3

Vývoj počtu odberných miest a množstva distribuovaného plynu SPP - distribúcia, a.s.

	2020	2021	2022	2023	2024
Počet odberných miest	1 526 582	1 529 429	1 528 834	1 523 009	1 518 622
Množstvo distribuovaného plynu v m ³	5 003 958 741	5 504 375 139	4 463 629 085	4 179 157 874	4 337 567 653

Do celkového počtu odberných miest pripojených do distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s., sa zarátavajú aj plniace stanice CNG, ktorých je 19 s množstvom distribuovaného plynu v roku 2024 v objeme 8 489 287 m³, čo je o 0,8 % viac ako v roku 2023.

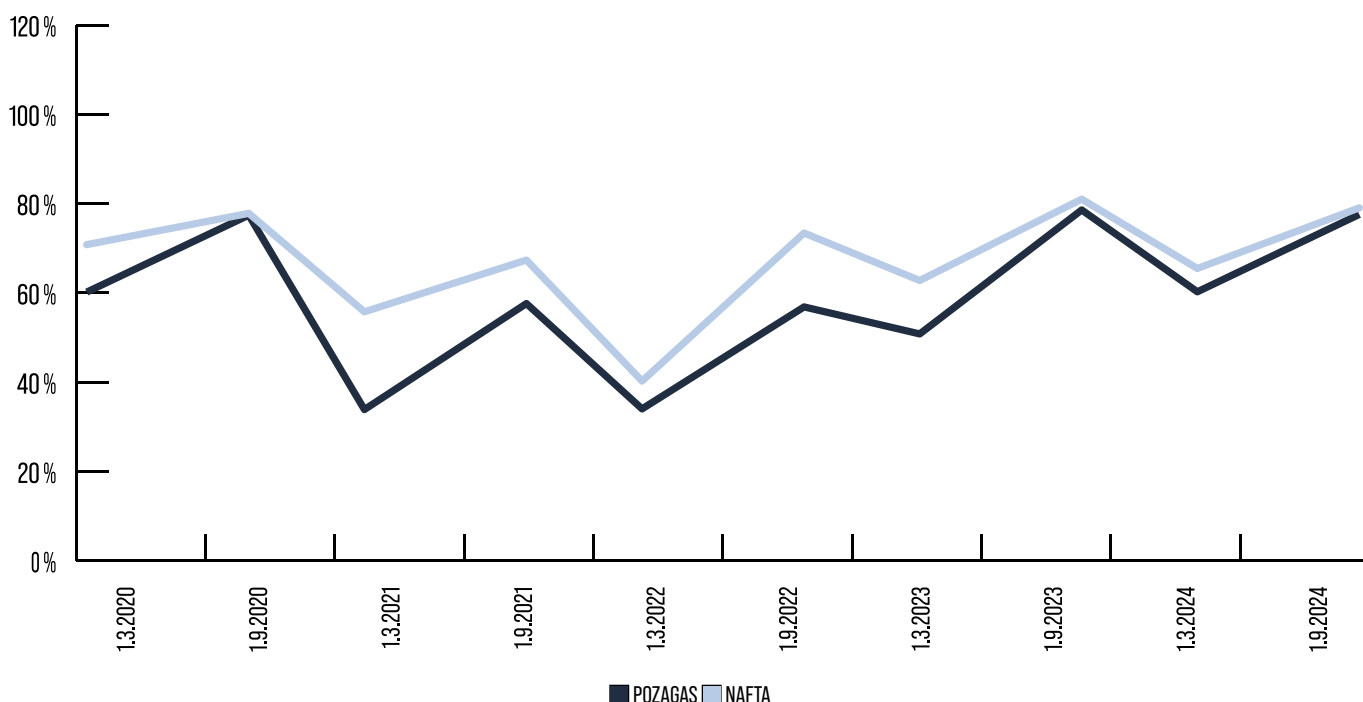
Prevádzkovatelia LDS

V sledovanom roku úrad evidoval 38 prevádzkovateľov LDS, ktorí distribuovali plyn v 62 lokálnych distribučných sieťach (areály veľkých podnikov, priemyselné parky, obchodné centrá, obytné súbory) v celkovom objeme 966 369 348 m³.

Prevádzkovatelia podzemných zásobníkov plynu

Prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu v roku 2024 nepodliehal cenovej regulácii. Na základe zmien v primárnej legislatíve v roku 2024 sa dohodnutý prístup do zásobníka mení od roku 2025 na regulovaný prístup. Úrad v roku 2024 pripravil sekundárnu legislatívu s podrobnosťami výkonu cenovej regulácie pre prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu. Na prístup do zásobníka sa uplatňuje dohodnutý prístup účastníkov trhu s plynom. Úrad aj keď cenovo nereguloval v roku 2024 cenu za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu, ale vytváral regulačný rámec v rámci vecnej regulácie. Prevádzkovateľ zásobníka je povinný dodržiavať úradom vytvorené pravidlá trhu a tiež poskytovať údaje o jeho činnosti úradu či už na pravidelnej báze alebo na vyžiadanie. Úrad schvaľuje prevádzkový poriadok prevádzkovateľa zásobníka ako aj posudzuje technické podmienky prístupu a pripojenia k zásobníku. Okrem toho úrad v rámci svojich kompetencií sleduje stav a zmeny stavu zásob plynu uskladneného v zásobníku plynu u oboch prevádzkovateľov zásobníkov a prostredníctvom zverejnených prepojení na webovom sídle úradu sprostredkúva informácie o agregovaných údajoch zverejňovaných na dennej báze na webových sídlach prevádzkovateľov zásobníkov.

Stav naplnenosti zásobníkov v %

Zásobníky v SR sa využívajú predovšetkým na sezónne uskladnenie zemného plynu. Zásobníky ako súčasť plynárenskej infraštruktúry predstavujú dôležitý nástroj, ktorý zvyšuje energetickú bezpečnosť SR.

Podzemné zásobníky v SR prevádzkuje spoločnosť NAFTA a.s. a spoločnosť POZAGAS a.s. Prevádzkovatelia zásobníkov investujú do technológií a v roku 2024 boli investície spoločnosti NAFTA a.s. boli na úrovni 12,1 mil. eur a prevádzkovateľ zásobníka POZAGAS a.s. v roku 2024 investoval 1,15 mil. eur.

Uskladňovacia kapacita prevádzkovateľov podzemných zásobníkov

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Technický pracovný objem (v MWh/rok)					Technický vtlačný výkon (v MWh/deň)					Technický ťažobný výkon (v MWh/deň)				
	2 020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
NAFTA a.s.	35 600 000	31 800 000	31 900 000	29 510 000	30 034 000	338 300	338 300	338 300	338 300	338 300	418 898	418 898	418 898	418 898	418 898
POZAGAS a.s.	6 947 585	6 947 585	6 947 585	7 359 000	6 947 585	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658	72 658
Spolu	42 547 585	38 747 585	38 847 585	36 869 000	36 981 585	410 958	410 958	410 958	410 958	410 958	491 556	491 556	491 556	491 556	491 556

Využitie kapacity zásobníka spoločnosti NAFTA a. s., podľa užívateľov

Užívatelia zásobníka (krajina pôvodu)	podiel
Slovensko	49,54 %
Veľká Británia	30,98 %
Švajčiarsko	5,78 %
Nemecko	4,12 %
Česko	3,88 %
Francúzsko	3,81 %
Rakúsko	1,89 %
Spolu	100,00 %

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka NAFTA a.s. uzatvoril s užívateľmi zásobníkov 179 zmlúv, z toho jednu zmluvu s prerušiteľnou uskladňovacou kapacitou a 178 zmlúv s pevnou uskladňovacou kapacitou. Počet prijatých žiadostí bol 943, z toho 659 žiadostí bolo zamietnutých z dôvodu alokácie uskladňovacej kapacity ostatným záujemcom.

Využitie kapacity zásobníka spoločnosti POZAGAS a.s., podľa užívateľov

Užívatelia zásobníka (krajina pôvodu)	podiel
Francúzsko	40,41 %
Švajčiarsko	19,79 %
Nemecko	18,20 %
Slovensko	16,69 %
Česko	4,24 %
Taliansko	0,67 %
Spolu	100,00 %

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka POZAGAS a.s. prijal 246 žiadostí o prístup do zásobníka a uzatvoril s užívateľmi zásobníkov 66 zmlúv s pevnou uskladňovacou kapacitou a štyri zmluvy s prerušiteľnou uskladňovacou kapacitou. Ostatné žiadosti boli zamietnuté z dôvodu ponúkutej lepšej ceny iným uchádzačom o uskladňovanie plynu a z dôvodu nedosiahnutia minimálnej ceny.

Veľkoobchodný trh s plynom

Nákup plynu pre zabezpečenie dodávok plynu odberateľom sa realizuje prostredníctvom veľkoobchodného trhu. Dodávatelia plynu nakupujú zemný plyn na základe dlhodobých kontraktov ako aj na komoditných burzách.

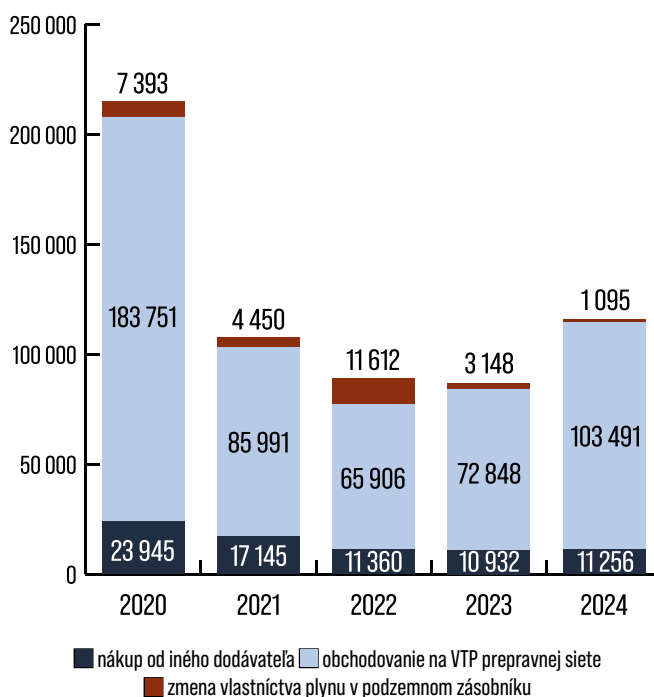
Úrad na dennej báze sleduje veľkoobchodný trh s plynom, zaznamenáva údaje o cenách plynu na dvoch obchodných uzloch a viacerých produktoch mesačných

a ročných „futures“, t. j. cien plynu s fyzickou dodávkou až v budúcom období. Úrad vývoj trhových cien plynu vyhodnocuje, tvorí predikcie ďalšieho vývoja a dopady na regulované ceny.

Úrad na pravidelnej báze zverejňuje vývoj trhových cien plynu na komoditných burzách na svojom webovom sídle, a tým poskytuje pre odberateľov lepší prehľad vo veľkoobchodných cenách komodít uvedením aktuálnych cien na trhoch v mesačných intervaloch. Odberateľ plynu má tak možnosť ľahšie sa orientovať v ponuke dodávateľov plynu a dokáže lepšie posudzovať cenové ponuky.

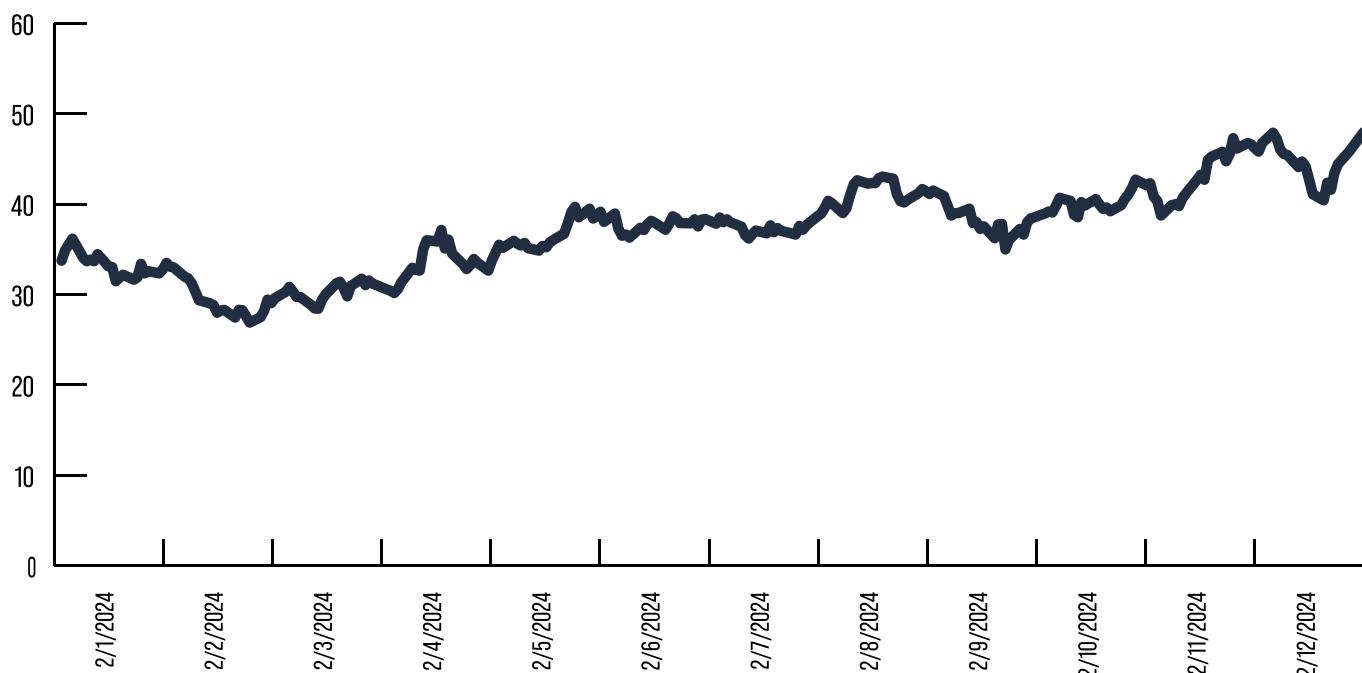
Dodávatelia plynu pre zabezpečenie dodávky plynu do odberných miest svojich zazmluvnených odberateľov plynu nakupovali plyn aj od obchodníkov - iných dodávateľov plynu (v roku 2024 v objeme 11 256 GWh, čo je o cca 3 % viac ako v roku 2023). Ďalšia možnosť nákupu plynu je aj obchodovanie na virtuálnom obchodnom bode prepravnej siete (VTP) - v roku 2024 v objeme 103 491 GWh, čo je o cca 42 % viac ako v roku 2023. Nákup plynu je taktiež možný aj zmenou vlastníctva uskladneného plynu v zásobníkoch, kde plyn zmenil vlastníka v celkovom objeme 1 095 GWh.

Vývoj niektorých veľkoobchodných plynárenských ukazovateľov (v GWh)

Pri vývoji trhovej ceny plynu, ktorý je rozhodujúci pre výpočet ceny za dodávku plynu pre zraniteľných odberateľov, bol zaznamenaný oproti roku 2023 pokles počas celého roku 2024. Priemerná cena produktu EEX THE NATURAL GAS FUTURES Cal - 1 sa v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 znížila o 29,5 %.

Vývoj ceny produktu EEX THE NATURAL GAS FUTURES Cal - 25 za rok 2024; priemerná cena: 37,74 €/MWh

Maloobchodný trh s plynom

Úrad sleduje maloobchodný trh s plynom, mieru otvorenosti trhu s plynom a úroveň transparentnosti trhu s plynom, vyhodnocuje dosiahnutú úroveň hospodárskej súťaže na trhu s plynom.

V rámci sekundárnej legislatívy, ktorú vypracúva úrad je podstatná úprava vzájomných vzťahov účastníkov trhu s plynom a procesov súvisiacich s bezpečnou a spoľahlivou dodávkou plynu. Úrad v súlade so zákonom č. 250/2012 Z. z. a zákonom č. 251/2012 Z. z. vypracoval novelizáciu vyhlášky č. 208/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete a prevádzkovateľa zásobníka a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete (pravidlá trhu). Pravidlá trhu obsahujú podrobnosti k právam a povinnostiam účastníkov trhu s plynom a ich vzájomným vzťahom, upravuje podmienky pre fungovanie liberalizovaného trhu s plynom v SR v regulovanom aj neregulovanom prostredí. Primárnym dôvodom na vypracovanie novelizácie tejto vyhlášky bolo najmä upresnenie definícií v oblasti plynárenstva, fakturačných podmienok, spôsobu, rozsa-

hu a štruktúry poskytovania meraných a vyhodnotených údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa plynu v závislosti od typu merania na odbernom mieste a štruktúry merania, uchovávanie údajov o spotrebe prevádzkovateľmi sietí a tiež postupov a opatrení týkajúcich sa uchovávaní údajov, formy a obsahu uchovávaných údajov.

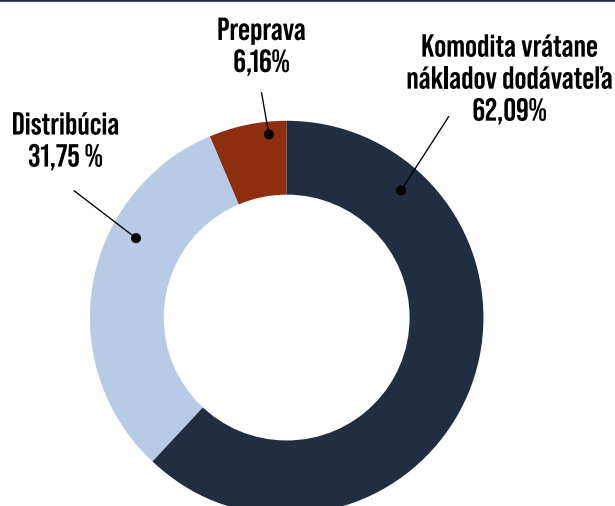
Dodávka plynu zraniteľným odberateľom

Úrad v roku 2024 vydával cenové rozhodnutia v oblasti dodávky plynu zraniteľným odberateľom plynu v súlade s primárnou energetickou legislatívou a vyhláškou č. 147/2024 Z. z., podľa tohto právneho predpisu sa postupovalo pri vykonávaní cenovej regulácie dodávky plynu pre zraniteľných odberateľov plynu na rok 2025. Najdôležitejším parametrom vstupujúcim do výpočtu ceny bola referenčná cena plynu na komoditnej burze EEX, konkrétne produktu EEX THE NATURAL GAS FUTURES Cal - 1, ktorej priemerná hodnota za stanovené referenčné obdobie zásadným spôsobom ovplyvňuje výpočet maximálnej ceny za dodávku plynu.

Vývoj maximálnych cien za dodávku plynu pre domácnosti bez DPH, vrátane sieťových poplatkov, podľa priemerných spotrieb v jednotlivých tarifných skupinách pre zraniteľných odberateľov plynu v domácnosti. (v rokoch 2023 a 2024 sa sadzby uvádzajú po aplikácii štátnych opatrení vo všeobecnom hospodárskom záujme).

Tarify (podľa ročného množstva dodaného plynu v kWh)	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)					Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
1 [do 2 138 kWh]	2,78	2,78	2,88	3,55	3,55	0,0453	0,0436	0,0534	0,0641	0,0640
2 [nad 2 138 do 18 173 kWh]	5,76	5,76	5,86	6,97	6,97	0,0333	0,0300	0,0373	0,0433	0,0427
3 [nad 18 173 do 42 760 kWh]	8,64	8,64	8,74	10,29	10,29	0,0332	0,0297	0,0364	0,0422	0,0416
4 [nad 42 760 do 69 485 kWh]	13,36	13,36	13,46	15,71	15,71	0,0320	0,0280	0,0346	0,0401	0,0399
5 [nad 69 485 do 85 000 kWh]	42,45	42,45	42,55	49,17	49,17	0,0420	0,0387	0,0424	0,0492	0,0490
6 [nad 85 000 do 100 000 kWh]	51,78	51,78	51,88	59,90	59,90	0,0419	0,0386	0,0422	0,0490	0,0488

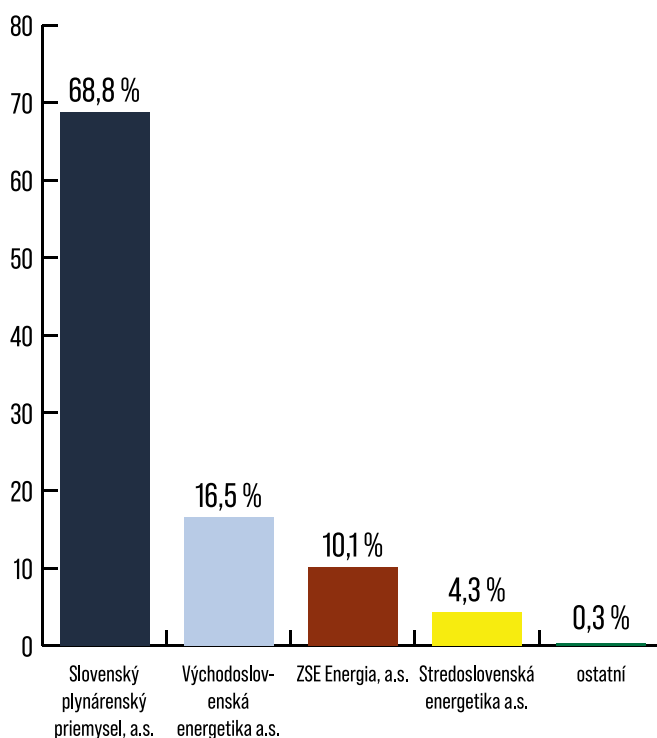
Štruktúra priemernej koncovej ceny za dodávku plynu pre domácnosti

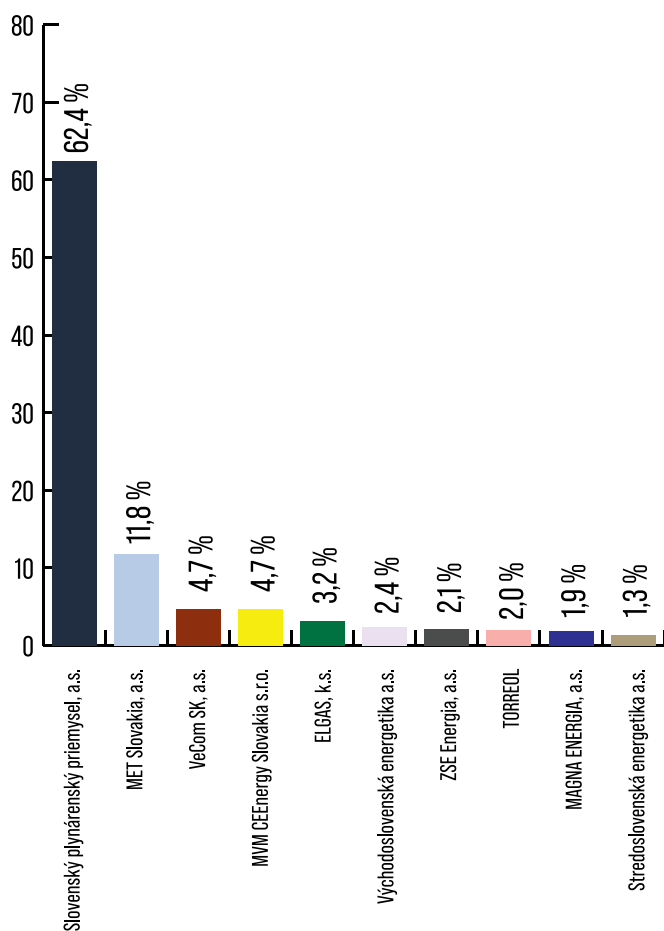
Dôležitým nástrojom pre odberateľov plynu v domácnosti, ktorý napomáha orientovať sa pri výbere svojho potenciálneho dodávateľa plynu je pravidelné zverejňovanie aktualizovaného zoznamu dodávateľov plynu poskytujúcich univerzálnu službu, ktorí aktívne pôsobia na trhu s plynom. Úrad na svojom webovom sídle taktiež ponúka možnosť porovnania ponúk dodávateľov plynu prostredníctvom jednoduchej cenovej kalkulačky. Cenová kalkulačka slúži na prepočet výhodnosti dodávky plynu pre zraniteľných odberateľov v domácnosti podľa predpokladanej ročnej spotreby plynu. Úrad cenovú kalkulačku aktualizuje podľa cenových rozhodnutí s cenami za dodávku plynu zraniteľným odberateľom plynu pre jednotlivých dodávateľov plynu.

Trhové podiely dodávateľov plynu v rôznych segmentoch trhu s plynom v SR

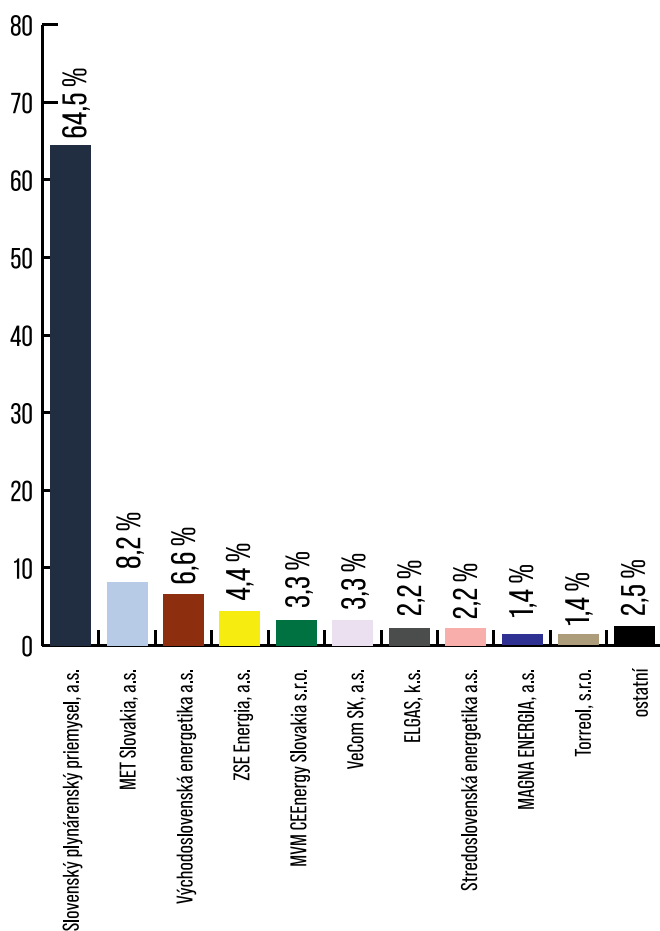
Dodávatelia plynu a ich trhové podiely pri dodávke plynu odberateľom plynu v domácnosti

Dodávateľia plynu pri dodávke priemyselným odberateľom okrem dodávky malým podnikom

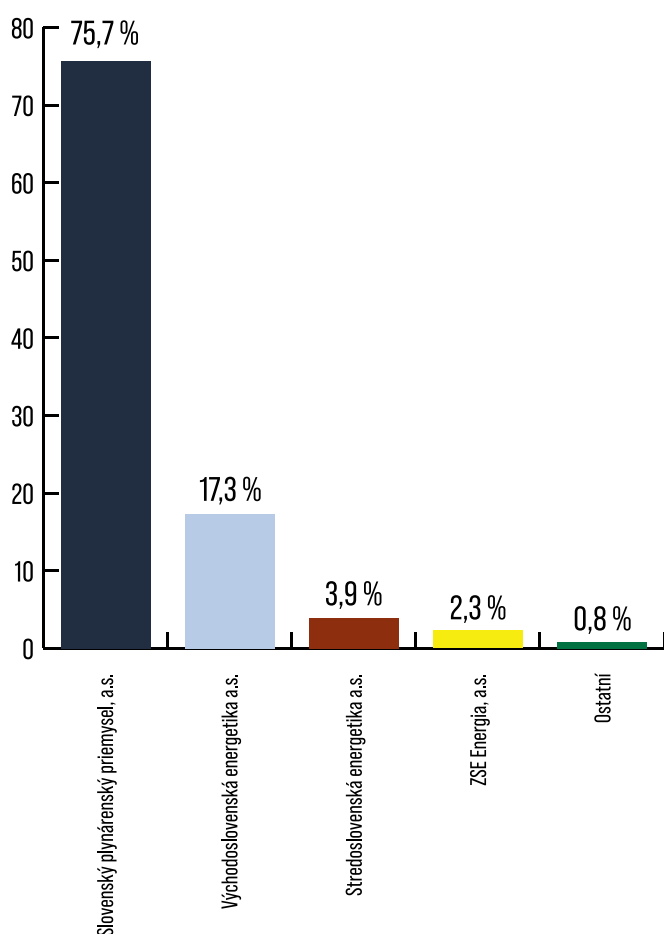

Trhové podiely dodávateľov plynu pri dodávke plynu všetkým kategóriám odberateľov

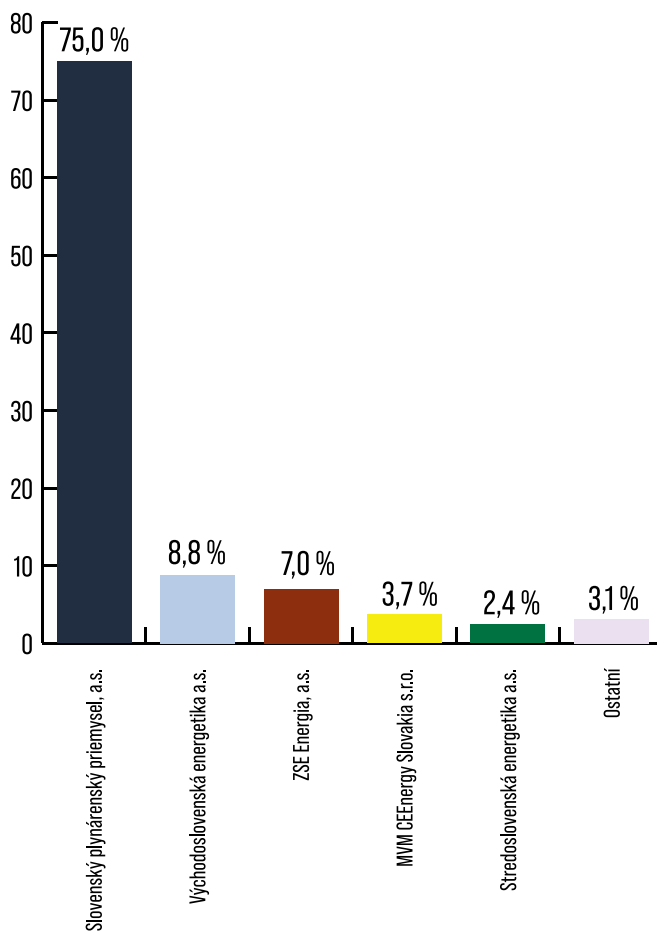

K zraniteľným odberateľom plynu s regulovanou cenou plynu patria okrem odberateľov plynu v domácnosti aj tzv. malé podniky (odberatelia plynu mimo domácnosti s ročnou spotrebou plynu najviac 100 000 kWh za predchádzajúci rok). Ďalej sú to zraniteľní odberatelia plynu podľa § 2 písm. k) 6. a 7. bodu zákona č. 250/2012 Z. z. ako sú zariadenia sociálnych služieb, zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome odoberajúcich plyn na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpených fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou, a taktiež aj pre odberateľov plynu s využitím plynu na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú určené na sociálne bývanie alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania.

Trhové podiely dodávateľov plynu pri dodávke plynu tzv. malým podnikom (odberateľom plynu mimo domácnosti so spotrebou plynu za predchádzajúci rok menej ako 100 000 kWh)

Trhové podiely dodávateľov plynu pri dodávke plynu zraniteľným odberateľom plynu podľa § 2 písm. k) 6. a 7. bodu zákona č. 250/2012 Z. z.

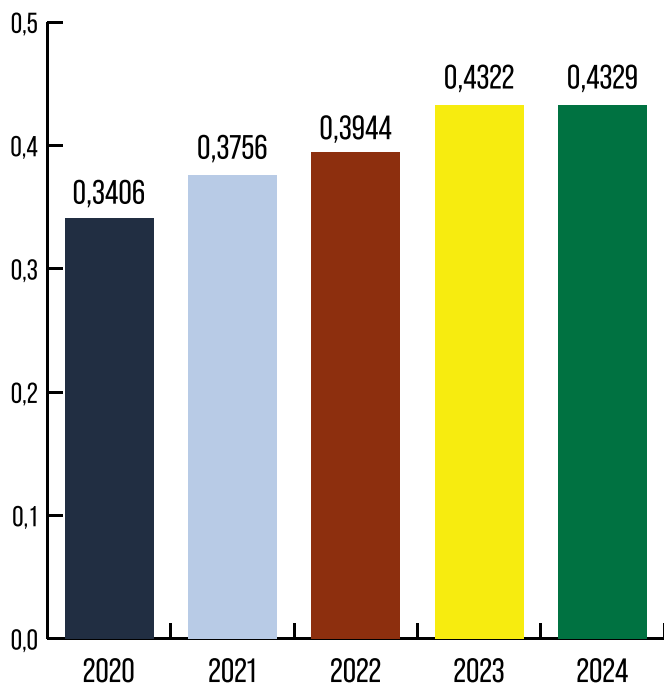
Dodávka poslednej inštancie

Dodávateľom poslednej inštancie na trhu s plynom v SR je Slovenský plynárenský priemysel, a.s. dodávateľ plynu s najväčším trhovým podielom vo všetkých segmentoch trhu s plynom. Úrad v sledovanom roku neevidoval žiadne odberné miesto v režime dodávky poslednej inštancie.

Herfindahl – Hirschman Index (HHI)

Index HHI predstavuje koncentráciu dodávateľov plynu v konkurenčnom prostredí. Posudzuje sa postavenie dodávateľov plynu pôsobiacich na trhu dodávky plynu pre všetky segmenty odberateľov plynu. V zásade platí, že trh je koncentrovaný, ak je HHI viac ako 0,1 a vysoko koncentrovaný je pri hodnote presahujúcej 0,2. HHI pri dodávke plynu všetkým odberateľom plynu v roku 2024 dosiahol hodnotu 0,4329, čo znamená pokračujúcu vysokú úroveň koncentrácie na trhu s plynom.

Herfindahl–Hirschman Index (HHI)

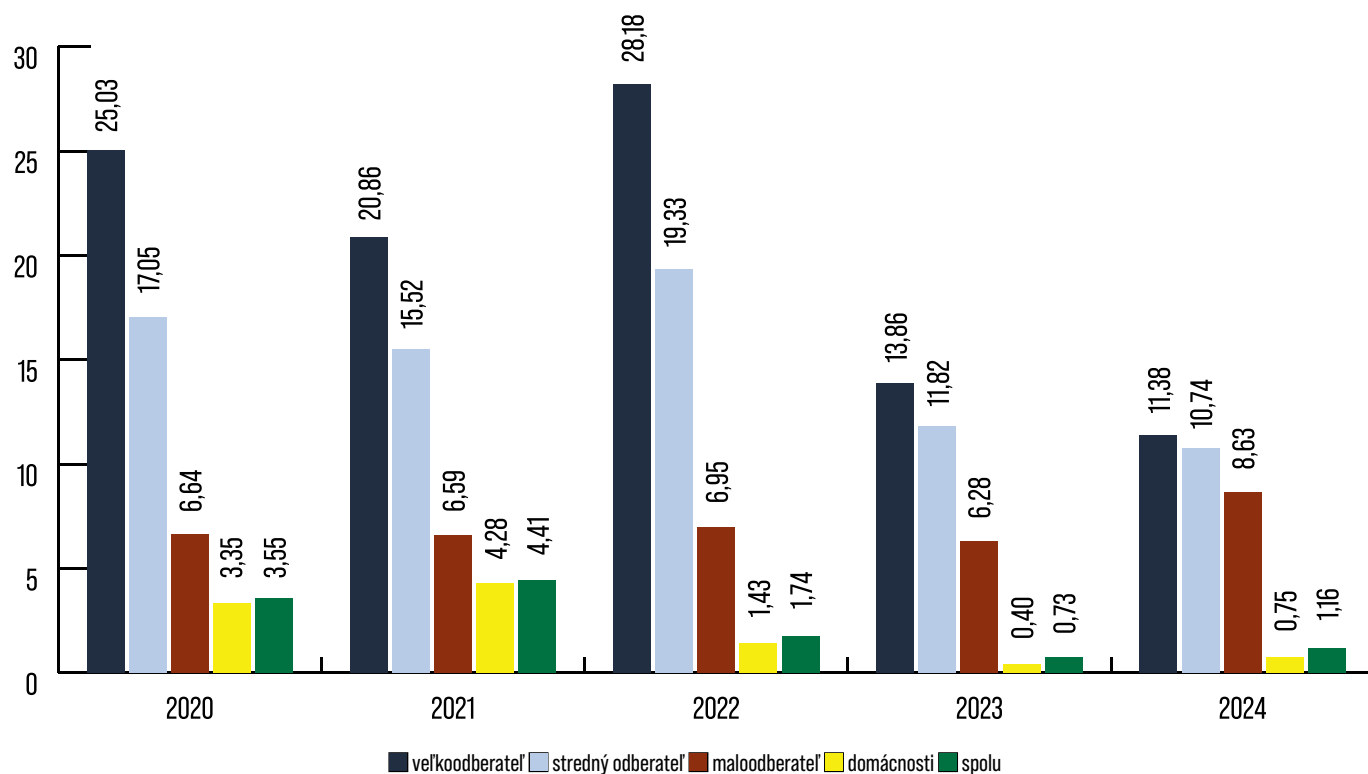
Zmena dodávateľa plynu

Úroveň liberalizácie trhu s plynom sa každoročne vykazuje prostredníctvom koeficientu, tzv. switchingu. Switching vyjadruje pomer počtu odberných miest so zmenou dodávateľa plynu k celkovému počtu odberných miest na trhu s plynom v SR.

Switching v rokoch 2020 – 2024

Kategoríe odberných miest odberateľov	počet odberateľov plynu so zmenou dodávateľa plynu					switching (%)				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
veľkoodberateľ	179	145	204	94	74	25,03	20,86	28,18	13,86	11,38
stredný odberateľ	478	415	535	321	308	17,05	15,52	19,33	11,82	10,74
maloodberateľ	5 093	5 151	5 251	4 843	6 395	6,64	6,59	6,95	6,28	8,63
domácnosti	48 481	67 067	20 738	5 826	10 785	3,35	4,28	1,43	0,40	0,75
spolu	54 231	72 778	26 728	11 084	17 562	3,55	4,41	1,74	0,73	1,16

Úroveň switchingu (%) v rokoch 2020 – 2024

V medziročnom porovnaní rokov 2024 a 2023 úrad eviduje pokles počtu odberných miest so zmenou dodávateľa plynu v kategórii stredných odberateľov a veľko-odberateľov, v prípade domácností a malých odberateľov prichádza k nárastu. Stúpajúca úroveň switchingu v týchto kategóriách odberu je spôsobená predovšetkým odstránením legislatívnych bariér pre efektívnu zmenu dodávateľa plynu v zákone č. 251/2012 Z. z.

03

TEPLÁRENSTVO

| Popis trhu s teplom

Účastníkmi trhu s teplom sú výrobcovia, dodávatelia, odberatelia a koneční spotrebitelia tepla.

Z hľadiska výrobcov a dodávateľov tepla je ich počet ovplyvnený najmä charakterom a veľkosťou sústav tepelných zariadení, z hľadiska odberateľov a konečných spotrebiteľov tepla aj intenzitou výstavby predovšetkým bytovej a bytovo-komunálnej sféry.

K 31.12.2024 disponovalo povolením na podnikanie v tepelnej energetike 316 držiteľov povolenia na výrobu, distribúciu a dodávku tepla.

Podmienky podnikania v tepelnej energetike sú upravené v zákone č. 657/2004 Z. z. a ktorýkoľvek subjekt po splnení všetkých legislatívnych podmienok môže získať povolenie na podnikanie v tepelnej energetike za predpokladu dodržania ostatných legislatívnych pravidiel. V oblasti cenovej regulácie je určujúcim zákon č. 250/2012 Z. z. a z hľadiska požiadaviek na zvyšovanie energetickej efektívnosti a znižovanie energetickej náročnosti aj zákon č. 321/2014 Z. z.

Samotná cenová regulácia v tepelnej energetike je upravená vyhláškou č. 312/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike, ktorá bola v roku 2024 novelizovaná vyhláškou č. 141/2024 Z. z. a vyhláškou č. 393/2024 Z. z.

Napriek liberalizovaným pravidlám vstupu právnických a fyzických osôb na trh s teplom sa nedá predpokladať, že trh s teplom bude liberalizovaný, t. j. že na trh vstúpia obchodníci s teplom. Sústavy tepelných zariadení a od nich odvodené ceny tepla majú lokálny charakter, prísne

túto individualitu rešpektujú, a preto by postavenie obchodníka s teplom neprinieslo konkurenciu a zníženie cien na trhu, ale naopak, navýšenie koncovej ceny tepla práve o náklady obchodníka. Navyše, k sústavám tepelných zariadení je nutné mať vlastnícky alebo iný právny vzťah.

Počet subjektov podnikajúcich v tepelnej energetike je preto obmedzený počtom a rozsahom sústav tepelných zariadení a sústav centralizovaného zásobovania teplom. Počet subjektov je medzироčne stabilný. V poslednom období narástol počet dodávateľov tepla, ktorí povolenie na podnikanie získali na základe preukázania vlastníckeho vzťahu k domovým kotolniam, resp. iným decentralizovaným zdrojom tepla určeným na vykurovanie, spoločnú prípravu teplej vody alebo iné využitie výlučne pre objekt spotreby tepla, v ktorom sú umiestnené, pričom poukazujeme, že vlastníctvo takýchto zdrojov tepla inou osobou ako vlastníckmi bytov je v priamom rozpore so zákonom č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení.

Rozsah subjektov podnikajúcich v odvetví tepelnej energetiky

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Počet dodávateľov tepla	348	343	333	326	316
Počet dodávateľov, ktorí ukončili výrobu, distribúciu a dodávku tepla	8	8	18	14	15
Počet dodávateľov, ktorí začali uskutočňovať výrobu, distribúciu a dodávku tepla	11	4	8	7	5

Štruktúra sústav tepelných zariadení

Najväčší rozvoj zaznamenala výstavba sústav tepelných zariadení v minulosti spoločne s intenzívnym rozvojom mestských aglomerácií, hlavne bytovo-komunálnej výstavby a občianskej vybavenosti do roku 1990. Štruktúra sústav tepelných zariadení, z ktorých je zabezpečovaná dodávka tepla, je v rámci Slovenska veľmi rôznorodá, čo do rozsahu sústav, použitej technológie, palivového mixu a v neposlednom rade aj veku prevádzky. Spravidla vo väčších sídlach sa nachádzajú aj väčšie a zložitejšie sústavy tepelných zariadení. Tie najväčšie sústavy tvorí jeden alebo viacero zdrojov tepla, obvykle teplárni s technológiou kombinovanej výroby elektriny a tepla, primárne rozvody, odovzdávacie stanice tepla, sekundárne rozvody, prípadne objektové odovzdávacie stanice tepla. Na týchto sústavách zabezpečuje dodávku tepla zvyčajne viacero dodávateľov od výroby po koncovú spotrebu. Na Slovensku evidujeme takéto veľké sústavy v 44 mestách. Na os-

tatných sústavách tepelných zariadení, ktoré tvoria najmä výhrevne, blokové a domové kotolne, uskutočňuje výrobu, prípadne distribúciu tepla len jeden dodávateľ.

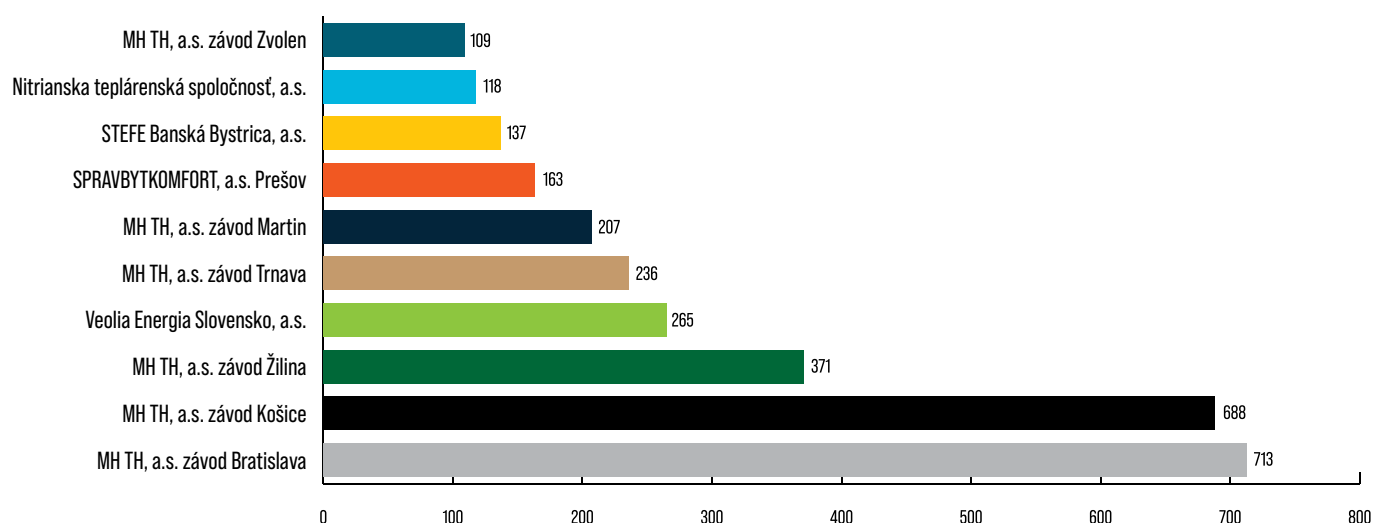
Sústavy tepelných zariadení podľa počtu dodávateľov v roku 2024

	Počet
Výrobcovia, ktorí sú súčasne dodávateľmi	635
Dodávatelia, ktorí sú výrobcom a/alebo prvým distribútorom v sústave	49
Dodávatelia, ktorí sú výrobcom a/alebo druhým distribútorom v sústave	17
Dodávatelia, ktorí sú výrobcom a/alebo tretím distribútorom v sústave	3
Dodávatelia, ktorí sú výrobcom a/alebo prvým a druhým distribútorom v sústave	2

Dodávka tepla

Sústavy CZT sú vybudované okrem väčších miest aj vo viacerých obciach, pretože je to energeticky účinný, efektívny, k životnému prostrediu ohľaduplný a komfortný spôsob zabezpečenia tepla v husto osídlených lokalitách. Takýto spôsob dodávky tepla pritom akceleruje využitie obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla a využitie kombinovanej výroby elektriny a tepla. Teplo z týchto sústav sa dodáva pre cca 11 600 koncových odberateľov do viac ako 29 000 odberných miest na koncovú spotrebu odberateľov, ktorí teplo spotrebujú na vlastné využitie alebo ktorí dodané teplo rozpočítavajú konečným spot-

Rozhodujúci dodávatelia tepla

Dodávka tepla

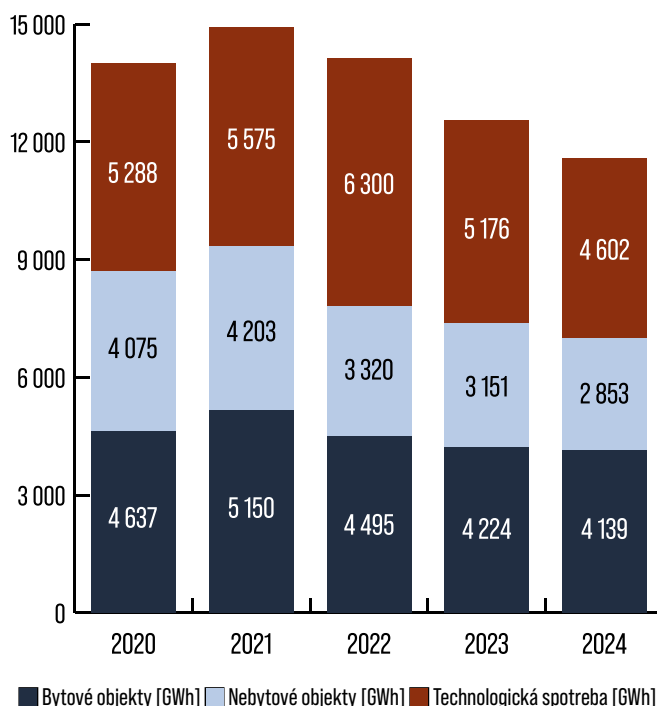
Rok	Počet dennostupňov	Dodávka pre bytové objekty [GWh]			Dodávka pre nebytové objekty [GWh]	Dodávka na technologickú spotrebu [GWh]	Dodávka celkom [GWh]	Vlastná spotreba [GWh]
		ÚK	TUV	Spolu				
2020	3 386	3 016	1 621	4 637	4 075	5 288	14 000	256
2021	3 774	3 459	1 691	5 150	4 203	5 575	14 928	273
2022	3 456	2 939	1 556	4 495	3 320	6 300	14 115	284
2023	3 213	2 705	1 519	4 224	3 151	5 176	12 551	250
2024	3 023	2 631	1 508	4 139	2 853	4 602	11 594	209

rebitelom, najmä domácnostiam. Rozhodujúcim dodávateľom tepla pre domácnosti je štátna akciová spoločnosť MH Teplárenský holding, a.s. so svojimi najväčšími závodmi v Bratislave, Košiciach, Trnave, Žiline, Martine a Zvolene. Dodávka z jednotlivých závodov sa pohybuje v rozmedzí od 110 GWh do 715 GWh za rok. V SR sú aj výrobcovia tepla s väčším objemom výroby, ale ich dodávka domácnostiam je minimálna. Okrem zabezpečenia tepelnej energie pre domácnosti je teplo zo sústav CZT využívané aj na vykurovanie a prípravu teplej vody v nebytových, komerčných prevádzkach a na technologické použitie.

Celková dodávka tepla v sledovanom roku predstavovala 11 594 GWh, čo je o 7,6 % menej ako v roku 2023. Do celkovej dodávky tepla je zahrnutá dodávka na vykurovanie a prípravu teplej vody pre bytové a nebytové objekty a dodávka na technologickú spotrebu. Vlastná spotreba dodávateľov je informatívny údaj a nevstupuje do celkového súčtu. Z celkovej dodávky tepla sa v roku 2024 spotrebovalo na vykurovanie a prípravu teplej vody v bytových objektoch 35,7 %, v nebytových objektoch 24,6 % a na technologické účely 39,7 %. Na vylúčenie vplyvu počasia pri porovnaní správania sa odberateľov a konečných spotrebiteľov slúžia tzv. dennostupne. Ich ročné hodnoty hovoria o teplejšom alebo chladnejšom roku a na základe porovnania množstva dodaného tepla na vykurovanie na počet dennostupňov je možné posúdiť napr. vplyv racionalizačných opatrení odberateľov alebo príspevkov nových odberov tepla na celkovú dodávku tepla. Priemerný počet dennostupňov bol v roku 2024 o 5,9 % menší ako v roku 2023. V sledovanom roku hlavne dôsledkom teplejšieho roka 2024 klesol podiel dodávky tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody v bytových objektoch o 2,0 % a v nebytových objektoch o 9,5 %. Dodávka tepla na technologickú spotrebu bola v porovnaní s predchádzajúcim rokom nižšia o 11,1 %. Na tento pokles nemal vplyv vývoj počasia ale zmena štruktúry a spôsobu zásobovania teplom jedného z významných dodávateľov tepla na technologické účely a aj následná redukcia výroby tepla v dotknutej sústave tepelných zariadení. Dodávku tepla

vo všetkých sledovaných segmentoch naďalej ovplyvňovala hodnota cien komodít na krátkodobých trhoch v roku 2023, ktoré boli napriek ich zníženiu v porovnaní s cenami v extrémnom roku 2022 násobne vyššie ako pred rokom 2021. Najmenej sa vyššie reálne ceny energií prejavili v spotrebe domácností, pretože odberateľom tepla v bytových objektoch a ďalších vybraných kategóriách boli aj v roku 2024 poskytnuté štátne dotácie, o ktorých rozhodla vláda nariadením. Snaha znížiť nepriaznivé ekonomické dopady stále vysokých cien energií na život a podnikanie sa tak najviac prejavila v obmedzovaní spotreby tepla odberateľov, ktorí na dotácie štátu nemali nárok.

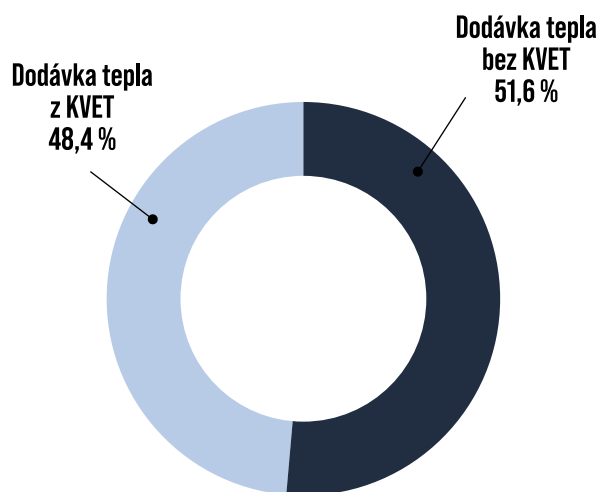
Dodávka tepla

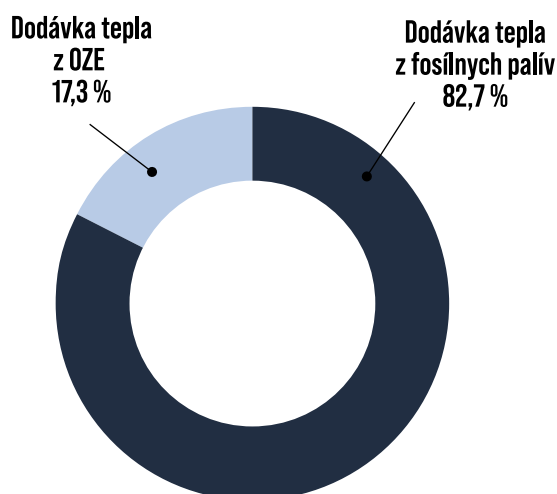
Dodávka tepla z OZE a KVET

V teplárenských systémoch s technológiou kombinovanej výroby elektriny a tepla bolo v roku 2024 vyrobených 48,4 % tepla. Zvyšok regulovaného tepla sa vyrobilo bez kombinovanej výroby elektriny a tepla v tzv. monovýrobe. Podiel OZE na celkovej dodávke tepla sa oproti roku 2023, kedy podiel dosiahol 19,5 % mierne znížil na 17,3 % z celkovej dodávky tepla. OZE sa využívali v obidvoch vyššie spomenutých technológiách.

Podiel dodávky tepla z KVET z celkového dodaného tepla

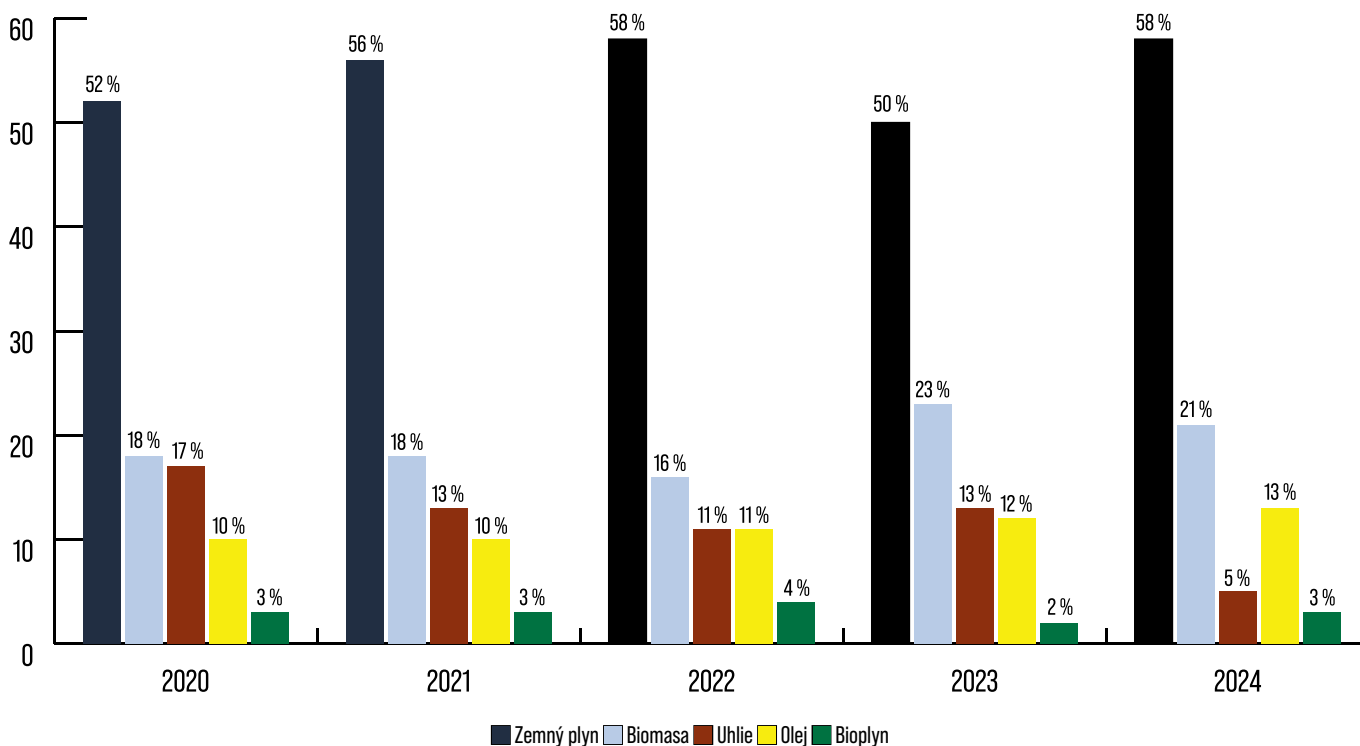
Podiel dodávky tepla z OZE z celkového dodaného tepla

Podiel palív na výrobe tepla

Rok	Zemný plyn [GWh]	Biomasa [tis.t]	Uhlie [tis.t]	Bioplyn [GWh]	Olej [tis.t]
2020	8 582	1 020	554	347	127
2021	8 865	1 009	411	337	127
2022	9 338	927	335	503	127
2023	8 333	1 236	368	299	152
2024	8 604	1 015	123	214	152

Podiel palív na výrobe tepla

Zastúpenie jednotlivých druhov palív na výrobe tepla je v období rokov 2020 – 2022 bez väčších odchýlok. Medziročné zmeny v spotrebách jednotlivých druhov palív v tomto období súvisia najmä so zmenou celkovej dodávky tepla v jednotlivých rokoch. Štruktúra spotreby palív v predchádzajúcom roku 2023 bola silne ovplyvnená extrémnym nárastom cien najrozšírenejšieho paliva na výrobu tepla – zemného plynu, preto výrobcovia tepla, ktorí mohli na výrobu tepla v rámci svojich výrobných zariadení využiť aj iné palivá, často maximalizovali podiel týchto palív na úkor zemného plynu. V štruktúre i cene palív použitých na výrobu tepla v roku 2024 sa prejavil výraznejší pokles cien zemného plynu a mierna stabilizácia cien ostatných palív v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022. Najviac zastúpeným palivom pri výrobe a dodávke tepla v roku 2024 zostal zemný plyn s podielom 58 %. Jeho spotreba sa medziročne zvýšila o 271 GWh, t. j. o 3,25 %. Dôvodom zvýšenia spotreby okrem poklesu ceny plynu bolo aj významné zníženie množstva spaľovaného uhlia na výrobu tepla u dvoch veľkých výrobcov tepla a jeho nahradenie zemným plynom a obnoviteľnými zdrojmi energie. Dominantný vplyv na sumárny medziročný pokles spotreby uhlia na výrobu tepla o 245 GWh, t. j. o 66,6 % malo ukončenie výroby elektriny a tepla z hnedého uhlia v Elektrárni Nováky ku koncu roka 2023. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa mierne znížila aj výroba tepla z biomasy o cca 11 %, čo predstavuje hodnotu 221 GWh. Na zníženie mala vplyv najmä zmena štruktúry a spôsobu zásobovania teplom jedného z významných dodávateľov tepla na technologické účely a následná redukcia výroby tepla v dotknutej sústave tepelných zariadení. Ostatné druhy palív sú bez výraznejších zmien.

| Ceny palív a emisných povoleniek

Ceny väčšiny palív využívaných na výrobu tepla vstupujúcich do ceny tepla na rok 2024 zaznamenali v priebehu roku 2023 oproti predchádzajúcemu obdobiu pokles.

Cena zemného plynu s dodávkou v roku 2024 zaznamenala dva výrazné poklesy. K prvému výraznému poklesu došlo v období od januára 2023 do marca 2023, kedy cena poklesla z úrovne 78,00 €/MWh o cca 35 % a k druhému v období od októbra 2023 do decembra 2023, tiež o cca 35 % na konečnú úroveň 37,21 €/MWh. Aritmetický priemer denných cien zemného plynu (produkt EEX THE NATURAL GAS FUTURES: Cal-24) zverejnených burzou EEX (European Energy Exchange) v kalendárnom roku 2023 vychádzal na úrovni 53,59 €/MWh, čo v porovnaní s priemernou cenou z roku 2022, ktorá bola na úrovni 118,78 €/MWh znamená pokles o 54,88 %. V súlade s vyhláškou Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 312/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regu-

lácia v tepelnej energetike (znenie účinné od 19.09.2022 do 30.06.2024) vo výpočte ceny tepla na rok 2024 bolo možné uplatniť ekonomicky oprávnené náklady na nákup zemného plynu, v rámci ktorých nesmela cena za sadzbu odobraného množstva zemného plynu bez nákladov na prepravu plynu, distribúciu plynu a uskladňovanie zemného plynu a bez spotrebnej dane zo zemného plynu prekročiť maximálnu výšku vypočítanú na rok t ako súčin koeficientu 1,15 a aritmetického priemeru denných cien zemného plynu (produkt EEX THE NATURAL GAS FUTURES: Cal-t) zverejnených burzou EEX (European Energy Exchange) za kalendárny mesiac, v ktorom sa nákup zemného plynu na základe zmluvy uskutočnil alebo dohodol. V priebehu roku 2023 sa maximálna výška ceny za sadzbu odobraného množstva zemného plynu pohybovala v rozmedzí od 79,46 €/MWh do 44,05 €/MWh, pričom aritmetický priemer za 12 kalendárnych mesiacov roku 2023 vychádzal na úrovni 61,42 €/MWh. V týchto cenových hladinách sa pohybovala cena zemného plynu v návrhoch na zmenu ceny tepla u tých regulovaných subjektov, ktorí podpísali zmluvu o dodávke plynu v priebehu roku 2023.

Ceny emisných povoleniek zaznamenali hneď úvodom roku 2024 pokles o 30,98 %. Cena klesla počas prvých dvoch mesiacov z úrovne 73,17 €/t na 50,50 €/t. V nasledujúcich troch mesiacoch sa cena vrátila na úroveň 74,41 €/t. V ďalšom období až do konca roku cena oscillovala v okolí priemernej hodnoty 67 €/t. Aritmetický priemer denných uzatváracích cien emisných povoleniek (produkt EEX EUA SPOT: Spot t) zverejnených burzou EEX za kalendárny rok 2024 bol na úrovni 65,20 €/t, čo v porovnaní s priemernou cenou z roku 2023, ktorá bola na úrovni 83,47 €/t znamená pokles o 21,89 %.

Ceny ostatných palív vstupujúcich do ceny tepla na rok 2024 ani v tomto roku neboli limitované ich maximálnou výškou a viaceré v porovnaní s predchádzajúcim rokom stagnovali. Najvyšší medziročný pokles priemerných cien (-14,8 %) bol zaznamenaný pri hedom uhlí a najvyšší nárast (+ 7 %) pri poľnohospodárskej biomase.

Priemerné trhové a regulované ceny palív

Palivo	Cena	2020	2021	2022	2023	2024
Zemný plyn €/MWh (§ 4 ods. 4 vyhlášky č. 312/2022 Z. z.)	EEX THE NATURAL GAS FUTURES: Cal-t (aritmetický priemer za kalendárny rok t-1)	18,77	13,85	34,12	118,78	53,59
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	23,00	15,90	41,49	* 135,41	* 61,42
Emisné povolenky v €/t (§ 4 ods.1 písm. d) vyhlášky č. 312/2022 Z. z.)	EEX EUA SPOT: Spot t (aritmetický priemer za kalendárny rok t)	24,73	53,52	80,82	83,47	65,20
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	priemer denných cien za kalendárny mesiac v čase nákupu				
Čierne uhlie v €/MWh	Trhová	15,07	14,10	15,47	52,08	52,04
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	17,00			-	
Hnedé uhlie v €/MWh	Trhová	17,87	17,35	19,53	36,51	31,11
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	20,00			-	
Peletky v €/MWh	Trhová	34,54	33,68	34,41	110,15	110,56
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	38,00			-	
Dendromasa v €/MWh	Trhová	18,57	18,59	19,03	44,45	41,16
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	19,00			-	
Poľnohospodárska biomasa v €/MWh	Trhová	22,93	22,96	22,81	28,48	30,47
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	23,00			-	
Skládkový plyn a plyn z ČOV v €/MWh	Trhová	22,00	22,00	22,00	31,50	31,50
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	22,00			-	
Bioplyn v €/MWh	Trhová	29,67	28,54	28,80	55,79	54,42
	Maximálna výška v cene tepla na rok t	35,00			-	

* Aritmetický priemer maximálnych cien zemného plynu (§ 4 ods. 4 vyhlášky č. 312/2022 Z. z.) stanovených pre každý kalendárny mesiac roku t-1.

Účel použitia investícií

	2020	2021	2022	2023	2024
Zariadenia na výrobu tepla [tis.€]	12 963	55 997	3 562	35 324	17 186
Zariadenia na distribúciu tepla [tis.€]	9 255	8 318	13 029	8 045	13 564
Ekologizácia [tis.€]	120	0	0	0	0
Výstavba OZE [tis.€]	0	0	590	0	11 717
Náklady na plánovanú GO [tis.€]	-	-	-	433	34
Spolu [tis.€]	22 338	64 315	17 181	43 802	42 501

Objem investícií, ktorý si dodávatelia tepla uplatnili v cene tepla na rok 2024 využitím faktora investičného rozvoja na modernizáciu, rekonštrukciu a výstavbu no-

vého tepelného zariadenia, s cieľom zvýšiť energetickú účinnosť tepelných zariadení alebo znížiť prevádzkové náklady pri výrobe tepla alebo distribúcii tepla, predstavuje cca 42,5 mil. eur, čo je pokles o 3 % v porovnaní s rokom 2023. Investície do zariadení na výrobu tepla je možné pripísať o. i. snahám regulovaných subjektov dosiahnuť pri ich výstavbe a obnove v súlade so zákonom č. 657/2004 Z. z. postupne do 31.12.2025 koncept tzv. účinného CZT, resp. koncept účinného CZT z OZE.

Do nákladov na investície sú zahrnuté aj náklady na pravidelnú komplexnú obnovu projektovanej funkčnosti zariadení na KVET alebo zariadení na využívanie geotermálnej energie.

Osobitne sledované a evidované investície sú len tie, ktoré nie je možné výrobcami a dodávateľmi tepla zrealizovať bez navýšenia maximálneho limitu ekonomicky oprávnených nákladov.

Rozsah a spôsob regulácie

Rok 2024 bol druhým rokom šiesteho regulačného obdobia a pri regulácii cien tepla sa v tomto roku postupovalo rovnako ako v roku 2023 podľa vyhlášky úradu zo dňa 08.09.2022 č. 312/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike. Cenovej regulácii v roku 2024, rovnako ako v roku 2023 a v minulosti podliehala výroba, distribúcia a dodávka tepla. Ceny sa stanovovali určeným spôsobom výpočtu maximálnej ceny tepla, ktorý vychádza z nákladovej metódy využívajúcej niektoré prvky metódy cenového stropu. Touto vyhláškou sa v porovnaní s predchádzajúcim regulačným obdobím nemenil rozsah, spôsob a ani základné princípy regulácie.

Vyhláška reflektovala predovšetkým prijatú Regulačnú politiku na 6. regulačné obdobie, aktuálnu dynamicky sa meniacu situáciu na svetových a domácich trhoch v oblasti cien a dostupnosti všetkých energetických komodít, vysokú infláciu a na skúsenosti z aplikačnej praxe v predchádzajúcom období. Zmeny v ustanoveniach nových vyhlášok principiálne nemali zásadný dopad na rozsah a výšku ekonomicky oprávnených nákladov, ktoré bolo možné uplatniť v cene tepla.

Základné princípy cenovej regulácie:

- určovanie dvojzložkovej ceny tepla, ktorým sa zabezpečí rovnomerné krytie finančných prostriedkov na výrobu a rozvod tepla,
- stanovovanie optimálnych ekonomicky oprávnených nákladov a primeraného zisku, s cieľom zabezpečiť efektívnu, spoľahlivú a bezpečnú dodávku tepla,
- stanovenie záväzných hodnôt energetických účinností premeny energie pre zariadenia na výrobu tepla a distribúciu tepla, čím sa vylúčia z ceny tepla náklady na ne hospodárnu výrobu a rozvod tepla,
- regulácia maximálnej ceny zemného plynu, ako dominantného paliva na výrobu tepla, s cieľom optimalizácie ekonomicky oprávnených variabilných nákladov,
- motivovanie regulovaných subjektov k zvyšovaniu energetickej účinnosti výroby a rozvodu tepla prostredníctvom regulačných opatrení,
- podpora využívania OZE na výrobu tepla najmä v systémoch CZT,
- zabezpečenie objektívneho vysporiadania vynaložených nákladov pri výrobe a rozvoze tepla pre koncových odberateľov zúčtovaním nákladov v určenej cene tepla na skutočné

náklady po skončení každého kalendárneho roka a povinným prerozdelením fixných nákladov podľa skutočne dodaného tepla v roku a s cieľom vytvorenia stabilného odvetvia s predvídateľným a transparentným regulačným prostredím.

Monitorovanie cien tepla

Podľa zákona č. 250/2012 Z. z. cenové rozhodnutia vydané na rok 2023 platia na celé regulačné obdobie, ktoré sa končí 31.12.2027, pokiaľ úrad na návrh regulovaného subjektu alebo z vlastného podnetu neschválí zmenu cenového rozhodnutia. Úrad vydal na rok 2024 spolu 244 rozhodnutí o cenách tepla, ktorými schválil spolu 372 cien tepla. Počet rozhodnutí pre nových dodávateľov a nové lokality bol 20 cenových rozhodnutí, ktorými bolo schválených 20 cien. Ostatné rozhodnutia znamenali zmenu cien schválených alebo určených na prvý rok regulačného obdobia alebo neskôr. Na základe žiadostí regulovaných subjektov úrad na rok 2024 vydal 224 rozhodnutí, ktorými schválil 352 zmien cien tepla. Zmeny cien tepla na rok 2024 boli spôsobené prevažne z dôvodu zmien ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri schvaľovaní predchádzajúcej ceny.

Nie všetci výrobcovia a dodávatelia tepla požiadali úrad o zmenu ceny tepla na rok 2024. Úrad určuje rozhodnutím maximálne zložky cien a regulovaný subjekt nemá povinnosť požiadať úrad o zníženie ceny ak sa znížili jeho vstupné náklady napríklad z dôvodu poklesu nákladov na palivo. Avšak, uvedená skutočnosť nemá vplyv na povinnosť regulovaných subjektov zúčtovať náklady schválené v cenovom rozhodnutí úradu na skutočné ekonomicky oprávnené náklady a rozdiel dobropisovať odberateľom po skončení každého kalendárneho roka, preto sa nižšie skutočné ekonomicky oprávnené náklady ako schválené v cenovom rozhodnutí v konečných nákladoch koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov prejaví.

Cenové rozhodnutia

Rok	Počty cenových rozhodnutí	rozhodnutia	ceny
2020	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov alebo nové lokality	33	58
	Počet zmenených rozhodnutí	89	156
2021	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov alebo nové lokality	15	15
	Počet zmenených rozhodnutí	115	145
	Počet rozhodnutí na predĺženie reg. obdobia	207	-
2022	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov alebo nové lokality	13	14
	Počet zmenených rozhodnutí	372	544
2023	Počet nových rozhodnutí vydaných na regulačné obdobie 2023 - 2027	337	674
	Počet zmenených rozhodnutí	78	87
	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov alebo nové lokality	13	14
2024	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov alebo nové lokality	20	20
	Počet zmenených rozhodnutí	224	352

Ceny tepla

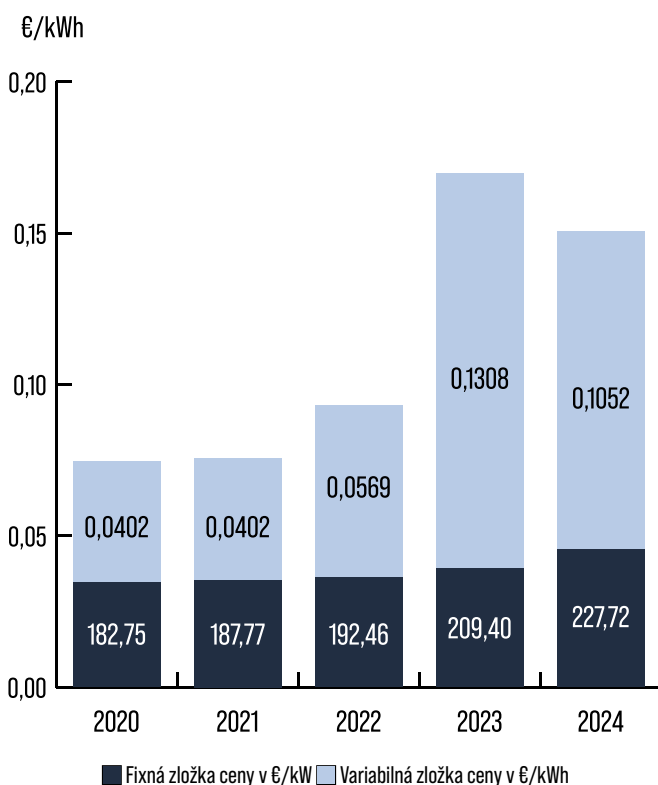
Priemerné ceny tepla					
ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Variabilná zložka v €/kWh	0,0402	0,0402	0,0569	0,1308	0,1052
Fixná zložka ceny v €/kW	182,75	187,77	192,46	209,40	227,72
Výsledná cena v €/kWh	0,0732	0,0753	0,0941	0,1699	0,1506

Medziročná zmena priemerných cien tepla				
ROK	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Variabilná zložka v €/kWh	-0,1 %	41,5 %	129,9 %	-19,6 %
Fixná zložka ceny v €/kW	2,7 %	2,5 %	8,8 %	8,7 %
Výsledná cena v €/kWh	2,9 %	24,9 %	80,6 %	-11,4 %

Úrad schvaľuje každému dodávateľovi dvojzložkovú cenu tepla ako spoločnú cenu zo všetkých sústav tepelných zariadení, z ktorých teplo dodáva v rámci mesta alebo mestskej časti.

Priemerná variabilná zložka ceny tepla určená rozhodnutiami úradu ku koncu roka 2024 predstavovala 0,1052 €/kWh, čo je pokles oproti roku 2023 o 19,6 %. Výrobci tepla nakupujú palivá na výrobu tepla obvykle rok vopred. Na výšku výsledných cien tepla v roku 2024 tak mal vplyv vývoj cien energetických komodít na svetových trhoch aj domácich trhoch hlavne v roku 2023, avšak mnohí výrobcovia tepla uzatvárajú viacročné zmluvy, preto vo viacerých prípadoch pretrvával negatívny vplyv kontraktov uzatvorených v extrémnom roku 2022, v ktorom ceny komodít na svetových trhoch (najmä zemného plynu a elektrickej energie) dosahovali v priemere extrémne hodnoty za posledné roky. Ceny väčšiny ostatných palív využívaných na výrobu tepla v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 buď mierne klesli alebo zostali na podobnej úrovni. Na výšku variabilnej zložky ceny mali vplyv aj ceny benzínu a nafty pri doprave biomasy a výška poplatkov za emisné kvóty. Celoeurópska kríza v oblasti cien energií v roku 2022 mala v oblasti tepelnej energetiky jednoznačne presah aj do roku 2024, pretože udržala priemernú variabilnú zložku ceny tepla, a tým aj celkovú priemernú cenu tepla na násobkoch hodnôt týchto cien pred rokom 2023.

Vývoj priemernej ceny tepla

Priemerná fixná zložka ceny tepla, ktorá sa určuje v €/kW regulačného príkonu, vzrástla na rok 2024 oproti roku 2023 z 209,40 €/kW na 227,92 €/kW, t. j. o 8,7 %. Nárast fixnej zložky ceny tepla bol dominantne ovplyvnený predovšetkým vysokou mierou inflácie, ktorú regulované subjekty mohli zohľadniť pri zvyšovaní maximálneho oprávneného objemu fixných nákladov.

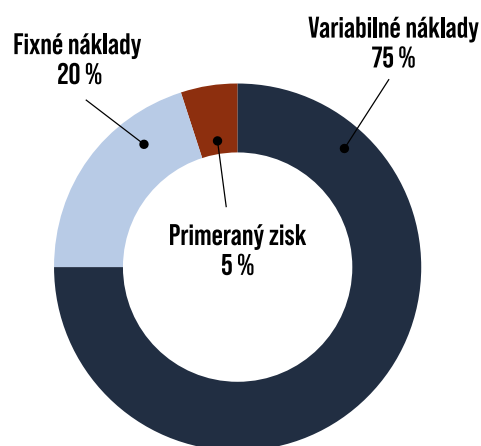
Okrem vplyvu inflácie je možné objem fixných nákladov navýšiť len v špecifických prípadoch, a to pri investíciách na ekologizáciu zariadení a do zefektívnenia výroby a rozvodu tepla, resp. z dôvodu generálnej opravy zariadení na kombinovanú výrobu elektriny a tepla alebo zariadení na využívanie geotermálnej energie. Možnosť zvýšenia fixných nákladov v roku 2024 nad rámec inflácie z dôvodu nových investícií si uplatnili dodávateľia tepla v 21 lokalitách s celkovou výškou 42,467 mil. eur a z dôvodu generálnej opravy jeden dodávateľ s výškou 0,034 mil. eur. Výška regulačného príkonu je závislá od skutočnej dodávky tepla v roku 2021 a okrem presne špecifikovaných prípadov, napr. nové odberné zariadenia, alebo odberné zariadenie, v ktorom sa časť tepla využíva v priemyselnom procese, je nemenná na celé regulačné obdobie.

V priemernej cene v roku 2024 boli variabilné náklady dominantné s podielom 75 %.

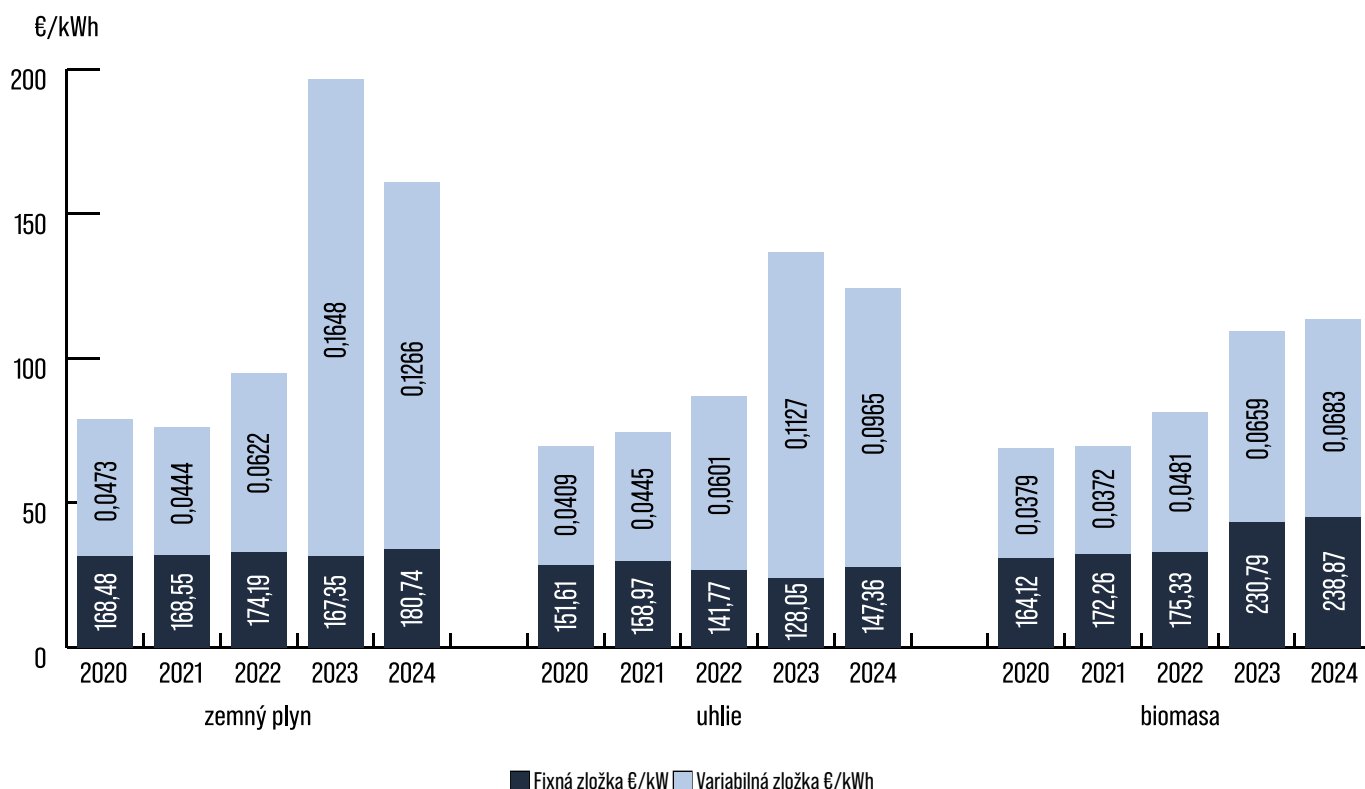
Po skončení každého roka sa celkový objem ekonomicky oprávnených fixných nákladov a primeraného zisku na dodávku tepla musí prerozdeliť medzi jednotlivé odberné miesta odberateľov podľa skutočne dodaného množstva tepla v danom roku.

Po skončení regulačného roka sú dodávateľia tepla povinní zúčtovať náklady zahrnuté v určenej variabilnej zložke a fixnej zložke maximálnej ceny tepla a primeraný zisk na ekonomicky oprávnené náklady. Kladný rozdiel nákladov vo schválených cenách tepla oproti skutočným sú povinní odberateľom dobropisovať.

Štruktúra nákladov v cene tepla

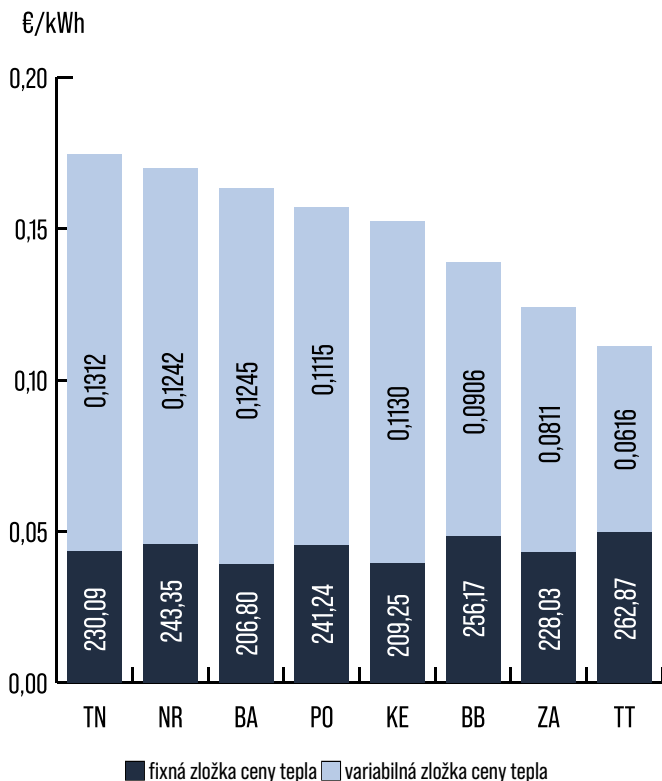

Priemerné ceny tepla podľa druhu paliva

Z uvedeného grafu vyplýva, že vývoj cien tepla podľa jednotlivých druhov palív je odrazom vývoja cien palív vstupujúcich do variabilnej zložky ceny tepla.

Ceny tepla podľa krajov

V sledovanom roku boli priemerné ceny v jednotlivých krajoch v sústavách tepelných zariadení konkrétnych dodávateľov tepla veľmi odlišné, tak ako aj ceny v rozhodnutiach jednotlivých dodávateľov tepla. Medzi jednotlivými lokalitami boli výrazné cenové rozdiely najmä v závislosti od použitého paliva na výrobu tepla, dátumu jeho obstarania, ale aj veľkosti tepelnej sústavy, technológie výroby, investícií do tepelných zariadení a množstva dodaného tepla. Kľúčovým faktorom bol prevažujúci typ paliva na výrobu tepla. V prípade koncových odberateľov tepla v bytových objektoch a ďalších vybraných koncových odberateľov tepla sa na základe mimoriadnych opatrení vlády SR skutočne uplatňované ceny za dodávku tepla v roku 2024 zvýšili maximálne o 20 eur na MWh vrátane DPH voči cenám naposledy schváleným alebo určeným úradom pre rok 2022. Prijaté mimoriadne opatrenia vlády SR mali prednosť pred cenovými rozhodnutiami úradu a významne znížili cenové rozdiely v cenách tepla jednotlivých krajoch SR. Pre koncových odberateľov tepla v bytových objektoch sa tak v porovnaní s rokom 2023 fakturované ceny tepla nezvyšovali.

Ceny tepla zo sústav tepelných zariadení pre koncových odberateľov domácnosti

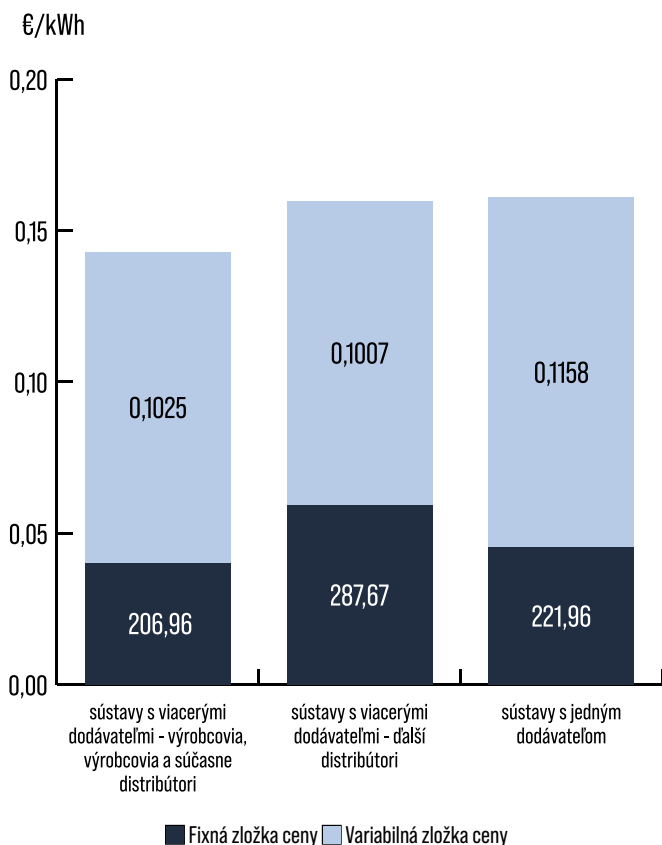
Priemerná cena tepla dodávateľov tepla, ktorí dodávajú teplo domácnostiam a sú na konci reťazca viacerých dodávateľov zabezpečujúcich výrobu a dodávku tepla koncovému odberateľovi v jednej sústave CZT bola rovnako ako v predchádzajúcom roku nižšia ako priemerná cena tepla v sústavách tepelných zariadení, kde výrobcom aj dodávateľom tepla je len jeden regulovaný subjekt. Rozdiel medzi týmito priemernými cenami sa však v roku 2024 znížil na minimum.

Ceny tepla pre koncových odberateľov – domácnosti v roku 2024

Sústavy podľa počtu dodávateľov v reťazci		Variabilná zložka ceny v €/kWh	Fixná zložka ceny v €/kW	Výsledná cena v €/kWh
Sústavy s viacerými dodávateľmi	výrobcovia a výrobcovia, ktorí sú aj distribútori	0,1025	206,96	0,1428
	druhí a tretí distribútori	0,1007	287,67	0,1599
Sústavy s jedným dodávateľom		0,1158	221,96	0,1611

Aj v tomto prípade je zjavné pretrvávajúce dopady energetickej krízy v roku 2022 na ceny tepelnej energie v roku 2024 a možnosti a schopnosti dodávateľov tepla obstaráť palivo za výhodnejšiu cenu. Reťazenie dodávateľov tepla sa realizuje väčšinou vo veľkých mestách, v ktorých je zo sústav tepelných zariadení zásobované veľké množstvo odberateľov. Veľké množstvo dodaného tepla obvykle umožňuje výrobcovi tepla lepšiu východiskovú pozíciu pri rokovaní o cene nakupovaného paliva ako v prípade sústav tepelných zariadení s oveľa nižšou dodávkou tepla, pretože umožňuje využiť výhodu množstevných zliav. To sa prejavilo markantne v cenách tepla v roku 2023, ktoré boli dôsledkom zazmluvnenia cien palív v čase vysokých cien všetkých energetických komodít v roku 2022. Viacerí dodávateľia tepla v snahe získať čo najnižšiu cenu paliva v roku 2022 na výrobu tepla v roku 2023 uzatvorili viacročný kontrakt na palivo a tak dohodnutá cena paliva z roku 2022 pretrvala aj v cenách tepla v roku 2024. Veľké sústavy tepelných zariadení často disponujú viacerými zdrojmi na výrobu tepla, ktoré spaľujú rôzne druhy paliva. Takáto viacpalivová základňa umožňuje do určitej miery meniť podiel jednotlivých druhov palív a uprednostniť to, ktoré má aktuálne výhodnejšiu cenu. Čím je menšia sústava zásobovania teplom, tým

Ceny tepla podľa veľkosti sústav

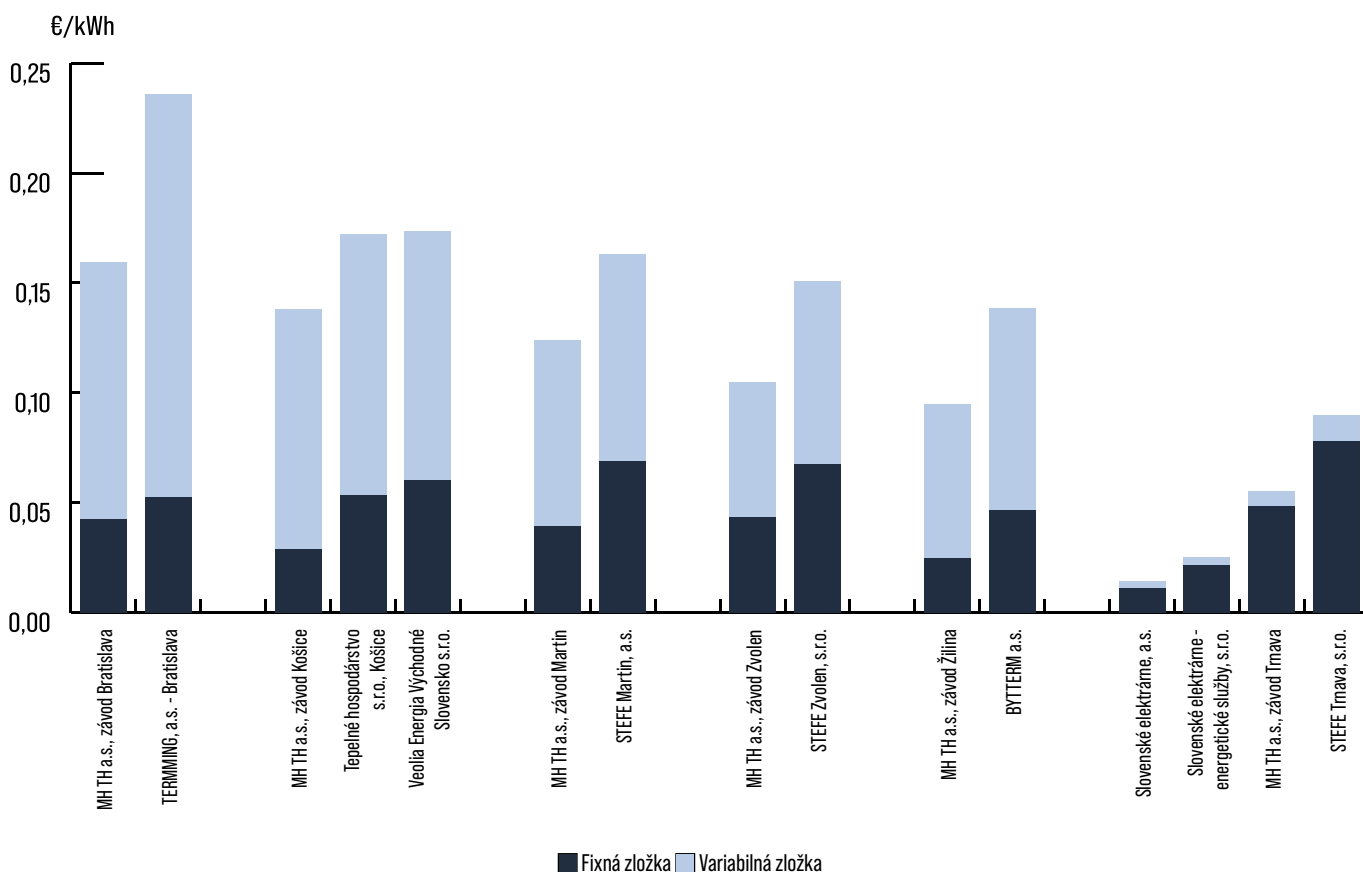

častejšie sa teplo vyrába len z jedného druhu paliva, čo však znamená aj oveľa menšiu možnosť pružnej reakcie pri výraznej zmene jeho ceny na trhu.

Náklady domácností na teplo

Úrad sleduje a každoročne vyhodnocuje skutočnú spotrebu tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody domácností. Sledovaná vzorka predstavuje 41 000 bytov. Spotreba tepla jednej domácnosti v sledovanom roku predstavovala 5 118 kWh, čo je o 5 % menej ako v roku 2023. Pokles spotreby tepla súvisí najmä s teplejším rokom 2024, čo dokumentuje nižší počet dennostupňov roku 2024 o 5,9 % oproti roku 2023.

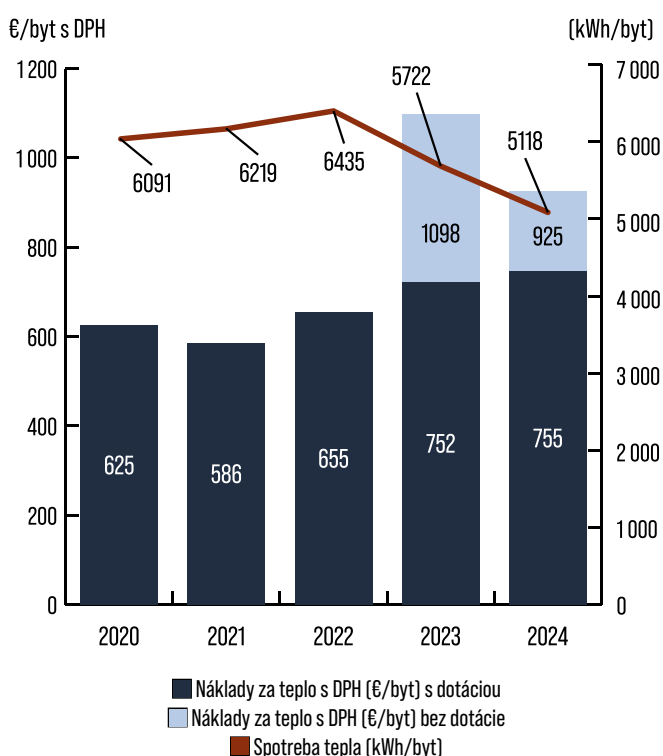
Ceny tepla v sústavách s viacerými dodávateľmi

Náklady domácností na teplo

	2020	2021	2022	2023	2024
Spotreba tepla (kWh/byt)	6219	6435	5722	5388	5118
Náklady za teplo s DPH (€/byt) bez dotácie	625	586	655	1098	925
Náklady za teplo s DPH (€/byt) s dotáciou	625	586	655	752	755

Vývoj ročných nákladov domácností na teplo

Na základe cenových rozhodnutí úradu ročné náklady jednej domácnosti na teplo na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody s DPH predstavovali 925 eur, čo je pokles o cca 16 % oproti roku 2023. Tento pokles nákladov bol spôsobený zníženými nákladmi na výrobu a dodávku tepla v roku 2024, a to najmä poklesom cien najpoužívanejšieho paliva na výrobu tepla – zemného plynu.

Na zmiernenie dopadov celospoločenskej energetickej krízy pre vybraných odberateľov tepla prijala vláda SR opatrenia, ktoré v prípade cien tepla určili maximálny limit nárastu cien tepla, ktoré môžu dodávatelia tepla pre odberateľov tepla v bytových objektoch, zariadeniach sociálnych služieb zapísaných do registra sociálnych služieb, prevádzkach zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a študentských domovoch pri fakturácii v roku 2024 uplatňovať. V zmysle nariadenia vlády SR č. 475/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje maximálna

cena za regulovanú dodávku tepla pre vybraných koncových odberateľov tepla a podmienky jej uplatnenia sa maximálna cena za regulovanú dodávku tepla pre vybraných koncových odberateľov tepla pre rok 2024 určuje vo výške limitu nárastu ceny tepla podľa osobitného predpisu, najviac však vo výške 199 eur na MWh vrátane dane z pridanej hodnoty. Osobitným predpisom je § 1 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 464/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje limit nárastu schválenej alebo určenej ceny tepla v znení neskorších prepisov: limit nárastu ceny tepla pre regulovaný subjekt podľa § 45j ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. od 1.1.2023 do 31.12.2023 bol ustanovený vo výške jednozložkovej hodnoty maximálnej ceny tepla naposledy schválenej alebo určenej úradom pre rok 2022 zvýšenej o 20 eur na MWh vrátane DPH. Na rozdiel medzi cenou schválenou alebo určenou úradom a cenou uplatnenou podľa nariadenia vlády bolo možné si uplatniť dotáciu. Po zohľadnení štátnej dotácie tak reálne priemerné náklady jednej domácnosti na tepelnú energiu v roku 2024 dosiahli hodnotu 755 eur a v porovnaní s nákladmi v roku 2023 sa prakticky nezmenili.

04.

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Popis regulácie trhu vo vodnom hospodárstve

Úrad vykonáva cenovú reguláciu vo vodnom hospodárstve v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ako aj v oblasti služieb súvisiacich s užívaním povrchových vôd. Regulovanými činnosťami v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Cenovej regulácii podlieha tiež cena za pripojenie na verejnú kanalizáciu. Regulovanými činnosťami v oblasti užívania povrchových vôd je odber povrchovej vody a energetickej vody z vodných tokov a využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov.

Výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody a odvádzanie a čistenie odpadovej vody zabezpečuje 14 veľkých vodárenských spoločností s monopolným postavením na území svojej pôsobnosti a menší prevádzkovatelia verejných vodovodov a verejných kanalizácií pôsobiaci na menších územných celkoch, ako napr. obec alebo len časť obce. Ide vždy o jedného dodávateľa vymedzeného územím jeho pôsobnosti, spotrebiteľ nemá možnosť jeho výberu.

V službách súvisiacich s užívaním povrchových vôd sú dva regulované subjekty s monopolným postavením, SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, ako štátom ustanovený správca vodohospodársky významných tokov na Slovensku a Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik.

Podnikateľské prostredie v rámci verejných vodovodov a verejných kanalizácií je stabilizované zákonom stanoveným rozsahom cenovej regulácie a definíciou regu-

lovaného subjektu. Regulovaným subjektom úrad vydáva potvrdenia o registrácii s uvedením regulovanej činnosti a kategórie verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, ktoré sú používané na regulovanú činnosť.

V roku 2024 vydal úrad na základe žiadostí regulovaných subjektov o vydanie potvrdenia o registrácii podľa § 23 zákona č. 250/2012 Z. z. celkovo 50 potvrdení o registrácii, z toho 18 potvrdení pre nové regulované subjekty a 32 potvrdení na základe oznámenia zmeny údajov uvedených v potvrdení o registrácii.

K 31.12.2024 bolo zaregistrovaných celkom 697 regulovaných subjektov prevádzkujúcich verejné vodovody a verejné kanalizácie. Z tohto počtu regulovaných subjektov bolo 14 vodárenských spoločností, 1 mesto, 42 obcí a 82 menších spoločností prevádzkujúcich verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu I. a II. kategórie. Verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu III. kategórie prevádzkovalo 558 malých miest a obcí.

Spôsob cenovej regulácie pitnej a odpadovej vody

Úrad v cenových konaniach stanovuje cenu vydaním cenového rozhodnutia pre regulované subjekty, ktoré prevádzkujú verejný vodovod a/alebo verejnú kanalizáciu

I. a II. kategórie, a vydaním potvrdenia o cene pre regulované subjekty, ktoré prevádzkujú verejný vodovod a/alebo verejnú kanalizáciu III. kategórie.

Druh a počet vydaných rozhodnutí

Druh rozhodnutia	2020	2021	2022	2023	2024
Nové cenové rozhodnutia	12	16	85	94	6
Zmeny cenových rozhodnutí	19	18	30	20	41
Potvrdenia o cene	17	532	19	556	56
Rozhodnutia o zastavení konania	6	19	19	16	15
Rozhodnutia o prerušení konania	38	40	229	77	54
Rozhodnutia o zrušení cenového rozhodnutia	1	1	1	0	2
Rozhodnutia o pripojení na verejnú kanalizáciu	0	0	0	1	46
Celkom	93	626	383	764	220

Monitorovanie a vývoj cien pitnej a odpadovej vody

V roku 2024 boli vydané nové rozhodnutia o cene pre nové regulované subjekty alebo pre regulované subjekty, ktoré začali prevádzkovanie verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v novej lokalite. 41 cenových rozhodnutí bolo vydaných z dôvodu preukázaného nárastu ekonomicky oprávnených nákladov, išlo o zmenu cenového rozhodnutia. Zmena cenového rozhodnutia bola vydaná pre 7 veľkých vodárenských spoločností a pre 34 malých spoločností prevádzkujúcich verejné vodovody a verejné kanalizácie. Rozhodnutia o zastavení cenového konania boli vydané najmä z dôvodu, že v rámci konania neboli ani po výzve úradu doplnené podklady, pričom najčastejšie išlo nesúlads s § 14 ods. 4 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach - chýbajúce schválenie najvyšším orgánom spoločnosti pred podaním cenového návrhu.

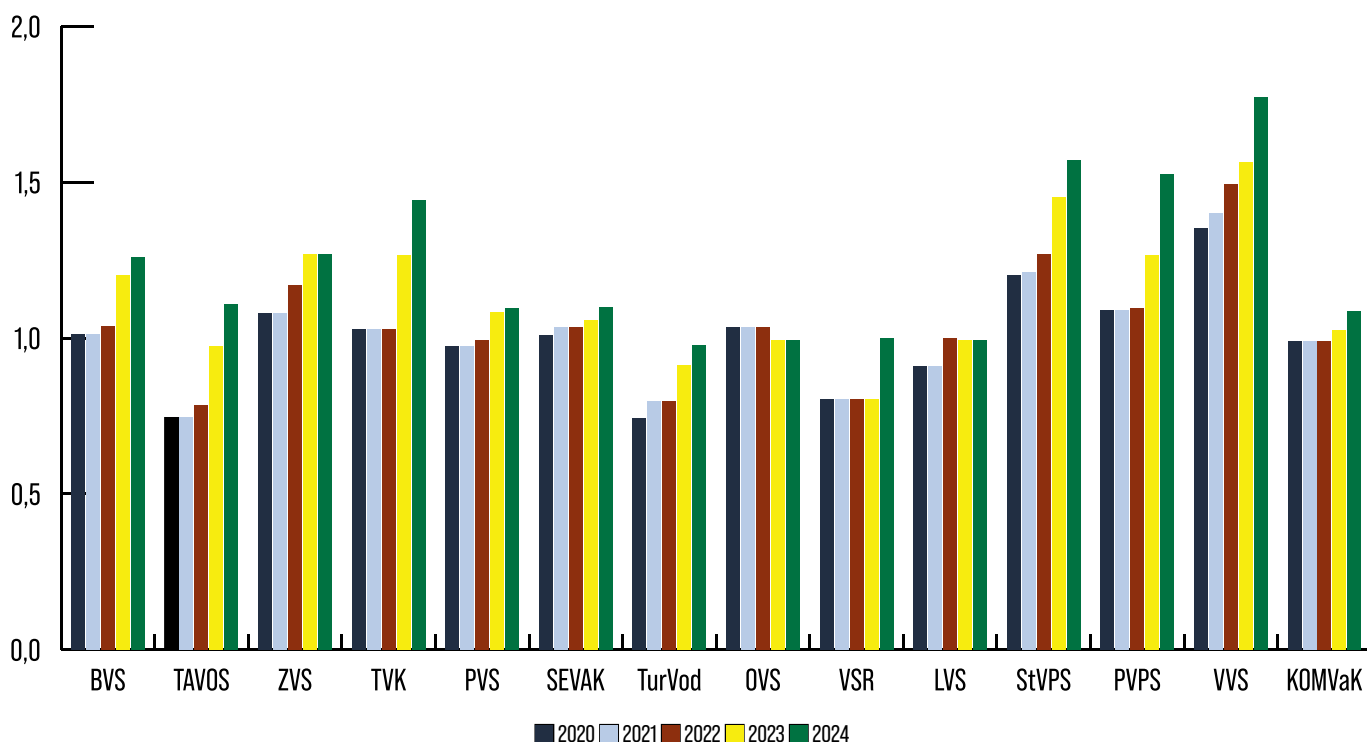
Priemerná maximálna cena za výrobu a dodávku pitnej vody k 31.12.2024 bola vo vodárenských spoločnostiach vo výške 1,3451 €/m³ (cena vypočítaná váženým priemerom), čo je nárast o 5,6 % oproti priemernej maximálnej cene platnej na konci roka 2023, ktorá bola 1,2741 €/m³. Za odvádzanie a čistenie odpadovej vody bola k 31.12.2024 priemerná maximálna cena vo vodárenských spoločnostiach 1,3911 €/m³, čo je nárast o 7,4 % oproti priemernej maximálnej cene platnej na konci roka 2023, ktorá bola 1,2956 €/m³ (cena vypočítaná váženým

priemerom). Toto zvýšenie cien nastalo z dôvodu preukázaného nárastu ekonomicky oprávnených nákladov na regulované činnosti. Ceny uvádzame bez DPH.

Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom v €/m³ bez DPH

Vodárenská spoločnosť	2020	2021	2022	2023	2024
Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS)	1,0135	1,0135	1,0387	1,2025	1,2586
Trnavská vodárenská spoločnosť (TAVOS)	0,7449	0,7449	0,7847	0,9737	1,1101
Západoslovenská vodárenská spoločnosť (ZVS)	1,0802	1,0802	1,1683	1,2700	1,2700
Trenčianske vodárne a kanalizácie (TVK)	1,0293	1,0293	1,0293	1,2643	1,4418
Považská vodárenská spoločnosť (PVS)	0,9741	0,9741	0,9937	1,0829	1,0952
Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK)	1,0094	1,0343	1,0343	1,0557	1,0998
Turčianska vodárenská spoločnosť (TurVod)	0,7427	0,7978	0,7978	0,9142	0,9773
Oravská vodárenská spoločnosť (OVS)	1,0353	1,0353	1,0353	0,9927	0,9927
Vodárenská spoločnosť Ružomberok (VSR)	0,8024	0,8024	0,8024	0,8024	0,9989
Liptovská vodárenská spoločnosť (LVS)	0,9102	0,9102	0,9991	0,9934	0,9934
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť (StVPS)	1,2010	1,2119	1,2680	1,4517	1,5704
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť (PVPS)	1,0884	1,0884	1,0960	1,2664	1,5247
Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS)	1,3530	1,4004	1,4944	1,5648	1,7729
Vodárne a kanalizácie mesta Komárna (KOMVaK)	0,9900	0,9900	0,9900	1,0267	1,0863

Vývoj cien za výrobu a dodávku pitnej vody v €/m³ (bez DPH)

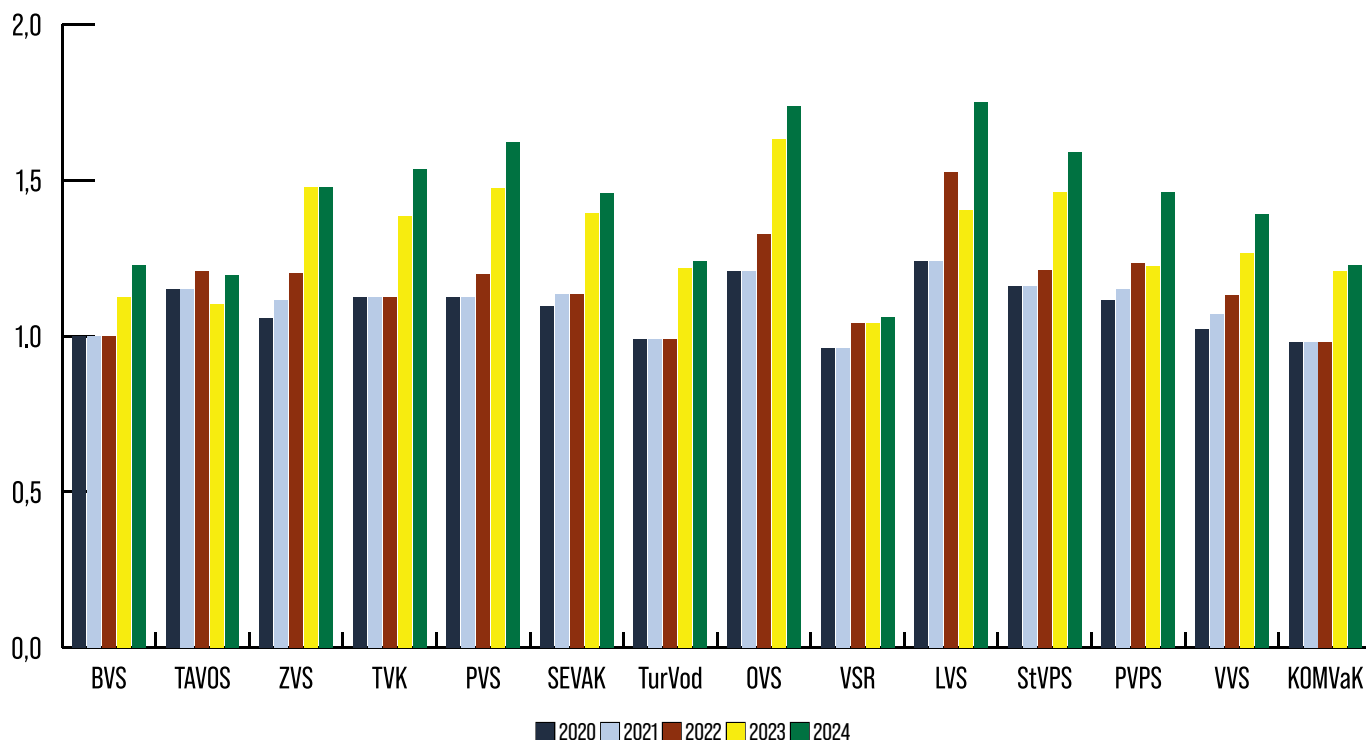

Ceny za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou v €/m³ bez DPH

Vodárenská spoločnosť	2020	2021	2022	2023	2024
Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS)	0,9985	0,9985	0,9985	1,1251	1,2271
Trnavská vodárenská spoločnosť (TAVOS)	1,1497	1,1497	1,2071	1,1035	1,1960
Západoslovenská vodárenská spoločnosť (ZVS)	1,0573	1,1157	1,2024	1,4783	1,4783
Trenčianske vodárne a kanalizácie (TVK)	1,1251	1,1251	1,1251	1,3832	1,5367
Považská vodárenská spoločnosť (PVS)	1,1235	1,1235	1,1993	1,4745	1,6220
Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK)	1,0947	1,1352	1,1352	1,3957	1,4574
Turčianska vodárenská spoločnosť (TurVod)	0,9907	0,9907	0,9907	1,2181	1,2417
Oravská vodárenská spoločnosť (OVS)	1,2075	1,2075	1,3271	1,6317	1,7386
Vodárenská spoločnosť Ružomberok (VSR)	0,9603	0,9603	1,0415	1,0415	1,0594
Liptovská vodárenská spoločnosť (LVS)	1,2398	1,2398	1,5262	1,4032	1,7500

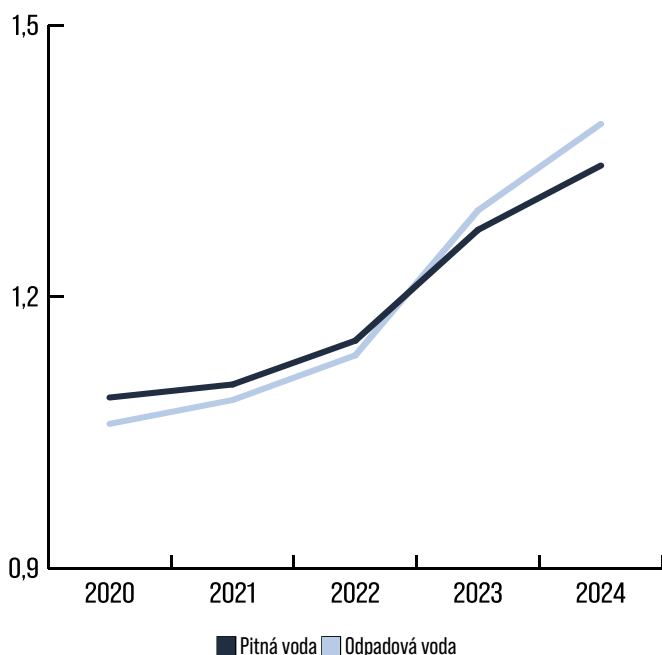
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť (StVPS)	1,1615	1,1615	1,2122	1,4629	1,5905
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť (PVPS)	1,1164	1,1499	1,2336	1,2246	1,4626
Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS)	1,0235	1,0716	1,1305	1,2671	1,3922
Vodárne a kanalizácie mesta Komárna (KOMVaK)	0,9813	0,9813	0,9813	1,2074	1,2259

Vývoj cien za odvádzanie a čistenie odpadovej vody v €/m³ (bez DPH)

Priemerná jednotková cena za vodné a stočné spolu, bez DPH, vo vodárenských spoločnostiach v SR predstavovala 2,7362 €/m³ a medziročne vzrástla o 6,5 %.

Vývoj priemernej ceny za výrobu a dodávku pitnej vody a za odvedenie a čistenie odpadovej vody v €/m³ (bez DPH)

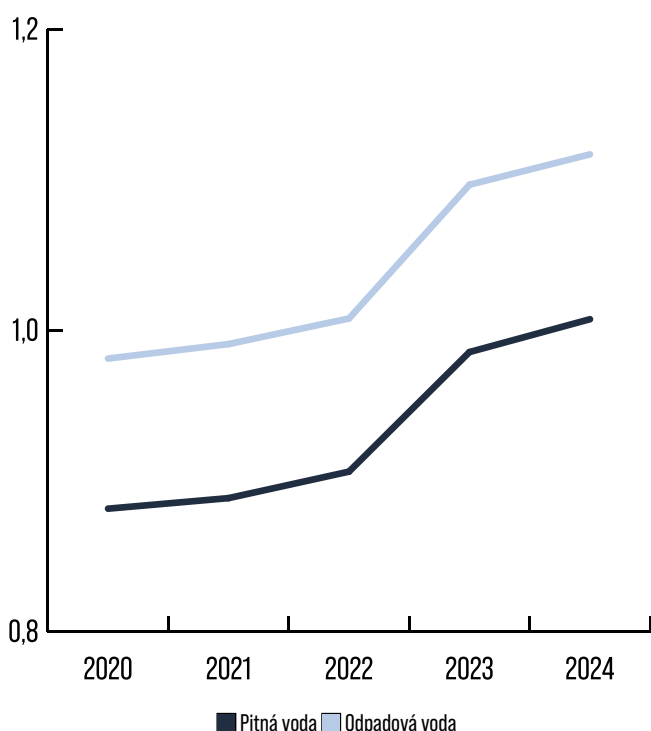
Úrad v roku 2024 vydal 56 potvrzení o cene pre obce prevádzkujúce verejný vodovod III. kategórie alebo verejnú kanalizáciu III. kategórie. Z tohto celkového počtu bolo vydaných 12 potvrzení o cene pre nové regulované subjekty (obce, ktorým bolo vydané užívacie povolenie na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu) a 44 potvrzení o cene so zvýšením ceny z dôvodu preukázaného nárastu ekonomicky oprávnených nákladov.

U regulovaných subjektov prevádzkujúcich verejné vodovody a verejné kanalizácie na malých územných celkoch, t. j. u obcí a malých spoločností, zaznamenala priemerná cena za výrobu a dodávku pitnej vody v roku 2024 nárast o 2,2 % a priemerná cena za odvádzanie a čistenie odpadovej vody o 1,6 %. Tieto priemerné ceny sú nižšie ako priemerné ceny veľkých vodárenských spoločností. Pri cenách za dodávku pitnej vody bol nárast spôsobený hlavne zvýšením cien veľkých vodárenských spoločností, od ktorých niektoré obce a malé spoločnosti nakupujú pitnú vodu. Pri cenách za odvádzanie a čistenie odpadovej vody sú nárasty najmä v dôsledku zvýšenia odpisov z novo zaradeného majetku kanalizácií a čistiarní odpadových vôd budovaných obcami z fondov EÚ a štátnych dotácií.

Vývoj priemerných cien malých regulovaných subjektov v €/m³ bez DPH

	2020	2021	2022	2023	2024
Pitná voda	0,8815	0,8885	0,9061	0,9855	1,0073
Odpadová voda	0,9812	0,9908	1,0078	1,0966	1,1168

Vývoj cien malých regulovaných subjektov v €/m³

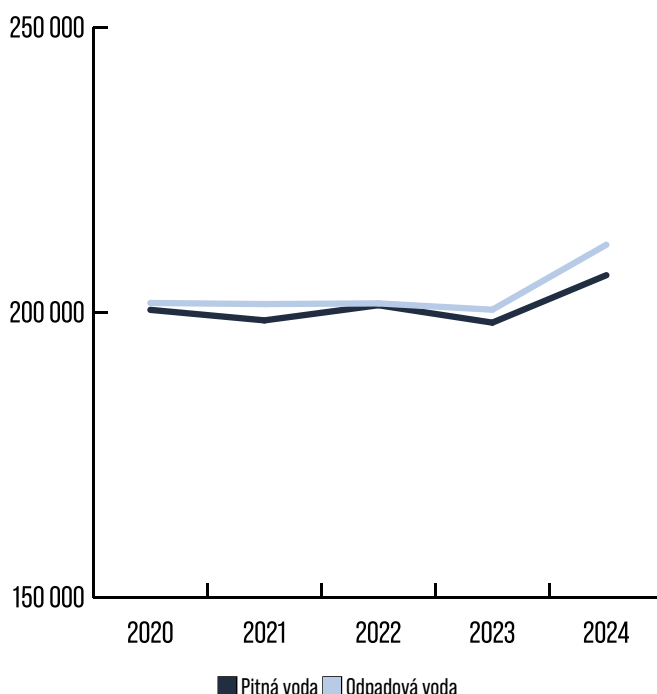
Vývoj dodávky pitnej vody a odvádzania odpadovej vody

Vývoj dodávky pitnej vody ako aj odvádzania a čistenia odpadovej vody, zaznamenal v roku 2024 nárast. Vodárenské spoločnosti v sledovanom roku dodali o 8 321 000 m³ (4,2 %) viac pitnej vody ako v predchádzajúcom roku, čo je zároveň najviac za posledných 5 rokov. Ešte väčší nárast zaznamenalo množstvo odvádzanej odpadovej vody verejnými kanalizáciami, ktoré v roku 2024 narástlo oproti predchádzajúcemu roku o 11 397 000 m³ (5,7 %) a taktiež ide o najväčšie množstvo za posledných 5 rokov. Tieto nárasty môžu byť spôsobené nárastom majetku vodovodov a kanalizácií jednak dostavbou, ale tiež preberaním novo-vybudovaného majetku, ktorý podľa § 3 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach už

môže vlastniť z dôvodu verejného záujmu len subjekt verejného práva. Zvýšeniu množstiev dodávanej pitnej vody a odvádzanej odpadovej vody z nových vodovodov alebo kanalizácií nasvedčuje aj skutočnosť, že využitie kapacít majetku sa nezmýšľalo.

Využívanie kapacít vodárenského majetku využívaného na dodávku pitnej vody ostalo na rovnakej úrovni ako v roku 2023 a aj roku 2022, v priemere 96 %. Využitie kapacít vodárenského majetku využívaného na odvádzania a čistenia odpadových vôd ostalo taktiež na úrovni roku 2023, na hodnote 89 %.

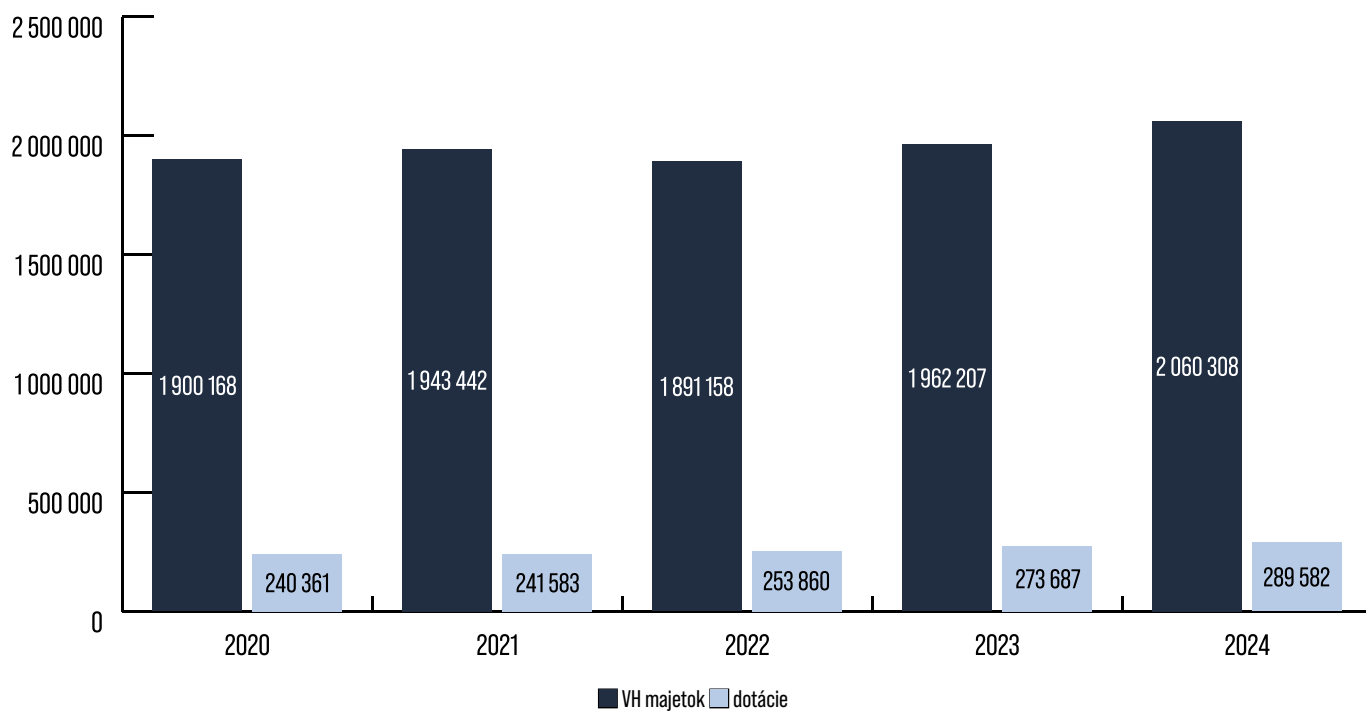
Vývoj dodávky pitnej vody a odvádzania odpadovej vody v tis. m³

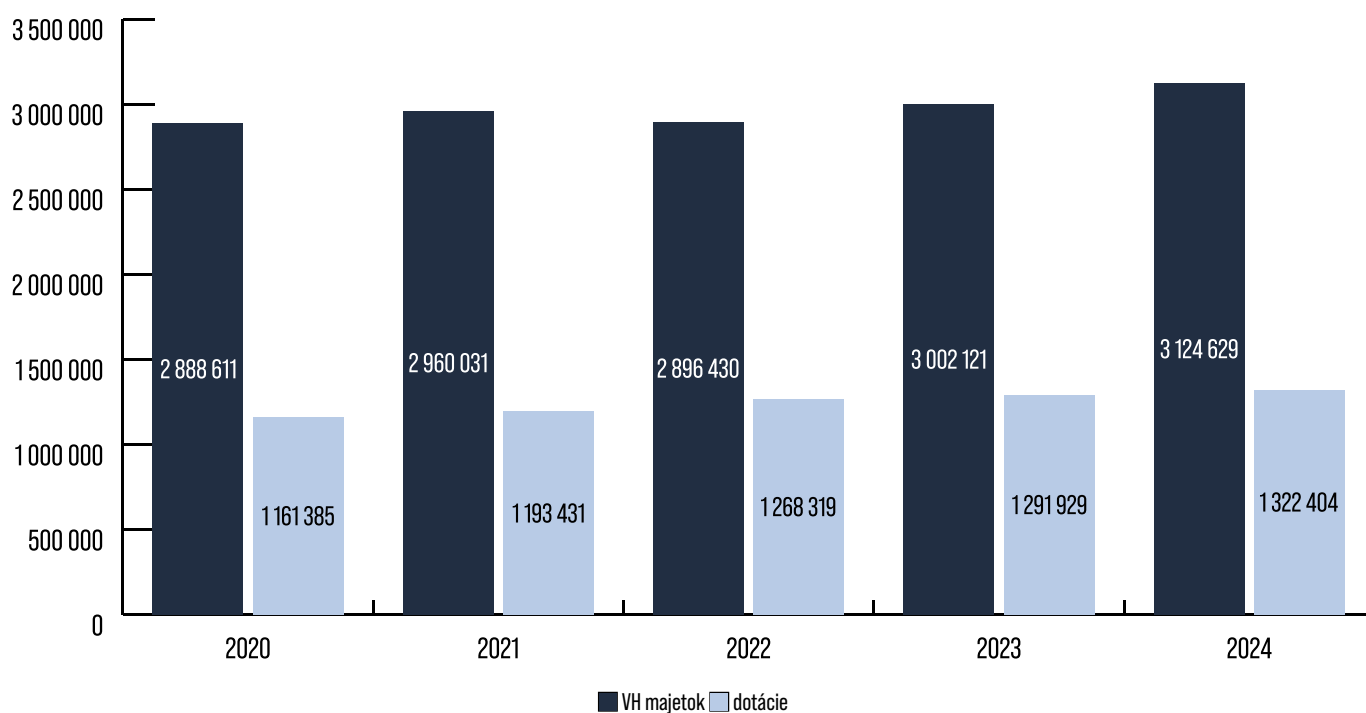
Investície

Celková hodnota majetku využívaného na zásobovanie pitnou vodou sa v roku 2024 zvýšila oproti úrovni predchádzajúceho roka o 5,0 %, pričom hodnota majetku obstaraného z dotácií z fondov EÚ a štátneho rozpočtu narástla o 5,8 %. V oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd sa v roku 2024 celková hodnota majetku zvýšila o 4,1 % a o 2,4 % narástla hodnota majetku vybudovaného z dotácií.

Vývoj VH majetku a dotácií - verejné vodovody (v tis. €)

Vývoj VH majetku a dotácií - verejné kanalizácie a ČOV (v tis. €)

Vývoj ukazovateľov za regulované činnosti vo vodárenských spoločnostiach

Pitná voda	2019	2020	2021	2022	2023	2024	zmena 2024/2023	%
Tržby z reg. činnosti v tis. €	209 210	212 753	215 892	223 701	246 947	264 206	17 259	7,0
Oprávnené náklady v tis. €	204 659	207 746	210 760	232 898	229 642	244 427	14 785	6,4
Výsledok hospodárenia v tis.€	4 551	5 007	5 132	-9 197	17 304	19 778	2 474	14,3
VH majetok v tis. €	1 856 088	1 900 168	1 943 442	1 891 158	1 962 207	2 060 308	98 101	5,0
z dotácií v tis. €	240 026	240 361	241 583	253 860	273 687	289 582	15 895	5,8
Opravy VH majetku v tis. €	32 344	31 057	27 423	28 318	32 487	38 102	5 615	17,3
Množstvo vody tis.m ³	198 816	200 447	198 602	201 262	198 205	206 526	8 321	4,2
Využitie kapacít VH majetku	94 %	94 %	94 %	96 %	96 %	96 %	0	0,0

Odpadová voda	2019	2020	2021	2022	2023	2024	zmena 2024/2023	%
Tržby z reg. činnosti v tis. €	202 194	207 268	216 546	225 900	262 605	283 251	20 646	7,9
Oprávnené náklady v tis. €	209 751	210 101	217 936	237 931	236 816	263 403	26 587	11,2
Výsledok hospodárenia v tis.€	-7 557	-2 833	-1 390	-12 031	25 789	19 847	-5 942	-23,0
VH majetok v tis. €	2 824 438	2 888 611	2 960 031	2 896 430	3 002 121	3 124 629	122 507	4,1
z dotácií v tis. €	1 139 018	1 161 385	1 193 431	1 268 319	1 291 929	1 322 404	30 474	2,4
Opravy VH majetku v tis. €	20 641	19 976	19 801	21 520	21 996	28 267	6 272	28,5
Množstvo vody tis.m ³	201 791	201 652	201 464	201 585	200 474	211 871	11 397	5,7
Využitie kapacít VH majetku	84 %	85 %	91 %	88 %	89 %	89 %	0	0

Odber povrchovej a energetickej vody a využitie HEP

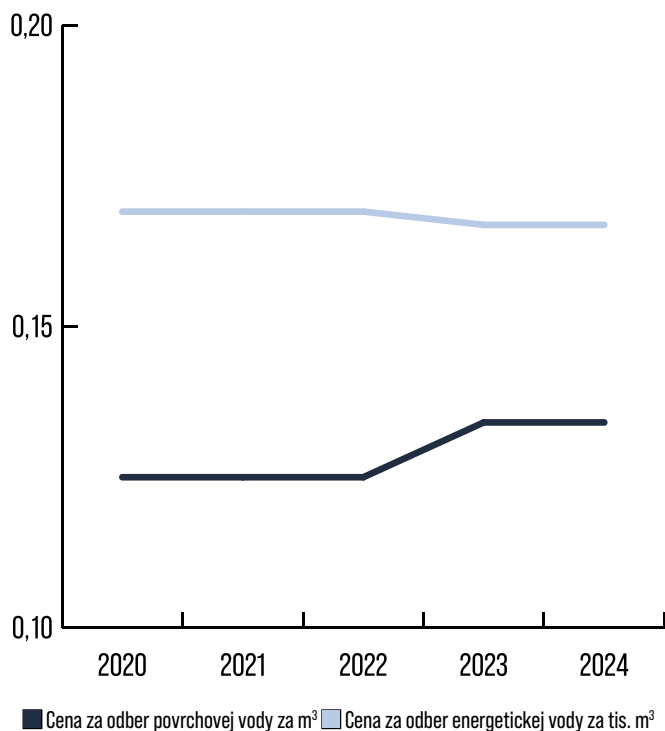
V oblasti využívania povrchových vôd sú regulovanými činnosťami odber povrchovej vody, odber energetickej vody z vodných tokov a využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov.

Tieto regulované činnosti vykonáva štátom ustanovený správca vodných tokov SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, s monopolným postavením v SR, a v oblasti odberu povrchovej vody aj Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik, ktorý vykonáva správu vodných tokov na územiach, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úloh obrany štátu.

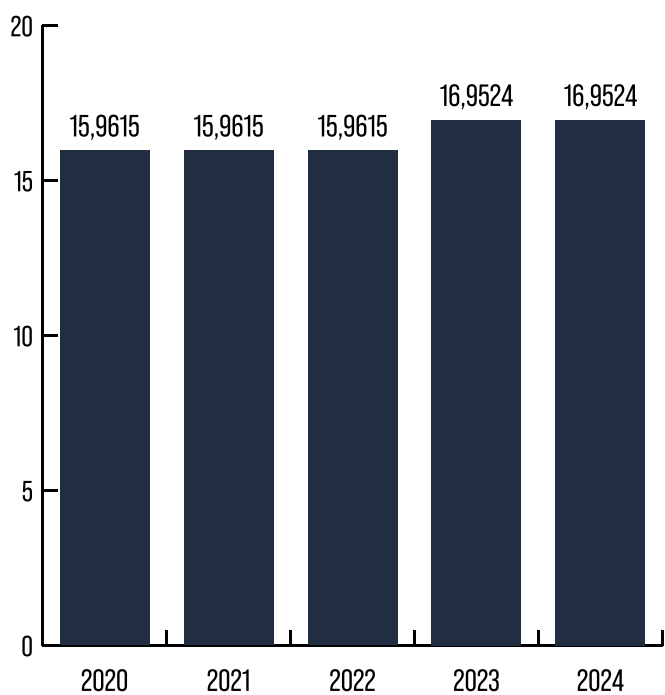
Ceny za využívanie povrchových vôd v € (bez DPH)

	2020	2021	2022	2023	2024
Cena za odber povrchovej vody za m ³	0,1250	0,1250	0,1250	0,1341	0,1341
Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	15,9615	15,9615	15,9615	16,9524	16,9524
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	0,1691	0,1691	0,1691	0,1669	0,1669

Vývoj ceny za odbery vody v eurách (bez DPH)

Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu v €/MWh (bez DPH)

05.

POVOLENIA, POTVRDENIA, OSVEDČENIA, OZNÁMENIA

Povolenia

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydáva povolenia na podnikanie podľa zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z.

Povolenia na podnikanie v energetike - zákon č. 251/2012 Z. z.:

V roku 2024 úrad vydal celkom 230 rozhodnutí o vydaní, zmene alebo zrušení povolenia na podnikanie v energetike, čo je takmer rovnaký počet ako v predchádzajúcom roku (2023), keď úrad vydal 231 rozhodnutí.

Úrad celkovo:

- vydal 81 nových povolení na podnikanie v energetike, z toho v oblasti elektroenergetiky 61, v oblasti plynárenstva 20 a v oblasti pohonných látok a ropy 0,
- zrušil 24 povolení na podnikanie v energetike. Z toho v oblasti elektroenergetiky 15, v oblasti plynárenstva 9 a v oblasti pohonných látok a ropy 0,
- vydal 125 zmien vo vydaných povoleniach, z ktorých väčšina bola z dôvodu zmeny v rozsahu technických zariadení, zmeny zodpovedného zástupcu alebo identifikačných údajov držiteľa povolenia, prípadne doplnením vlastníka zariadení v súvislosti s novelou zákona č. 251/2012 Z. z. účinnou od 08.06.2024.

Okrem toho úrad v roku 2024 zastavil celkom 16 podaní o vydanie, zmenu alebo zrušenie povolenia. Zastavené konania boli z dôvodu späťvzatia podania, nezaplatenia správneho poplatku, alebo nesplnenia podmienok na vydanie, zmenu alebo zrušenie povolenia.

Prehľad podaných žiadostí a vydaných rozhodnutí v roku 2024

	nové povolenia	zrušené a zaniknuté povolenia	zmeny povolení	prerušené konanie	zastavené konanie
elektroenergetika	61	15	101	67	9
plynárstvo	20	9	20	13	7
pohonné látky a ropa	0	0	4	1	0
spolu	81	24	125	81	16

Prehľad platných povolení v elektroenergetike k 31.12.2024

výroba elektriny	4
prenos elektriny	1
distribúcia elektriny	7
výroba a dodávka elektriny	128
výroba, distribúcia a dodávka elektriny	24
výroba, dodávka a agregácia elektriny	1
výroba, dodávka a uskladnenie elektriny	2
výroba, distribúcia, dodávka a agregácia elektriny	1
distribúcia, dodávka a agregácia elektriny	1
distribúcia a dodávka elektriny	109
dodávka elektriny	226
dodávka a agregácia elektriny	14
dodávka a uskladnenie elektriny	5
dodávka, agregácia a uskladnenie elektriny	2
organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou	1
činnosť výkupcu elektriny	1
spolu	527

Prehľad povolení v elektroenergetike (činnosti sa prekrývajú) k 31.12.2024

výroba elektriny	160
distribúcia elektriny	142
dodávka elektriny	513

Počas fyzickej kontroly všetkých platných povolení v elektroenergetike sa zistil rozdiel v počte povolení medzi rokmi 2023 a 2024, pričom bol zaznamenaný rozdiel 5 povolení. K 31.12.2023 bolo evidovaných 486 platných povolení, v roku 2024 bolo vydaných 61 nových povolení a zároveň bolo zrušených 15 povolení. Celkový počet povolení tak mal byť 532 (486 + 61 - 15).

Pravdepodobnou príčinou tohto rozdielu bola nepresnosť pri evidencii zániku povolení v elektronickom systéme úradu. Táto situácia mohla vzniknúť najmä preto, že povolenia, ktoré prestali byť platné v dôsledku ukončenia činnosti spoločností, pre ktoré boli vydané, neboli správne a včas zaznamenané.

Prehľad platných povolení v plynárenstve k 31.12.2024

výroba a doprava plynu	2
preprava plynu	1
distribúcia plynu	5
distribúcia a dodávka plynu	40
uskladňovanie plynu	2
dodávka plynu	178
spolu	228

Prehľad povolení v plynárenstve (činnosti sa prekrývajú) k 31.12.2024

distribúcia plynu	45
dodávka plynu	218

Prehľad platných povolení v energetike - oblasť pohonných látok a ropy k 31.12.2024

prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok	1
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob	18
prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy	2
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka	1
spolu	22

Povolenia na podnikanie v tepelnej energetike:

V roku 2024 úrad vydal celkom 140 rozhodnutí o vydaní, zmene alebo zrušení povolenia na podnikanie v tepelnej energetike.

Úrad celkovo:

- vydal 5 nových povolení, z toho 4 povolenia v rozsahu podnikania výroba a rozvod tepla a 1 v rozsahu podnikania výroba tepla,
- zrušil 15 povolení na podnikanie v tepelnej energetike, z toho 14 v rozsahu podnikania výroba tepla a rozvod tepla, 1 v rozsahu podnikania výroba tepla,

- vydal 120 zmien vo vydaných povoleniach v tepelnej energetike, z ktorých väčšina bola z dôvodu zmeny v rozsahu technických zariadení na výrobu tepla a rozvod tepla, prípadne zmenou zodpovedného zástupcu alebo identifikačných údajov držiteľa povolenia, ako aj z dôvodu doplnenia vlastníka zariadení v súvislosti s novelou zákona č. 657/2004 Z. z. účinnou od 08.06.2024,
- zastavil 7 konaní o zmenu povolenia a 1 konanie o vydanie povolenia, pričom v 5 prípadoch vzal žiadateľ svoj návrh späť, v 1 prípade žiadateľ neodstránil nedostatky podania, v 1 prípade odpadol dôvod a v 1 prípade neuhradil správny poplatok v úradom určenej lehote.

Prehľad vydaných rozhodnutí v roku 2024

	nové povolenia	zrušené povolenia	zmeny povolení	prerušené konanie	zastavené konanie
Tepelná energetika	5	15	120	55	8

Prehľad platných povolení v tepelnej energetike k 31.12.2024

výroba a rozvod tepla	291
výroba tepla	14
rozvod tepla	11
Spolu	316

Potvrdenia

Úrad vydáva potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa zákona č. 251/2012 Z. z. a potvrdenia o výrobe elektriny z lokálneho zdroja podľa zákona č. 309/2009 Z. z.

Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa zákona č. 251/2012 Z. z.

V roku 2024 vydal úrad celkom 967 potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti, čo oproti roku 2023 (687 vydaných potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti) predstavuje nárast o 41 %.

Z celkového počtu 967 potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti bolo vydaných:

- 946 na výrobu alebo uskladňovanie a dodávku elektriny zariadeniami na výrobu elektriny alebo zariadeniami na uskladňovanie elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane,
- 1 výroba a dodávka plynu z bioplynu,
- 5 na predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel,
- 6 predaj skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách,
- 9 na predaj skvapalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel vrátane plnenia nádrže motorového vozidla skvapalneným plynným uhľovodíkom určeným na pohon motorových vozidiel s výnimkou plnenia tlakových nádob.

Prehľad vydaných potvrdení podľa § 6 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z.

Výroba a dodávka elektriny zariadeniami na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane

rozdelenie činnosti výroby elektriny	počet vydaných potvrdení	počet nových potvrdení (nové zariadenia)	počet nových potvrdení (zariadenia prešli od iných subjektov)	počet vydaných potvrdení zmeny(sídla, štatutárny orgán, atď.)/opráv (inštalovaný výkon, adresa, atď.)	počet ukončených potvrdení (zariadenia prešli k iným subjektom)	počet ukončených potvrdení
z vodnej energie	11	1	2	3	2	3
zo slnečnej energie	885	767	20	48	20	30
zo spaľovania	26	3	2	12	2	7
v spaľovacej turbíne s kombinovaným cyklom	24	4	2	5	2	11
SPOLU:	946	775	26	68	26	51

Z celkového počtu 767 vydaných nových potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti bolo 728 potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti vydaných na základe vydania potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji podľa § 4b ods. 7 zákona č. 309/2009 Z. z.

Výroba a dodávka plynu z bioplynu

počet vydaných potvrdení	počet nových potvrdení (nové zariadenia)	počet nových potvrdení (zariadenia prešli od iných subjektov)	počet vydaných potvrdení zmeny(sídla, štatutárny orgán, atď.)/opráv (inštalovaný výkon, adresa, atď.)	počet ukončených potvrdení (zariadenia prešli k iným subjektom)	počet ukončených potvrdení
1	1	0	0	0	0

Predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel

počet vydaných potvrdení	počet nových potvrdení (nové zariadenia)	počet nových potvrdení (zariadenia prešli od iných subjektov)	počet vydaných potvrdení zmeny(sídla, štatutárny orgán, atď.)/opráv (inštalovaný výkon, adresa, atď.)	počet ukončených potvrdení (zariadenia prešli k iným subjektom)	počet ukončených potvrdení
5	2	1	1	1	0

Predaj skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách

počet vydaných potvrdení	počet nových potvrdení (nové zariadenia)	počet nových potvrdení (zariadenia prešli od iných subjektov)	počet vydaných potvrdení zmeny(sídla, štatutárny orgán, atď.)/opráv (inštalovaný výkon, adresa, atď.)	počet ukončených potvrdení (zariadenia prešli k iným subjektom)	počet ukončených potvrdení
6	6	0	0	0	0

Predaj skvapalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel vrátane plnenia nádrže motorového vozidla skvapalneným plynným uhľovodíkom určeným na pohon motorových vozidiel s výnimkou plnenia tlakových nádob

počet vydaných potvrdení	počet nových potvrdení (nové zariadenia)	počet nových potvrdení (zariadenia prešli od iných subjektov)	počet vydaných potvrdení zmeny(sídla, štatutárny orgán, atď.)/opráv (inštalovaný výkon, adresa, atď.)	počet ukončených potvrdení (zariadenia prešli k iným subjektom)	počet ukončených potvrdení
9	6	0	2	0	1

Potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji podľa zákona č. 309/2009 Z. z.

V roku 2019 začal úrad vydávať potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji podľa § 4b ods. 7 zákona č. 309/2009 Z. z.

Lokálnym zdrojom sa podľa zákona č. 309/2009 Z. z. rozumie zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľného zdroja energie, ktoré vyrába elektrinu na pokrytie spotreby odberného miesta identického s odovzdávacím miestom tohto zariadenia na výrobu elektriny a ktorého celkový inštalovaný výkon nepresiahne maximálnu rezervovanú kapacitu takéhoto odberného miesta. Inštitút lokálneho zdroja, ktorý je založený na výrobe a spotrebe energie na jednom mieste, sa nepovažuje za podnikanie v energetike.

K 31.12.2024 úrad celkovo vydal 1456 potvrdení o výrobe elektriny v lokálnom zdroji.

Potvrdenia (lokálne zdroje)	vydané (nové + zmeny)	ukončené
2019	10	
2020	45	
2021	68	
2022	200	1
2023	759	7
2024	1 439	17

Enormný nárast vydaných potvrdení o výrobe elektriny v lokálnom zdroji začal už v roku 2022 a následne pokračoval aj v rokoch 2023 a 2024. Tento nárast bol spôsobený zmenou právnej úpravy s účinnosťou od 01.04.2022, kedy podľa § 4b ods. 12 zákona č. 309/2009 Z. z. výrobca elektriny v lokálnom zdroji môže v rozsahu maximálnej rezervovanej kapacity lokálneho zdroja dodávať do sústavy elektrinu vyrobenú v lokálnom zdroji, ktorá nie je spotrebovaná v odbernom mieste identickom s odovzdávacím miestom lokálneho zdroja. Ak technické podmienky pripojenia lokálneho zdroja do distribučnej sústavy neumožňujú zmluvne dohodnúť maximálnu rezervovanú kapacitu lokálneho zdroja vo výške celkového inštalovaného výkonu lokálneho zdroja, maximálna rezervovaná kapacita lokálneho zdroja sa dohodne v nižšej hodnote, ktorú technické podmienky pripojenia lokálneho zdroja do distribučnej sústavy umožňujú.

Pred touto novelou zákona č. 309/2009 Z. z. mohol výrobca elektriny v lokálnom zdroji, ktorý mal oprávnenie na

dodávku elektriny, predat elektrinu vyrobenú v lokálnom zdroji, ktorá nie je spotrebovaná v odbernom mieste identickom s odovzdávacím miestom lokálneho zdroja; maximálna rezervovaná kapacita lokálneho zdroja bola najviac 10 % celkového inštalovaného výkonu lokálneho zdroja.

Osvedčenia

Novelizáciou zákona č. 251/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.10.2022 vznikla možnosť vytvárania energetických spoločenstiev a komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov.

Vydaním vyhlášky č. 207/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, boli nastavené procesné podmienky na vykonávanie činnosti energetického spoločenstva a komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov.

V roku 2024 boli vydané 4 osvedčenia pre energetické spoločenstvo.

Osvedčenia	vydané	zmeny	ukončené
2023	1	0	0
2024	4	0	0

Oznámenia

Oznámenia v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z.

Subjekty (osoby), ktoré vykonávajú dodávku elektriny alebo dodávku plynu za nákupné ceny bez akéhokoľvek ďalšieho navýšenia alebo prevádzkujú verejne prístupnú nabíjaciu stanicu, sú v zmysle § 4 ods. 9 zákona č. 251/2012 Z. z. túto skutočnosť povinné ohlásiť v lehote 30 dní úradu.

V roku 2024 úrad evidoval celkom 25 oznámení v elektroenergetike a 5 oznámení v plynárenstve. Úradu bolo doručených 26 oznámení o zahájení prevádzky verejne prístupných nabíjacích staníc.

S účinnosťou od 01.10.2022 podľa § 4 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. podnikaním v energetike nie je výroba elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW výrobcom elektriny, ak si neuplatňuje podporu doplatkom podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾ a uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW prevádzkovateľom zariadenia na uskladňovanie elektriny.

Rovnako s účinnosťou od 01.10.2022 sa oznamovacia povinnosť podľa § 4 ods. 9 zákona č. 251/2012 Z. z. nevzťahuje na zdroje s inštalovaným výkonom do 11 kW.

Subjekty (osoby) aj napriek uvedenej skutočnosti počas celého roku 2024 zasielali úradu informáciu o spustení malého zdroja, resp. zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW výrobcom elektriny v celkovom počte 452 oznámení.

Oznámenia v zmysle zákona č. 657/2004 Z. z.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. právnická osoba, ktorá vyrába teplo alebo vykonáva rozvod tepla podľa § 1 ods. 3 písm. b) a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktoré vykonávajú činnosť podľa § 1 ods. 3 písm. c) a d) sú povinné túto skutočnosť oznámiť úradu najneskôr do 30 dní od začatia výkonu týchto činností; oznamovacia povinnosť sa nevzťahuje na osobitné objekty a zariadenia v pôsobnosti a užívaní Ministerstva obrany SR, Ozbrojených síl SR, Ministerstva vnútra SR, Slovenskej informačnej služby a Zboru väzenskej a justičnej stráže.

V roku 2024 bolo úradu doručených 33 oznámení v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z.

Žiadosti o sprístupnenie informácií

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) je úrad povinnou osobou.

V roku 2024 bolo na úrad podaných 45 žiadostí o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií (ďalej len „žiadosť“).

Jedna žiadosť bola žiadateľom vzatá späť a ďalšia odložená, podľa § 14 ods. 3 zákona o slobode informácií, nakoľko po vyzvaní na jej doplnenie, podľa § 14 ods. 2 zákona o slobode informácií, žiadateľ nereagoval a z podanej žiadosti nebolo zrejmé, či je žiadateľom fyzická alebo právnická osoba.

Úrad vybavil 43 žiadostí, pričom:

- 16 žiadateľom boli informácie sprístupnené,
- v 24 prípadoch boli vydané rozhodnutia z dôvodu:
 - v 6 prípadoch úrad sčasti nesprístupnil informácie, z dôvodu ochrany obchodného tajomstva regulovaných subjektov a/alebo ochrany osobnosti a osobných údajov a/alebo časť informácií úrad nemal k dispozícii,
 - v 12 prípadoch bolo dôvodom nesprístupnenia informácií skutočnosť, že nimi úrad nedisponoval,
 - v ďalších 6 prípadoch podaná žiadosť nebola žiadosťou podľa zákona o slobode informácií,
- v jednom prípade bola žiadosť sčasti vybavená vydaním rozhodnutia o nesprístupnení z dôvodu, že úrad informáciami nedisponoval a následne ju postúpil na priame vybavenie inej povinnej osobe, podľa § 15 ods. 1 zákona o slobode informácií,
- dve žiadosti boli postúpené na priame vybavenie inej povinnej osobe, podľa § 15 ods. 1 zákona o slobode informácií.

V roku 2024 sa v dvoch prípadoch žiadateľ odvolal, pričom predseda, ako odvolací orgán, v jednom prípade potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, keďže nemohol požadované informácie sprístupniť, nakoľko úrad nimi nedisponoval. V druhom prípade rozhodnutie prvostupňového orgánu zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

V sledovanom roku bol hlavný dopyt po týchto informáciách:

- návrh ceny konkrétneho regulovaného subjektu,
- konkrétne rozhodnutia úradu, vrátane vydaných a zmenených povolení na podnikanie a/alebo ich príloh,

- otázky k cenám elektriny, tepla, vody,
- zoznamy verejných funkcionárov a/alebo vedúcich zamestnancov úradu,
- služobné predpisy úradu, administratívne spisy úradu, rôzne zoznamy vedené úradom,
- výklady k všeobecne záväzným právnym predpisom a/alebo konkrétne otázky žiadateľov.

V rámci medziročného porovnania úrad obdržal viacero konkrétne formulovaných otázok od žiadateľov, ktoré síce podľa § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií nebolo možné vybaviť v režime zákona o slobode informácií, keďže si vyžadovali vypracovanie odpovedí na konkrétne otázky žiadateľa a táto možnosť poskytovania informácií nie je v súlade so sprístupňovaním informácií podľa zákona o slobode informácií, avšak ak to bolo možné, boli postúpené, už v preklasifikovanej forme ako podnet, na príslušný odborný organizačný útvar úradu na priame vybavenie.

Štatistika žiadostí o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z.

	2020	2021	2022	2023	2024
Podané	57	67	51	52	45
Späťvzatie / úplné alebo sčasti	0	0	0	1	1
Odložené	1	1	1	1	1
Vybavené, z toho:	56	66	50	50	43
• Sprístupnené informácie	45	47	18	24	16
• Vydané rozhodnutia o nesprístupnení, resp. sčasti sprístupnené informácie	6	8	25+1**	25	24+1**
• Postúpené na odborný útvar úradu / príslušný orgán verejnej správy	5	11	6	1**	2
Odvolať proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu	1	3x3*	2	1	2
Odvolať zamietnuté odvolacím orgánom	1	1	1+2***	1	1

* 3 žiadatelia sa vo veci odvolali opätovne 3-krát

** žiadosť sčasti postúpená

*** žiadosti, resp. odvolania z roku 2021

06

VÝKON KONTROLY

Úrad vykonáva kontroly v regulovaných subjektoch na základe pôsobnosti vyplývajúcej najmä zo zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. Ich dôvodom je ochrana zraniteľných odberateľov, dohľad nad fungovaním trhu s regulovanými komoditami, ako aj dodržiavanie právnych predpisov v oblasti regulácie, najmä vyhlášok úradu.

Ako už bolo spomenuté, zmenou legislatívy došlo od 01.08.2024 k rozšíreniu kompetencií úradu v oblasti výkonu dozoru a štátneho dozoru podľa zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z., zákona č. 657/2004 Z. z., zákona č. 309/2009 Z. z., zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v oblasti výkonu dozoru a dohľadu podľa zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úrad pri riešení tejto prebranej agendy mal problém s personálnymi kapacitami, nakoľko nebol spolu s presunutou agendou presunutý aj relevantný počet pracovníkov.

Úrad sa zameriaval aj na administratívne kontroly podkladov, ktoré mal k dispozícii z vlastných zdrojov. Na základe nich mohol následne začať správne konania z podnetu úradu.

Pri výkone kontrol sa úrad zameriaval aj na ochranu práv spotrebiteľa ako zraniteľnejšej strany pri odberateľsko - dodávateľských vzťahoch, najmä na dodržiavanie ustanovení obchodných podmienok dodávateľov elektriny a plynu.

V roku 2024 okrem odboru kontroly vykonával kontroly dodržiavania zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z., všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavania rozhodnutí úradu aj odbor OZE a KVET, a to v oblasti OZE a KVET, pričom na základe organizačnej zmeny úradu, ku ktorej došlo v priebehu roka 2024, výkon kontroly prešiel výlučne do kompetencie odboru kontroly.

Prehľad kontrolných zistení

V roku 2024 úrad vykonal kontroly v 51 kontrolovaných subjektoch, z toho 49 kontrol vykonal odbor kontroly a dve odbor OZE a KVET, ktoré boli v ôsmich kontrolovaných subjektoch vykonané na základe doručených podaní a v 43 regulovaných subjektoch boli vykonané na základe plánu kontrolnej činnosti.

Úrad ukončil v 37 kontrolovaných subjektoch kontroly vypracovaním protokolu o výsledku vykonanej kontroly, to znamená so zisteným porušením platnej právnej úpravy a 14 kontrol bolo ukončených vypracovaním záznamu o výsledku vykonanej kontroly, teda bez zistenia porušenia platnej právnej úpravy.

Zo 14 kontrol, ktoré boli ukončené vypracovaním záznamu o výsledku vykonanej kontroly, boli dve kontroly vykonané odborom OZE a KVET.

Väčšina kontrol, ktoré vykonal odbor kontroly, bola zameraná na dodržiavanie platných právnych predpisov pri vykonávaní regulovaných činností v sieťových odvetviach za obdobie rokov 2019 - 2024. V tejto súvislosti boli kontroly zamerané na dodržiavanie úradom schváleného rozsahu cenovej regulácie, vecnej regulácie a regulácie kvality. Jedna kontrola bola zameraná na dodržiavanie platných právnych predpisov pri vykonávaní regulovaných činností v sieťových odvetviach za obdobie rokov 2015 - 2016, pričom išlo o kontrolu vykonanú na základe doručeného podania. Dve kontroly (štátny dozor) sa týkali ochranného pásma.

V roku 2024 boli vykonané kontroly v 18 kontrolovaných subjektoch, ktoré vykonávajú činnosti v elektroenergetike, pričom v dvoch prípadoch išlo o oblasť OZE a KVET, z toho u 13 z nich bolo zistených 59 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z.

V oblasti plynárenstva úrad vykonal kontroly v 12 kontrolovaných subjektoch, pričom u 10 z nich bolo zistených 28 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. Medzi najčastejšie porušenia v elektroenergetike a plynárenstve patrilo nedodržanie schválených obchodných podmienok dodávky elektriny a plynu, fakturácia cien bez cenového rozhodnutia úradu, alebo v rozpore s cenovým rozhodnutím úradu, ďalej to bolo poskytnutie nepravdivých údajov v predloženom vyhodnotení štandardov kvality, chyby vo vyúčtovacích faktúrach (napr. absencia povinných zákonných informácií o podiele OZE, informácie o štandardoch kvality a pod.).

V oblasti tepelnej energetiky, úrad vykonal kontroly v 22 kontrolovaných subjektoch, z toho v dvoch prípadoch išlo o oblasť OZE a KVET, pričom u 15 z nich bolo zistených 36 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z. V oblasti tepelnej energetiky bolo najčastejším deliktom, že dodávateľ tepla nezúčtoval so svojimi odberateľmi neoprávnené náklady zahrnuté vo variabilnej zložke maximálnej ceny tepla alebo fixnej zložke maximálnej ceny tepla s primeraným ziskom, čím zadržal finančné prostriedky odberateľov tepla až do splnenia opatrenia uloženého úradom na ich vysporiadanie.

Vo vodnom hospodárstve úrad vykonal kontroly v 15 kontrolovaných subjektoch, pričom u 11 z nich bolo zistených 36 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. V oblasti vodného hospodárstva boli najčastejšími deliktmi chybné údaje v tabuľkách predložených na základe výzvy úradu a nesprávne (v rozpore s cenovým rozhodnutím) účtovanie ceny za dodávku a distribúciu vody a za čistenie odpadovej vody.

Okrem vykonávania kontrol na mieste v regulovaných subjektoch úrad aj priamo z úradnej činnosti zistil porušenia ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. Výsledkom bolo uloženie pokuty odborom kontroly 36 regulovaným subjektom spolu vo výške 121 900 eur, pričom išlo o správne konania za jedno až tri porušenia ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. a/alebo č. 251/2012 Z. z. v oblasti regulácie elektroenergetiky a/alebo regulácie plynárenstva alebo regulácie tepelnej energetiky alebo vodného hospodárstva. Okrem týchto 36 regulovaných subjektov úrad zistil priamo z úradnej činnosti porušenia ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. alebo č. 251/2012 Z. z. v ďalších štyroch regulovaných subjektoch, v ktorých nezačal samostatné správne konania, nakoľko v týchto regulovaných subjektoch vykonal aj kontrolu a zistené porušenia zahrnul do týchto správnych konaní.

Odbor kontroly, okrem kontrol vykonávaných s poverením na výkon kontroly, preveroval splnenie opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov uložených v zápisniciach o prerokovaní protokolu o výsledku vykonanej kontroly ukončených v rokoch 2020 - 2023 regulovanými subjektami, ktoré neboli odborom kontroly preverené v rámci vykonaných kontrol v nasledujúcich rokoch, nakoľko v týchto regulovaných subjektoch nebola vykonávaná kontrola. Celkovo bolo k 31.12.2024 preverených 30 regulovaných subjektov, v ktorých boli uložené opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri výkone kontroly, z toho v 15 regulovaných subjektoch boli zistené porušenia ustanovenia § 29 ods. 1 písm. l) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, za ktoré im boli uložené v správnom konaní pokuty.

| Zistené porušenia

V prehľade sú uvedené počty jednotlivých druhov porušení zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z., ktoré odbor kontroly zistil výkonom kontroly v kontrolovaných subjektoch:

**Počty jednotlivých druhov porušení zákona č. 250/2012 Z. z.,
zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z.**

ZISTENÉ PORUŠENIA		OBLASŤ				SPOLU
		E *	P *	T *	V *	
§ 22 ods. 4 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z.	nearchivovanie údajov o štandardoch kvality po dobu piatich rokov	0	0	0	1	1
§ 22 ods. 4 písm. f) zákona č. 250/2012 Z. z.	nezaslanie prehľadu o vyplatených kompenzačných platbách za predchádzajúci kalendárny rok úradu do konca februára	0	0	1	0	1
§ 22 ods. 4 písm. h) zákona č. 250/2012 Z. z.	nezaslanie vyhodnotenia štandardov kvality za predchádzajúci rok úradu do konca februára alebo nezverejnenie vyhodnotenia štandardov kvality za predchádzajúci rok na svojom webovom sídle do konca februára	4	2	3	1	10
§ 22 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z.	neuhrazenie kompenzačnej platby odberateľovi za nedodržanie štandardov kvality vo výške a spôsobom určeným podľa vyhlášky úradu	6	2	0	0	8
§ 23 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z.	nespĺnenie povinnosti osoby, ktorá má vlastnícky vzťah alebo nájomný vzťah k majetku, ktorý sa používa na vykonávanie regulovanej činnosti podľa § 2 písm. c) šiesteho bodu a siedmeho bodu, požiadať úrad o registráciu na základe písomnej žiadosti do 30 dní od zaradenia majetku do účtovnej evidencie alebo odo dňa uzatvorenia nájomnej zmluvy	0	0	0	1	1
§ 23 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z.	neoznámenie zmeny údajov uvedených v potvrdení o registrácii úradu do 15 dní od vzniku tejto zmeny a zánik vlastníckeho vzťahu alebo nájomného vzťahu k majetku, ktorý sa používa na výkon regulovanej činnosti 15 dní pred jeho zánikom	0	0	0	2	2
§ 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z.	nevykonávanie regulovanej činnosti na základe a v rozsahu povolenia, potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti alebo potvrdenia o registrácii	0	0	1	0	1
§ 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z.	nevykonávanie regulovanej činnosti v súlade s právoplatným rozhodnutím alebo potvrdením úradu a nedodržanie cenovej regulácie podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom	10	6	4	6	26
§ 29 ods. 1 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z.	nezúčtovanie nákladov pri výrobe, distribúcii a dodávke tepla, ktoré sa nepovažujú za ekonomicky oprávnené náklady, v lehote a spôsobom ustanoveným úradom	0	0	14	0	14
§ 29 ods. 1 písm. g) zákona č. 250/2012 Z. z.	nespĺnenie povinnosti zverejniť na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom, ktorý zaručuje prístup verejnosti, cenu za regulovanú činnosť, ktorá podlieha cenovej regulácii vrátane podmienok jej uplatnenia do troch pracovných dní odo dňa doručenia cenového rozhodnutia	1	1	0	0	2
§ 29 ods. 1 písm. j) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z.	neposkytnutie úradu bezodplatne úplných a pravdivých údajov, podkladov, dokladov a akýchkoľvek informácií potrebných na účely podľa tohto zákona a na výkon pôsobnosti úradu v rozsahu, spôsobom a v lehotách určených úradom	11	4	9	24	48
§ 29 ods. 1 písm. l) zákona č. 250/2012 Z. z. (resp. § 29 ods. 1 písm. k) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z.)	nevykonanie opatrenia určeného úradom podľa § 9 ods. 1 písm. e) v určenej lehote	0	0	3	0	3
§ 29 ods. 1 písm. o) zákona č. 250/2012 Z. z. (resp. § 29 ods. 1 písm. n) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z.)	nedodržanie pravidiel trhu	14	8	0	0	22
§ 34 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z.	neposkytnutie požadovanej súčinnosti zodpovedajúcej oprávneniam zamestnancov úradu pri výkone kontroly podľa § 33 ods. 1 písm. b)	0	0	0	1	1

140

ZISTENÉ PORUŠENIA		OBLASŤ				SPOLU
		E *	P *	T *	V *	
§ 4 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. v znení zákona č. 321/2014 Z. z.	nesplnenie oznamovacej povinnosti v lehote 30 dní pri nepodnikaní v energetike	1	1	0	0	2
§ 6 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z.	podnikanie v energetike bez alebo v nesúlade s povolením alebo potvrdením o splnení oznamovacej povinnosti	1	3	0	0	4
§ 34 ods. 2 písm. c) zákona č. 251/2012 Z. z.	nesplnenie povinnosti odberateľovi elektriny poskytovať informácie o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov elektriny	1	0	0	0	1
§ 34 ods. 2 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z.	nesplnenie povinnosti odberateľovi elektriny poskytovať informácie o vplyve výroby elektriny na životné prostredie	1	0	0	0	1
§ 34 ods. 2 písm. h) zákona č. 251/2012 Z. z. v znení zákona č. 419/2020 Z. z.	nesplnenie povinnosti odberateľovi elektriny poskytovať informácie o jeho právach týkajúcich sa prostriedkov na urovanie sporu	1	0	0	0	1
§ 34 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z.	nesplnenie povinnosti uvádzať informácie podľa § 34 ods. 2 písm. c), d) a h) zákona č. 251/2012 Z. z. a podľa § 34 ods. 2 písm. c), d) a o) zákona č. 251/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. na vyhotovenej faktúre za dodávku elektriny alebo v materiáli zasielanom súčasne s takouto faktúrou a v propagačných materiáloch zasielaných koncovým odberateľom elektriny	7	0	0	0	7
§ 43 zákona č. 251/2012 Z. z.	umiestnenie stavby v ochrannom pásme nadzemného elektrického vedenia a zároveň pod týmto nadzemným elektrickým vedením	1	0	0	0	1
§ 64 ods. 7 písm. p) bod 2.3. zákona č. 251/2012 Z. z.	nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na webovom sídle vzor zmluvy o pripojení do distribučnej siete	0	1	0	0	1
§ 5 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z.	podnikanie v tepelnej energetike bez povolenia alebo v nesúlade s povolením	0	0	1	0	1
SPOLU		59	28	36	36	159

* LEGENDA E - elektroenergetika, P - plynárenstvo, T - tepelná energetika, V - vodné hospodárstvo

Opatrenia na odstránenie nedostatkov

Úrad v zmysle § 9 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. ukladá po zistení porušení platnej právnej úpravy opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov, pričom v roku 2024 uložil pri vykonávaní kontroly 16 opatrení, z toho 11 opatrení v oblasti tepelnej energetiky, štyri opatrenia v oblasti vodného hospodárstva a jedno opatrenie v oblasti elektroenergetiky.

Úrad uložil ôsmim regulovaným subjektom 14 opatrení na vysporiadanie ekonomicky neoprávnených nákladov s odberateľmi tepla a producentami odpadovej vody v celkovej výške 484 751,40 eura, z toho:

- vysporiadanie s odberateľmi tepla:
 - variabilná zložka maximálnej ceny tepla 18 882,44 eura,
 - fixná zložka maximálnej ceny tepla 434 691,61 eura,
- vysporiadanie s producentami odpadovej vody 31 177,35 eura.

Jednému regulovanému subjektu úrad uložil opatrenie v oblasti tepelnej energetiky, a to písomne požiadať úrad o vykonanie zmeny sídla podnikania v tepelnej energetike v termíne do 31.01.2025.

Jednému kontrolovanému subjektu úrad uložil opatrenie v oblasti elektroenergetiky, a to stav vecí uviesť do súladu s § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. v znení zákona č. 143/2024 Z. z. v termíne do 31.05.2025 (vlastník stavby v rozpore so zákonom č. 251/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov umiestnil na pozemku bez vedomia a súhlasu Prevádzkovateľa DS stavbu v rámci ochranného pásma nadzemného elektrického vedenia vysokého napätia a zároveň pod týmto nadzemným elektrickým vedením).

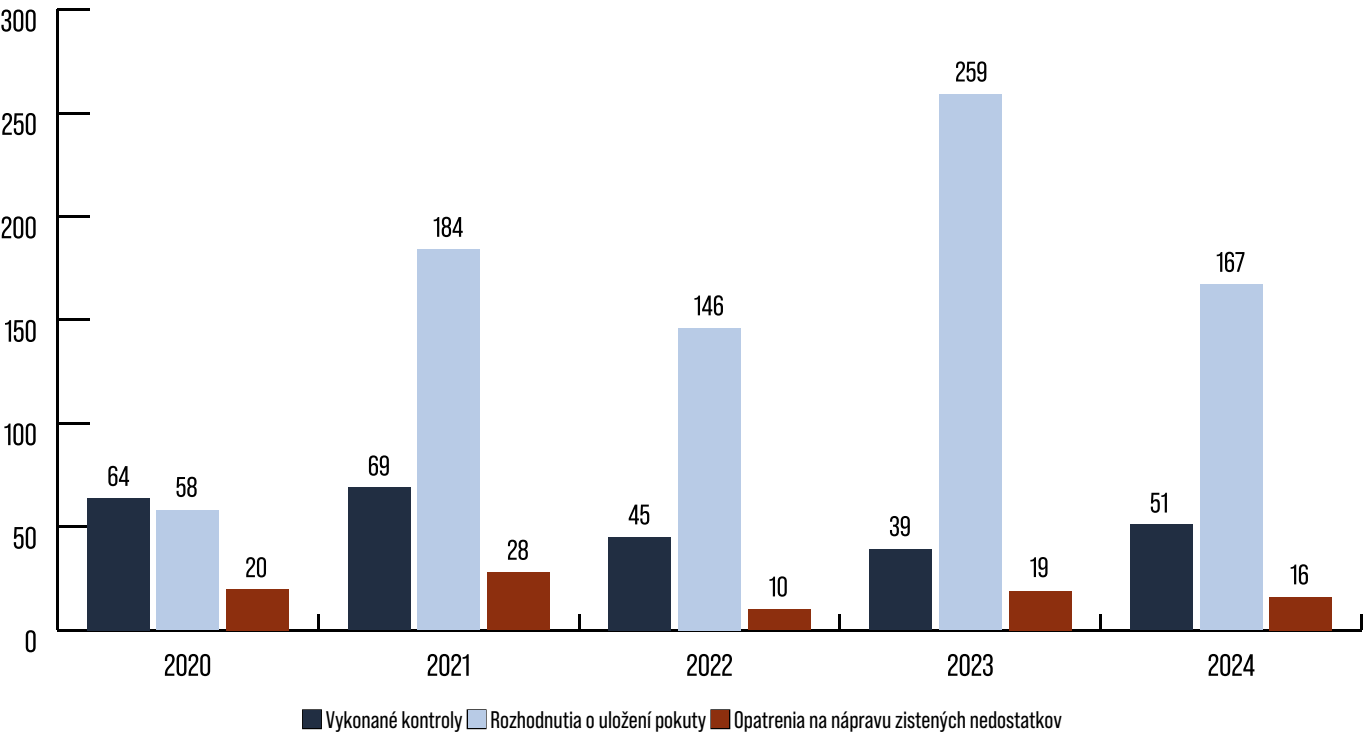
Pokuty za porušenie zákona uložené na 1. stupni správneho konania

V prehľade úrad uvádza sankcie uložené na I. stupni správneho konania za celý úrad, tzn. že tabuľka okrem uložených pokút odborom kontroly za porušenia zistené pri kontrolách v regulovaných subjektoch a priamo z úradnej činnosti, obsahuje aj uložené pokuty za porušenia zistené z úradnej činnosti inými útvarmi úradu.

Správne konania v roku 2024

		VYDANÉ ROZHODNUTIA	
		POČET	POKUTA (€)
I. SPRÁVNE KONANIE NA ZÁKLADE ZISTENÍ Z KONTROL V REGULOVANÝCH SUBJEKTOCH (4 z nich spojené aj so zisteniami porušení z úradnej činnosti - porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v oblasti regulácie elektroenergetiky a plynárenstva a porušenia zákona č. 251/2012 Z. z. v oblasti regulácie elektroenergetiky)		34	297 550,00
II. SPRÁVNE KONANIE NA ZÁKLADE ZISTENÝCH PORUŠENÍ Z ÚRADNEJ ČINNOSTI	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. v oblasti regulácie elektroenergetiky, plynárenstva, tepelnej energetiky a vodného hospodárstva	36	121 900,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v oblasti regulácie elektroenergetiky	21	39 950,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v oblasti regulácie plynárenstva	3	3 000,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v oblasti regulácie tepelnej energetiky	6	8 700,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v oblasti regulácie vodného hospodárstva	54	222 910,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z., týkajúce sa štandardov kvality, v oblasti regulácie elektroenergetiky, plynárenstva a tepelnej energetiky	6	6 500,00
	uloženie pokuty za porušenia zákona č. 251/2012 Z. z., týkajúce sa pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, v oblasti regulácie elektroenergetiky	7	7 000,00
SPOLU		167	707 510,00

Prehľad o počte vykonaných kontrol, počte uložených opatrení a rozhodnutí o uložení pokuty (2020 – 2024)

7

MONITOROVANIE REGULOVANÝCH ČINNOSTÍ

Úrad pre zabezpečenie rovnováhy medzi záujmami spotrebiteľa a regulovaným subjektom, monitoruje činnosť regulovaných subjektov, s cieľom získania potrebných informácií tak, aby mal k dispozícii dostatočné nástroje na preverenie štruktúry a výšky vynaložených nákladov na výkon regulovaných činností, za účelom nastavenia transparentnej a nediskriminačnej regulácie a zabránenia zneužívania vertikálnej integrácie regulovaných subjektov. Monitoring činnosti regulovaných subjektov prebieha sledovaním dodržiavania štandardov kvality, dosiahnutých ekonomických ukazovateľov, postupu obstarávania tovarov a služieb a uzatvárania zmlúv o poskytovaní služieb v rámci prepojených podnikov.

Pravidlá pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov

Na účely zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií v zmysle § 16 zákona č. 250/2012 Z. z. úrad na základe žiadosti 63-ich subjektov spĺňajúcich podmienky schválil za rok 2024 pravidlá pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov samostatne za každú jednu činnosť v celkovom počte 63 pravidiel.

Monitoring ekonomických ukazovateľov

Úrad monitoruje ekonomické ukazovatele regulovaných subjektov, sleduje vplyv cenovej a vecnej regulácie na dosiahnuté výsledky hospodárenia a ekonomickú efektív-

nosť regulovaných subjektov v oblasti elektroenergetiky a plynárenstva prostredníctvom vybraných ekonomických ukazovateľov.

V roku 2024 úrad monitoroval údaje o oddelenej evidencii za rok 2023, pričom obdržal celkom 1 258 záznamov od jednotlivých účastníkov trhu v nasledujúcej štruktúre:

- 1 199 záznamov len z oblasti elektroenergetiky
- 44 záznamov len z oblasti plynárenstva
- 15 záznamov súčasne z oblasti elektroenergetiky a plynárenstva.

V prevažnej miere bolo preukázané splnenie jednotlivých hodnotených parametrov celkom v priemere na úrovni 79,97 %, čo predstavuje zlepšenie oproti predchádzajúcemu roku (81,10 %), nakoľko energetické spoločnosti boli vystavené viacerým nepriaznivým externým faktorom ako vojna na Ukrajine, vysoké ceny elektrickej energie alebo výrazný rast inflácie (10,5 % - zdroj ŠUSR). Napriek tomu dokázali hodnotené subjekty vytvoriť také podmienky, ktoré zabezpečili udržanie finančnej stability a dosiahnutie priaznivých ekonomických výsledkov.

Štandardy kvality

Monitorovaním štandardov kvality úrad chráni právo spotrebiteľa, aby tento v podmienkach dominantného postavenia regulovaného subjektu za cenu, ktorú za energie a vodu platí dostal primeranú kvalitu. Vyhlášky, ktorými sú ustanovené štandardy kvality, si primárne kládli za cieľ chrániť spotrebiteľa v podmienkach dominantného postavenia regulovaného subjektu podnikajúceho v niektorom

zo sieťových odvetví. Kompenzačné platby majú v regulácii kvality podpornú funkciu, ktorá má za cieľ motivovať regulované subjekty k zvyšovaniu úrovne dodržiavania štandardov kvality a k investíciám, ktoré zabezpečia rast bezpečnosti, stability a rozvoja infraštruktúry regulovaných subjektov.

Počet doručených vyhodnotení a zaznamenaných udalostí v elektroenergetike

Elektroenergetika	Prenos elektriny	Distribúcia elektriny	Dodávka elektriny
Počet doručených vyhodnotení	1	131	147
Počet zaznamenaných udalostí	8	8 315 224	2 040 961
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	0	23 598	556
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,00 %	0,28 %	0,03 %

Počet doručených vyhodnotení a zaznamenaných udalostí v plynárenstve

Plynárenstvo	Uskladňovanie plynu	Preprava plynu	Distribúcia plynu	Dodávka plynu
Počet doručených vyhodnotení	2	1	39	62
Počet zaznamenaných udalostí	831	886	40 038	1 117 194
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	1	21	4	300
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,12 %	2,37 %	0,01 %	0,03 %

Počet doručených vyhodnotení a zaznamenaných udalostí v tepelnej energetike

Tepelná energetika	Dodávka tepla
Počet doručených vyhodnotení	278
Počet zaznamenaných udalostí	58 564
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	625
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	1,07 %

Počet doručených vyhodnotení a zaznamenaných udalostí vo vodárenstve

Vodárenstvo	Dodávka pitnej vody	Odvádzanie odpadovej vody
Počet doručených vyhodnotení	410	413
Počet zaznamenaných udalostí	67 031	64 460
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	304	9
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,45 %	0,01 %

Prehľad o vyplatených kompenzačných
platbách za rok 2024

Regulovaná činnosť		Vyplatené kompenzačné platby (v eur)
Elektroenergetika	Prenos elektriny	0,00
	Distribúcia elektriny	370 587,89
	Dodávka elektriny	25 718,07
	Spolu	396 305,96
Plynárenstvo	Uskladňovanie plynu	0,00
	Preprava plynu	0,00
	Distribúcia plynu	310,00
	Dodávka plynu	9 292,80
	Spolu	9 602,80
Tepelná energetika	Dodávka tepla	38 223,88
	Spolu	38 223,88
Vodárenstvo	Dodávka pitnej vody	6,48
	Odvádzanie odpadovej vody	0,00
	Spolu	6,48

Spolu za všetky komodity bolo v roku 2024 odberateľom vyplatených 444 139,12 eur.

Obstarávanie tovarov a služieb
a uzatváranie zmlúv

Úrad za účelom vytvorenia rovnakých podmienok na trhu monitoruje činnosť prevádzkovateľov sústav a sietí tak, aby sa im zabránilo využívať vertikálnu integráciu. Regulovaný subjekt, ktorý vykonáva regulovanú činnosť v elektroenergetike alebo plynárenstve a je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je povinný predložiť úradu na schválenie zmluvu o poskytovaní služieb alebo jej zmenu. V roku 2024 bolo úradom schválených 6 zmlúv.

S cieľom zabezpečenia vyššej miery kontroly a hospodárenia teplárenských a vodárenských spoločností, úrad od roku 2020 monitoruje aj uzatváranie zmlúv o poskytovaní služieb s prepojeným podnikom ak takéto zmluvy teplárenské a vodárenské spoločnosti uzatvárajú mimo proces verejného obstarávania. V roku 2024 bolo schválených 20 zmlúv o poskytovaní služieb, ktoré s prepojeným podnikom uzatvoril subjekt, ktorý podniká v oblasti teplárenstva a vodárenstva.

Účelom schvaľovania zmlúv o poskytovaní služieb, v prvom rade za splnenia podmienky, že regulovaný subjekt pri vykonávaní regulovanej činnosti dodržiava prime-

ranosť vynaložených nákladov, je optimalizovanie nákladov na výkon regulovaných činností.

Úrad ďalej sleduje transparentné metódy obstarávania tovarov, služieb potrebných pre výkon regulovanej činnosti u subjektov, ktoré sú súčasťou vertikálne integrovaných podnikov a vykonávajú činnosť v elektroenergetike a plynárenstve.

Podľa § 29 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z. úrad zaevidoval 1024 vyhlásených obchodných verejných súťaží oznámených 10 regulovanými subjektami. Z obchodných verejných súťaží vyhlásených v roku 2024 a v predchádzajúcom období bolo v sledovanom období ukončených 875 a zrušených 56 obchodných verejných súťaží. Ukončené bez víťaza boli 4 obchodné verejné súťaže. K 31.12.2024 prebieha 324 obchodných verejných súťaží.

V zmysle § 29 ods. 6 zákona č. 250/2012 Z. z. 107 regulovaných subjektov, ktoré nie sú vertikálne integrované, oznámilo úradu 967 realizovaných zákaziek, ktorých hodnota je vyššia ako 300 000 eur.

Obchodné a finančné dohody

Uzatváranie obchodných a finančných dohôd prevádzkovateľa prepravnej siete s inou osobou, ktorá je súčasťou toho istého vertikálne integrovaného plynárenského podniku úrad sleduje s cieľom zabezpečenia kontroly jeho nezávislosti od ostatných častí vertikálne integrovaného podniku. Úrad udelí súhlas s uzavretím zmluvy alebo jej zmenou, ak prevádzkovateľ prepravnej siete preukáže, že podmienky zmluvy alebo jej zmeny zodpovedajú podmienkam obvyklým v bežnom obchodnom styku, inak úrad súhlas s uzavretím zmluvy alebo jej zmenu neudelí. V priebehu roka 2024 boli úradom schválené 3 obchodné dohody uzatvorené v rámci skupiny vertikálne integrovaných podnikov.

Zabezpečené množstvo
elektriny a/alebo plynu

Dodávatelia elektriny a plynu, ktorí zabezpečujú dodávku elektriny alebo plynu koncovým odberateľom na základe zmluvy o dodávke elektriny alebo plynu alebo na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo plynu majú v súlade s vyhláškou č. 207/2023 Z. z. a vyhláškou č. 208/2023 Z. z. povinnosť zasielať na úrad informácie o zabezpečenom množstve elektriny a/alebo plynu. Informácie o zabezpečenom množstve elektriny a/alebo plynu na mesačnej báze zasiela úradu približne 145 dodávateľov elektriny a plynu.

8

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Úrad sa v oblasti medzinárodnej spolupráce venuje viacerým aktivitám, ktoré súvisia s jeho úlohou regulátora:

1. Členstvo v medzinárodných organizáciách:

Úrad je aktívnym členom viacerých významných európskych a svetových organizácií regulátorov:

- ACER (Agentúra pre spoluprácu energetických regulátorov) – európska agentúra, ktorá koordinuje činnosť národných regulátorov v EÚ,
- CEER (Council of European Energy Regulators) – združenie európskych energetických regulátorov,
- ERRRA (Energy Regulators Regional Association) – regionálna asociácia regulátorov, ktorá podporuje výmenu skúseností a kapacitné budovanie.

2. Spolupráca na tvorbe európskej legislatívy:

Úrad sa podieľa na príprave a implementácii európskej legislatívy v oblasti energetiky.

3. Prepojenie trhov a cezhraničné projekty:

Podporuje prepojenie elektrizačných a plynárenských sietí so susednými krajinami.

Spolupracuje na cezhraničných investičných projektoch (napr. plynovody, prenosové vedenia).

4. Zdieľanie know-how a najlepších praktík:

V rámci medzinárodných skupín Úrad zdieľa svoje skúsenosti a zároveň získava inšpirácie a dáta od iných regulátorov.

Európsky energetický systém prechádza hĺbkovou transformáciou, rozsiahla integrácia prerušovaných zdrojov si vyžiada riešenie odberu na riadenie ponuky a dopytu. Trhu s elektrinou by mal účinne reflektovať na zmeny a to vytvorením vhodného rámca a trhových štruktúr.

Zvyšovanie podielu výroby energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe s cieľom dekarbonizácie, prerušované obnoviteľné zdroje energie, ako je veterná a solárna energia, môžu ohroziť kapacitu miestnych a regionálnych sietí, čo si od prevádzkovateľov sústav, PPS aj PDS, vyžaduje nákladné sieťové opatrenia. Okrem toho sa čoraz častejšie nasadzujú decentralizované zdroje, medzi ktoré patria, okrem iného, skladovanie a elektrické vozidlá s potrebou integrácie so systémom. Aktívni zákazníci musia byť schopní ponúknuť reakciu na dopyt, či už priamo alebo prostredníctvom agregáčnych služieb. Skladovanie elektriny je kľúčovým prvkom pri poskytovaní flexibility a podpore integrácie obnoviteľnej energie do energetického systému, a preto môže prispieť aj k dekarbonizácii iných hospodárskych odvetví. Rozvoj a prevádzka zásobníkov sa v smernici (EÚ) 2019/944 podporuje ako trhov

činnosť, ktorú majú vykonávať účastníci trhu iní ako prevádzkovatelia sústav.

REMIT

Významnou zmenou prešlo REMIT, nariadenie (EÚ) 2024/1106. Cieľom nariadenia je zlepšiť ochranu trhu pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ. ACER, národné regulačné orgány, ESMA a príslušné finančné orgány členských štátov si pravidelne, ak je to možné štvrťročne, vymieňajú relevantné informácie a údaje týkajúce sa možných porušení nariadenia (EÚ) č. 596/2014 v súvislosti s veľkoobchodnými energetickými produktmi.

Týmto nariadením sa posilní dohľad nad trhom v Európskej únii a zabezpečí sa otvorená a spravodlivá hospodárska súťaž na veľkoobchodných trhoch s energiou. Návrh nariadenia predložila Európska komisia 14.03.2023 ako reakciu na vysoké a nestabilné ceny energie v roku 2022.

Hlavné udalosti a zmeny v roku 2024: Novelizácia REMIT (REMIT II)

Dátum prijatia: apríl 2024

Účinnosť: máj 2024

Ciele novelizácie: Zvýšiť transparentnosť a integritu energetických trhov. Zlepšiť monitorovanie a odhaľovanie manipulácií na trhu. Posilniť spoluprácu medzi regulačnými orgánmi v rámci EÚ. Kľúčové zmeny: Rozšírenie definície „organizovaného trhu“: Zahŕňa širší rozsah obchodných platforiem, čo znamená, že viaceré subjekty musia dodržiavať nové povinnosti. Povinnosti pre účastníkov trhu z tretích krajín: Subjekty mimo EÚ musia vymenovať zástupcu v EÚ a poskytnúť jeho kontaktné údaje Agentúre pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER) a príslušným národným regulačným orgánom do 8.11.2024. Oznamovanie algoritmického obchodovania: Účastníci trhu využívajúci algoritmické obchodovanie musia túto skutočnosť nahlásiť ACER a príslušným národným regulačným orgánom.

Úrad k 31.12.2024 pokračoval v evidencii a registrácii účastníkov trhu pôsobiach na slovenskom veľkoobchodnom trhu s energiou. Väčšina účastníkov trhu oznamovala ACER údaje o transakciách prostredníctvom slovenských RRM, ktorými sú spoločnosti OKTE, a.s., a Solien, s. r. o.

Twinningové projekty

Úrad v roku 2024 úspešne ukončil twinningový projekt v Palestíne, kde počas uplynulých 3 rokov spoločne so Slovenskom participovali aj Grécko a Taliansko ako junior partneri projektu.

Úrad zároveň v roku 2024 pokračoval v twinningovom projekte pre Malavijský regulačný úrad (MERA), kde dvojčlenné konzorcium poskytovateľov vedie talianska agentúra Gestore dei Servizi Energetici GSE SpA a úrad v tomto projekte vystupuje ako junior partner. V rámci projektu, počas študijnej návštevy expertov z Malawi v Slovenskej republike, dňa 04.11.2024 prijal predseda úradu na pôde úradu v Bratislave členov delegácie regulačného úradu MERA z Malawi pod vedením jeho podpredsedníčky Phyllis Manguluti.

9

HOSPODÁRENIE

Úrad plnil záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu za sledovaný rok a hospodáril s pridelenými finančnými prostriedkami nasledovne:

| Plnenie príjmov

K 31.12.2024 boli celkové príjmy plnené vo výške 586 079,24 eur v porovnaní so schváleným rozpočtom vo výške 300 000 eur. Stanovením záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2024 boli úradu rozpísané príjmy po úpravách v sume 310 500 eur. Z toho zaplatené pokuty uložené úradom regulovaným podnikateľským subjektom, v súlade so zákonom o regulácii vo výške 581 711,46 eur a iné nedaňové príjmy vo výške 4 367,78 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje plnenie tohto záväzného ukazovateľa na 188,75 %.

| Plnenie výdavkov

Schválený rozpočet celkových výdavkov na sledovaný rok bol rozpísaný vo výške 6 159 298,00 eur. K 31.12.2024 bol rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR a platobnej jednotky Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR upravený na výšku 6 732 737,79 eur. Skutočné čerpanie výdavkov k 31.12.2024 dosiahlo výšku 6 732 240,76 eur, čo v pomere k upravenému rozpočtu 6 732 737,79 eur predstavuje plnenie takmer na 100 % s nevyčerpaným zostatkom čerpania výdavkov v hodnote 497,03 eur.

Vydal/Published by:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries
Tomášikova 28C, Bratislava, 2025

Editoval/Edited by: Radoslav Igaz, Monika Pôbišová

Preklad/Translation: Viliam Behran